

Szántai Lajos: Táltos

(Két Hollós 2004. július 21, augusztus 25, szeptember 8, október 16., Zenit TV 2004. augusztus 27, szeptember 3, szeptember 10, szeptember 17, szeptember 24. előadásokból)

A magyar vallást általában úgy tárgyalja a vallástörténeti szakirodalom, úgy tárgyalja maga a történettudomány is, hogy volt valamikor egy ősvallás, ez az ősvallás azonban a Szent István kora körüli időkben egy átváltozáson ment keresztül. Az átváltozás meglehetősen véres és drasztikus volt. Szent István a magyar vallást teljes egészében visszaszorította, a papjait legyilkoltatta, a magyar ősvallás értékeit úgy szűrte meg a kereszténység szűrőjén, hogy alig-alig tudott valami ezen a szűrőn átmenni. Gondolom, mindenki számára ismerős az általános tétel: Szent István király után kereszténység, Szent István király előtt pedig valami más, ami nagy valószínűség szerint egy alacsonyrendű szokásképzettel kerülhet azonosításra. A sámánizmust szokták itt felajánlani nekünk, hogy az elég jó lesz ősvallás gyanánt. Nem sámánizmus volt a magyarok Szent István előtti vallása.

Hogyha az ember elgondolkozik azon, hogy mi történt Szent István király uralkodása alatt, milyen vallásból térítették át a magyarokat a keresztény vallásra, akkor nem árt tudni, hogy a krónikák - a krónikák azért több száz évvel később íródtak -, a nemzedékről nemzedékre öröklődő hagyomány szerint Szent István előtt a magyarok vallása nem az a fajta pogány vallás volt, amit mi általában azzal a korrallal azonosítani szokunk. Nagyon jó alapunk van feltételezni, hogy az a vallás, amelyre Szent István térítette a magyarokat, az végeredményben ugyanaz a vallás volt, amely vallás a honfoglalás korát is jellemezte, de természetesen itt majd megszorításokkal kell élnünk.

Az ősvallás számunkra nem azt jelenti, amit általában a néprajztudomány és a vallástörténet számára jelent. Az ősvallás nem attól ősvallás, mert ez a régi vallás, ez az óvallás, ez az elfelejtett vallás. A magyar nyelvben az ősnak legalább két jelentése van. Az egyik jelentést az ősvallás esetében nagyon komolyan gondoljuk. Az ősvallás nem azért ősvallás, mert régen volt, és ma már nincs, hanem azért, mert mindig van, mert ez egy továbbélő vallás, az őseinkben általunk mindig meg tud újulni, mindig a felszínre tud kerülni. Ameddig őseink ennek a hitnek, ennek a valláserkölcsei nézetnek, ennek a vállalásnak élnek, addig az ősvallás működik. Tehát végeredményben az ősvallásnak van egy nyelvből következő sajátossága. Az őseink viselkedése nyomon követhető egy olyan szakrális vállaláson keresztül, amelynek mondjuk teológiai vagy vallástörténeti szempontokat figyelembe véve bizony vallástörténeti jelentősége van.

Nem is kell kutatni, nem is kell elmélyülni a krónikás hagyományban, egyszerűen el kell olvasni a gesztáknak a szövegeit, hogy például Anonymus a *Gesta Hungarorum*-ban hogyan jellemzi azt a vallási alakulatot, amely ténylegesen a Szent István előtti időkre volt jellemző. A *Gesta Hungarorum* a XIII. századból származó átirat, és a maga nemében tényleg megérdemli a figyelmet. Anonymus azért Anonymus, mert névtelen a szerző. A nevének kezdőbetűjét az ének elején feltünteti, ő a híres P dictus magister, aki a dicsőséges jó emlékezetű Béla királynak volt a jegyzője. Innentől kezdve a kutatástörténet egyetlenegy kérdésre összpontosít, hogy hanyadik Béla királyunk jegyzője lehetett Anonymus. Mi ezzel a kérdéssel nem foglalkozunk - bár nagyon szépen meg lehet erre is adni a választ -, hiszen lehet érzékelni, hogy ezek a viták azért szoktak kiobbanni, hogy a lényegre ne figyeljünk oda. Anonymus munkájában nem említi meg Szent Lászlót, ez egyértelműen jelzi azt, hogy csakis Szent László előtti Béla király jegyzője lehetett.

Anonymus saját magát az írástudás művészetébe avatott férfiúnak nevezi. Érdeemes fölfigyelni arra, hogyan szokták ezt kommentálni.: „Anonymus mester, ez a P dictus magister, nagy valószínűség szerint Párizsban tanult.” Aztán jön a következő: „Nagy valószínűség szerint Bizáncban tanult.” „Nagy valószínűség szerint...” Gondolom, lehet érzékelni, miről van szó: ha valaki írni tud, az nyilvánvaló módon az írásbeliség művészetét csak külföldön sajátíthatta el. Ehhez képest szerényen meg szeretném azt jegyezni, hogy Magyarországnak a középkorban, az Árpád-korban van egy nagy híré királya, ő nagyon szépen tud írni, tud olvasni, ráadásul könyvei vannak, éppen ezért Könyves Kálmánnak nevezik. Ő pedig nem külföldi egyetemen tanult, hanem pontosan tudjuk róla, hogy Váradon nevelkedett, és Váradon tanult. Tehát Magyarországon is el lehet sajátítani az írástudás művészetét. Hogy Anonymus saját magát az írástudás művészetébe avatott férfiúnak tekinti, ez nem azt jelenti, hogy ő szépen, pontosan megtanult írni. A középkor nyelvezetén belül ez azt jelenti, hogy ő beavatott volt, itt a művészet és az írástudás még tényleg egyfajta beavatottsági szintet jelentett.

Anonymus a *Gesta Hungarorum*-ban leírja a magyar honfoglalásnak a menetét. A bevezető oldalon elmondja azt, hogy ő egy kérést teljesít, megnevezi kezdőbetűvel azt a nagy főméltósággal rendelkező embert, akinek kérését próbálja meg teljesíteni. Ott elhangzik nagyon sok figyelemre méltó mozzanat, például az, hogy „amint a trójaiak történetét megírtam”. Hogyan lehet az, hogy az Árpád-korban vannak olyan írástudás művészetébe beavatott férfiak, akik megírják a trójai háború történetét? A kutatástörténet ezzel természetesen nem hajlandó foglalkozni. Anonymus nem hivatkozik Homéroszra, világosan, pontosan elmondja, hogy itt egy saját hagyományt lehet tetten érni.

Az ember tudja azt az előtanulmányaiból, hogy az a P dictus magister, aki P kezdőbetűvel tünteti fel saját nevét, Anonymus mester keresztény volt. Ami a témánk szempontjából rendkívül lényeges, hogy a Szent István-i térítés és fordulat után tollat ragadó, történelmi művet író, tudós képzettségű jegyző hogyan fogja megnevezni azt a vallást, amely Szent István király előtt, és éppen a honfoglalás korában működött. Ő már keresztény, azt várnánk, hogy ő el fog határolódni. „Az ősoket szeretjük, tiszteljük, becsüljük, de hát a pogányságnak a sötét ingoványai között próbáltak kivezető utat találni. Milyen jó, hogy jött Szent István, mert ő aztán megmutatott nekünk mindent.” Ilyen mondatokkal nem fogunk a művében találkozni. Viszont néhány jobb szándékú kutató is fölfigyelt már arra, hogy az egész honfoglalás műveletének a háttérében mint hogyha a Teremtő Isten munkálkodna.

Amikor Anonymus Álmos fejedelemnek a fiatal koráról néhány nagyon fontos mondatot leír, akkor a következőket mondja: „Álmos még az ázsiai Szkítiában nagyon nagy megbecsülésnek örvendett, és Álmosnak a vezérlője, a vezetője a Szentlélek volt.” Ha Álmos fejedelemmel már az ázsiai őshazában, tehát az ázsiai Szkítiában a Szentlélek volt, akkor itt tényleg alapvető kérdésekről illene elgondolkoznunk. Ez egy alapvető tétel, mert a Szentlélek, az kifejezetten a keresztény valláson belül működő nagyon fontos meghatározottsággal rendelkezik. Anonymus tovább folytatja. Álmosnak van egy fia, őt Árpád vezérnek hívják, róla a következőket mondja: „Árpád vezérnek a vezetője a Mindenség Istene volt.” Álmos az, aki kihozza a magyarokat az ázsiai Szkítiából, Árpád vezér pedig az európai Szkítiában, tehát a Kárpát-medencében, a Kárpát-hazában kiteljesíti és befejezi a honfoglalás művét. A vallás tekintetében tulajdonképpen mind a kettőjükről keresztény nyelvezettel értekeznek a *Gesta Hungarorum*-nak a szerzője. Gondolom, érzékeljük, hogy itt a szemünk láttára kezd kibontakozni egy olyan magasrendű, a világ teremtését kezdeti szinten megfogalmazó istenkép, ahol már megvan a mindenségnek a teremtője (az egy és igaz Isten), és ennek az istenségnek a lelki működéséről is tudunk értekezni, mert azt mondja, hogy Szentlélek.

Ha megjelenik a Teremtő Isten, megjelenik a Szentlélek, akkor ennek a rendszernek nyilvánvaló módon van egy harmadik tagja is, és ez maga Jézus Krisztus. Az írástudás művészetébe avatott férfiú vajon Jézus Krisztust hogyan fogja nekünk bemutatni, hogyan

fogja megmutatni nekünk a múltnak a szövetébe ágyazottan? Jézus Krisztus nevét ebben a hatalmas lélegzetű, de tömörített műben éppen Szent Istvánnal hozza összefüggésbe, Jézus Krisztus Szent István idejében fog megjelenni. Tehát Álmos és Árpád idején a Szentháromságnak a működésrendjéből megismerhetjük a mindenség Teremtő Istenét, megismerhetjük magát a Szentlelket, és kiderül, hogy Szent István idejében nem kell itt keresztény hitre téríteni senkit, egészen egyszerűen arról van szó, hogy amit Jézus Krisztusról lehet tudni, az Szent István korában megjelenik.

A Nagy Lajos király számára írt *Képes Krónika*-nak Kálti Márk a feltételezett szerzője, ő fehérvári örkanonok, tehát keresztény főpapról van szó. A *Képes Krónika* képanyagában egyetlenegy képen sem örökítenek meg olyan jelenetet, hogy külföldről behívott papok térítenék itt a pogány népet a keresztény vallásra. Nincsen ilyen miniatúra, pedig ez egy nagyon hálás képi téma lett volna. Mi hogy ismertük meg Szent Istvánt: térített, fordított, nevelt, okított, tanított, és ha valaki nem fogadta meg a szavát, akkor természetesen pofozkodott. A *Képes Krónika* szövegében ilyen Szent István kép nem jelenik meg. A Szent István korát tárgyaló történelmi fejezetben nyoma nincsen térítésnek. A *Krónikában* megjelenik a térítés, de nem ilyen durván jelenik meg, és érdekes módon a krónikás nem Szent István korára vetíti rá ezt az eseménysorozatot, hanem amikor a Szent István előtti kort tárgyalja, akkor a mondatokba beleszövi azt a mondatot, hogy Szent István térített, már szinte múlt időben mondja. Szent István korára vonatkoztatva egy-két mondaton kívül semmi nincsen, és utána már csak akkor értesülünk a Szent István-i térítésről, amikor a Vata-féle pogánylázadás kirobban. Az úgynevezett táltosok lázadásának időszaka rendkívül magasrendű, pozitív esemény volt a magyar történelemben, mert ha a Vata-féle pogánylázadás nem robban ki, akkor a Vazul-fiak nem tudnak visszatérni Magyarországra, tehát nincsen Árpád-kori történelmünk.

Árpád vezér, amikor már beérkezik a ország belsejébe a hét fejedelmi személlyel, akkor a szarukürtjét a Duna vizével megtölti, és mintegy felajánlásképpen fölkiált az égbe a Mindenható Istennek. A *Képes Krónikában* megörökítik ezt a jelenetet, gyönyörűen írják le a krónika szerzői. Erre a szarukürtre megkéri Árpád vezér a Teremtő Istent, hogy adja a magyarságnak ezt a földet - miután visszakapta Atilla örökségén és Atilla jussán - most már mindörökre. Ekkor az ott lévő magyarok háromszor Isten nevét az égbe kiáltották. Nem szabad elfelejteni, hogy amikor ezt a krónikát írják, 1358-at írunk. A következőket írja a krónikás: „és ez a szertartásrend a magyaroknál azóta is megvan”. Ez azt jelenti, hogy Árpád vezér is az igazi Teremtő Istent ismerte.

A kereszténység a krónikáink szerint nem is Árpáddal, legkevésbé Szent Istvánnal, hanem a hivatalos krónikás hagyomány szerint Atilla királlyal indult. Így örökítik meg, így beszélnek róla. A *Képes Krónika* egyik miniatúráján Atilla országalmát tart a kezében, az országalmán kereszt van.

A XVI. században, 1526 után Brodarics István - aki a mohácsi csatamezőn is részt vett abban a sorsdöntő és végzetes ütközetben - elmondja és leírja azt, hogy az ázsiai Szkítiából, tehát az ázsiai őshazából, Ázsia belsejéből az Úrjézus Krisztus vezette ki a magyarokat. Félezer esztendő is eltelt már az úgynevezett Szent István-i térítés és fordulat után. Ilyenkor az ember tényleg eltűnődik azon, hogy nekünk a XIX. század óta vallás gyanánt mit oktatnak, a XX. században milyen zsákutcába kényszerítenek bele, és a XXI. században pedig a jobban tudás göggye által - anélkül, hogy meggondolnánk dolgokat - milyen ostobaságokat szoktunk ebben a témában a jólneveltség okán ismételtetni. Ha már az ázsiai Szkítiából Jézus Krisztus vezeti ki a magyarokat, akkor a magyar ősvallást hogyan lehet megnevezni? Mert itt nem arról van szó, hogy „az ősök szellemei”, mert ez is egy nagyon szép megfogalmazás lenne, hanem egészen egyszerűen, telitalálatos módon Jézus Krisztus hozza az ázsiai Szkítiából az európai Szkítiába, tehát Európa kellős közepébe, a Kárpát-hazába a magyarokat.

Az úgynevezett közvetett bizonyítékok területéről származó adatok alapján elmondhatjuk azt, hogy honfoglaló eleink keresztények voltak. Ezt más krónikák vonalán is meg lehet erősíteni. Nyoma nincs a krónikáinkban ilyen szövegnek: „Szent István királyunk itt akkorákat térített, és olyan alaposan, hogy a pogány vallást gyökerestől kitépte, a pogány vallásnak a híveit és papjait kiirtotta”. Akkor mire alapozzuk mi mindezt? Lehet érzékelni, hogy egy célzatosság működik a háttérben, ez a célzatos működés pedig nem tegnapelőtt kezdődött el, ezért okoz ekkora zavart. Már az én nagyapám az úgynevezett téves történelmi leckéken nőtt föl. Amikor tanuljuk, ezt nagyon hitelesnek gondoljuk, sajnos az oktatási mechanizmus révén a társadalomnak a zsigérébe ivódott a hamis történelemkép. De ezt most már minél hamarabb el kell felejteni, és tényleg a tényekkel kell foglalkozni.

Az emberben felmerül a kérdés, hogy Szent István mire térített, hogy nevezték azt a vallást. Ennek a vallásnak az ismertebb neve: keresztény hit. Viszont a kereszténység, a keresztény hit, a keresztény vallás hatalmas terjedelemmel rendelkezik, tehát az úgynevezett ágazatok, úgynevezett irányzatok, megújuló törekvések éppúgy szerepet kapnak, mint magának az őskereszténységnek a még romlatlan hitvilága. Nem akarom senkinek a meggyőződését vagy a hitét megingatni, és a legkevésbé sem szeretnék senkit hitbéli meggyőződésében megbántani, de bizonyos dolgokat most már tényleg rendezni kell. 1526-ig magyar krónikákban, oklevelekben, egyáltalán úgynevezett vallásra vonatkozó megnyilatkozásokban ilyen vallás, hogy római katolikus, nem került lejegyzésre. Egészen egyszerűen nincsen. Katolikus vallás van. Ha én a katolikus vallást összekeverem a római katolikussal, akkor onnantól kezdve már nagyon sok mindent össze fogok tévesztetni, és ennek a nagyon sok mindennek az összetévesztése a múltnak a meghamisításához fog vezetni. A katolikus se többet, se kevesebbet nem jelent annál, amit valóban jelent. Kétféle jelentése van, az egyik egy kicsit általánosabb és pejoratívabb, ez maga az, hogy általános. Ezt jelenti: általános. A magasabb rendű jelentése pedig az, hogy egyetemes. Tehát milyen valláson vannak a magyarok: nem római katolikus, hanem katolikus, egyetemes valláson vannak, és ennek az egyetemes vallásnak a minőségét a kereszténység fogja táplálni.

Nem árt tudni, ebben az összetételben, hogy római és katolikus, nem is szabadna megfogalmazni magát a megnevezést, mert ahogy mondani szokták, ez maga a fából való vaskarika. Mert a római, az római, az egyetemes pedig egyetemes, és ha valami már római, akkor nem lehet egyetemes, ha valami egyetemes, akkor nyilván nem lesz részleges. Azt a vallást, amit ma római katolikusnak neveznek, azt az Árpád-korban, vallásos törvényeket hozó királyaink nagyon határozottan elkülönítették a magyar katolikus vallástól, nyugat-európai latin kereszténységnek nevezték. Szent László a Szabolcsi zsinat által hozott törvények egyikében a következő rendeletet hozza, bizonyos ünnepnapok vonatkozásában: „Hogyha az országunkban tartózkodó latin kereszténység híveinek nem tetszik a mi jobb és üdvösebb vallásunk, menjenek oda, ahova akarnak.” Pedig Szent Lászlóról lehet tudni, hogy nem volt egy idegeneket, külföldieket nem szívesen befogadó uralkodó.

Itt tényleg nagyon tisztán kell látni. Tehát van a magyar kereszténység, Szent István után ennek most már ki lehet mondani a nevét, hiszen éppen a krónikáink, a Vata-féle pogánylázadás alkalmával megemlítik: katolikus hit. Nem római katolikus, legkevésbé pedig nem judeokrisztianizmus. Katolikus, vagyis egyetemes. Amikor a krónikák Szent István előtt, Szent István után ezt a vallást még pontosabban meg akarják nevezni, és egyszer még Szent István idejében is kitérnek erre a tételre, akkor a következő hangzik el: Jézus Krisztus hite. Ilyenkor az ember azért egy kicsit elgondolkozik. Ezek szerint Szent István király nem judeokrisztianizmusra térítette a magyarokat? Ezek szerint Szent István nem a nyugati kereszténységre térítette a magyarokat? Nem. Jézus Krisztus hitére.

Úgy tűnik, hogy ez a fajta hitrendszer, ez már érett formájában megvolt Szent István előtt is. Éppen a *Gesta Hungarorum*-mal kapcsolatban lehet nagyon szépen érzékelni egy gyönyörű, hömpölygő folyamatosságot. Tehát a mindenség Teremtő Istenét, a Szentlelket, és

amikor a nemzet elérkezik arra a szintre, hogy már nemcsak önmagát fogja gyarapítani, hanem ténylegesen a krisztusi sorsot vállalni tudja, akkor indul el a Jézus Krisztus hitének nevezett vallás. De ez nem azt jelenti, hogy Szent István előtt ne keresztények lettek volna.

Az írásos bizonyítékainkat, amelyek végeredményben másodlagosak, alátámasztják az elsődleges bizonyítékok. A honfoglalás-kori régészetnek a leletanyagai egyöntetű és perdöntő módon jelzik azt, hogy milyen vallással rendelkeztek honfoglaló eleink. Közvetlen bizonyítékok is vannak tehát arra, hogy a magyarok vallása már a honfoglalás idején is a kereszténység volt, ami rendkívül szerencsés adottságot jelent. Minden más nép történelmében az ilyen szerencsés adottságokkal élnének, de ez sajnos a hivatalos vallástörténet-kutatás által nálunk mégsem valósul meg. Ilyenkor feltételezni kell azt - bár az ember nem szívesen beszél ilyenről -, hogy nálunk tudatosan kerültek ezt a témát.

Nagyon sokáig abban a hiszemben voltunk, hogy a honfoglalás-kori műveltségnek a reprezentatív leletanyaga a tarsolylemezek világában mutatkozik meg. 1996-ban, amikor a honfoglalás 1500-as évfordulójára készült az ország, a honfoglalás-kori régészet leletanyagait összegyűjtötték, és egy kiállításba rendezték. Miskolcon, utána pedig a Nemzeti Múzeumban mutatták be a kiállítást. Először Miskolcon láttuk egy baráti társasággal, és ahogy mentünk végig a kiállításon, egyik ámulatból estünk a másikba. Ugyanis a legtöbb vitrin üveglapja mögött, a kiállított tárgyak között a főszerépet nem a tarsolylemezek világa alkotta, hanem a mellkereszteké.

Ilyenkor bizony felmerülnek bizonyos kérdések, hogy mi ezekről a mellkeresztekről eddig miért nem tudtunk. Hol lappangtak eddig ezek a mellkeresztek? Az utánajárás után kiderült, hogy már az 1890-es években tömegével kerültek elő honfoglalás-kori sírokból mellkeresztek. Azóta több mint száz év telt el, és a régészek már abban a korban is, utána pedig valami precíz engedelmességnek hódolva, ezeket a mellkereszteket félretették, mondván, hogy a honfoglalás-kori leletekre ez nem jellemző. Ezekkel az úgynevezett „nem jellemző” mellkeresztekkel most már múzeumokat lehet megtölteni. A tudomány büszkén azt szokta hangoztatni, hogy ők csak a tényadatokkal foglalkoznak... Hazugság, olcsó és nagyon súlyos hazugság, és itt tényleg nem lehet puhán fogalmazni, mert itt az országot vezették orruknál fogva. Hogyha a régészet vagy a történelemtudomány a tényekkel foglalkozik, akkor a honfoglalás-kori mellkeresztek ott vannak. Kiveszi, a kezében tartja, a tények világába tartozik. Nem lehet félretenni, hogy „ez nem jellemző”. Különben sem kértük meg őket, hogy döntsék el, hogy mi jellemző a sírleltre, vagy mi nem jellemző. Ez már nagyon durva beavatkozás.

Magának a keresztnek a formája nemcsak a mellkereszteken jelenik meg. Ha a tarsolylemezekhez kötötték a honfoglalás reprezentatív emlékéanyagát, akkor is el kellett volna már gondolkodni. Gondoljunk a tiszabezdédi tarsolylemezre, éppen a kellős közepén megjelenik a kereszt.

Nem tudjuk, hogy mit őriztek a tarsolyokban. A hivatalos variáció szerint a tarsolyokban apró készségeket, többek között a tűzszeres számot őrizték. Nagy valószínűség szerint nem a tűzszeres számot őrizték. Ha valaki már ismeri a viseletdaraboknak a rendeltetését, az pontosan tudja azt, hogy a tarsolyokba csak olyan tárgyat érdemes elhelyezni, amelynek az alakja lapszerű. Egészen egyszerűen szépen beleengedem, és ha felnyitom a tarsolyt, akkor nekem egyetlenegy mozdulattal kell kivennem azt, amit előzőleg beletettem. Elképzelhetetlen az, hogy mondjuk lovaglás közben elkezdjek a tarsolyomban kotorászni, magának a tarsolynak a felépítése ezt nem teszi lehetővé. Amikor kíváncsiak vagyunk arra, hogy mi van mondjuk az igazi értékek mélyén, találós kérdésként, rávezető kérdésként azt szoktuk fölteni, hogy: „Mi van a te tarsolyodban?” Végeredményben a tarsolyban az van - és ez most egy általános megfogalmazásként fog hangozni -, ami a tarsoly fedőlapján, a tarsolylemezekon ábrázolásra kerül. Ezért nagyon fontos kérdés, hogy: „Tényleg, mi van abban a tarsolyban?” Egyelőre fogalmazzunk úgy, hogy maga a titok van.

A tiszabzdédi tarsolylemezek az ötvösművészeti remekén nagyon szépen lehet látni, hogy ott a kereszt központi helyet foglal el. Azt is lehet látni, hogy megjelenik az úgynevezett palmettás művészetként elkönyvelt, tehát kifejezetten a honfoglalás-kori művészetre jellemző ábrázolási mód, és megjelennek még két oldalt mitikus lények, őket sárkányoknak lehet első ráindulásra azonosítani. Ahogyan a tiszabzdédi tarsolylemezek a világképét szokták értelmezni, az gyakorlatilag a csúsztatások magasiskolája. „Honfoglaló eleink Jézus Krisztus születését követő több évszázad elteltével, vándorlásuk folyamán az Etel-közi szálláshelyen vagy azt megelőzően már Levédiában találkoztak valamilyen misszionárius csapattal. A tiszabzdédi tarsolylemez gazdájának megtetszett a kereszt, és nyilván megkérte az ötvösművészt, hogy a lemezen legyen egy kereszt. Mivel a palmetta, a növénymintás művészet a honfoglalás-korára jellemző, azt úgy örökölték.” No de a sárkányok... „Mivel a perzsa művészetnek vannak ilyen csodálatos, mitikus lényei, hát ez bizony azt jelzi, hogy voltak ilyen kapcsolataink is.” Érti az ember azt, hogy nem kellett volna ennyit magyarázkodni. Tudjuk, hogy miről van szó. Gyakorlatilag megint szétszedik azt, ami egységes világképként jelenik meg. A népmeséink világa is telis-tele van sárkányokkal, nem kell azért Perzsiáig elszaladni, hogy az ember a sárkányság világban való működéséről képet alkosson. Éppen az ősvallás egyik papi hivatását teljesítő elhívott papunk, a garabonciás mellé rendelődik oda maga a sárkány.

A tiszabzdédi tarsolylemezen végeredményben egy olyan világ bontakozik ki, ahol mindkét sárkánynak megvan a maga funkcionális jelentése. Nagy valószínűség szerint az egyik sárkány a teremtésnek a műveiért felelős, a másik pedig a megtartó erőnek a képviselője. Ennek a rendszernek a központi ábrázolásaként jelenik meg maga a kereszt. A kereszt pedig a növényindás levélrendszerrel van kapcsolatban, szinte a levél az, ami megtartja a keresztet. A magyar nyelv viszont rendkívül tanulságos, mert ha én azt mondom, hogy levél, akkor ez ténylegesen nemcsak azt jelenti, hogy egy növényi életnek a kifejezője, hanem azt, hogy levél, magyarul üzenet. Tehát mi lesz az üzenet: ez az üzenet keresztényközpontú lesz.

A tiszabzdédi tarsolylemez is végeredményben olyan, hogy: „A kereszt az nagyon ősi forma, nem a kereszténység találta fel, nem kell ezzel foglalkozni.” Igen ám, de megjelennek a honfoglalás-kori sírokban azok az ereklyetartó mellkeresztek, amelyek vonatkozásában már nem lehet mellébeszélni.

Ha a régészet útján keresem az ősvallást, és keresem a nagy Szent István-i térítést és fordulatot, akkor természetesen a temetők tanúvallomása a legbiztosabb, legpontosabb tanúvallomás. Ha Szent István király uralkodásától kezdve a sírokból előkerült leletanyagban változás van, akkor itt a keresztény hitéletet tekintve alapjaiban történt változás. Nincsen változás. Éppen a honfoglalás-kori mellkeresztek azok, amelyek töretlenül mennek át Szent István korába, és a Szent Istvánt követő évtizedekben - gyakorlatilag a XI. század végén - még mindig ezek a jellemző sírmellékletek. Ezt úgy szokták egyébként régészeti szakmunkákban feltüntetni, hogy mondjuk van egy tiszafüredi mellkereszt, és adatolja: VII-XI. század. Ilyenkor az ember elképed. Mi ez az adatolás? Négy évszázados labilitással rendelkezünk a tudomány nevében? De bizony meg lehet ezt köszönni, mert ténylegesen így van. Ez a kereszt típus gyakorlatilag simán túléli Szent István korát is. Tehát Szent István ezeknek a keresztnek az üzenetéhez, a kereszténység üzenetéhez nem nyúl hozzá. Legfeljebb az merülhet föl, hogy egészen másfajta elképzeléseink vannak ma a kereszténységről, mint abban a korban, ami valóban kereszténységként működött.

A mellkeresztek egyik sajátossága, hogy két egyforma mellkereszt nincsen, a kereszténység már a honfoglalás korában hihetetlen árnyalatokkal és gazdagsággal rendelkezik. Ez azt jelenti, hogy nem központi térítés, és nem kívülről vezérelt térítés útján lettek azok keresztények, akik ilyen mellkeresztet viseltek. Mert ha központból, kívülről térítenek

keresztény hitre, akkor ennek megvan a maga útja: van egy kereszt, azt legyártják százezer példányban, és szétosztják.

A másik sajátosság, hogy a keresztnek a Jézus alakja nincs ráfeszítve, nincs rászögezve magára a keresztre, úgy örökítik meg ezeken a kereszteken, hogy rajta van a kereszt, még azt sem jelzik, hogy mondjuk a tenyere át van szúrva, semmiféle jelzés nincsen. Úgy látom Jézust a kereszt, hogy a kezét széttárja, ez az áldásosztó tartás. A honfoglalás-kori mellkereszteken az áldást osztó Jézus jelenik meg, nem pedig a szenvedő. Ez is rendkívül lényeges, mert végeredményben itt lehet tetten érni azt a vallást, amit Szent István korára vonatkoztatva úgy nevezünk, hogy Jézus Krisztus hite. Jézus rajta van a kereszt, és ez tényleg nagyon fontos figyelmeztetés, mert az úgynevezett keresztre feszített Jézus, tehát amikor én már a halott testet látom a kereszt, ez a középkornak egy kései időszakában, a késő gótikában jelenik meg először, és akkor sem Magyarországon. Érdemes elgondolkozni, hogy miért fontos hangsúlyozni azt, hogy Jézus oda legyen szögelve a keresztfához, és a halott testet lássam. Hiszen - gondolom, érzékeljük - a kereszténységnek nem ez a fő üzenete. Ez nem jelenti azt, hogy a szenvedéstörténetben ez a kulcsfontosságú esemény elhanyagolható, de a kereszt vonatkozásában nem ez a legfontosabb üzenet. Az Árpád-kori kereszténységnek a művészeti anyagát meg lehet tekinteni múzeumokban, például a Nemzeti Múzeumban, az esztergomi Bazilikának a kincstárában. Nem nagyon ábrázolják a szenvedő Jézust, tíz kereszt közül mondjuk csak egy ábrázolja a keresztfán éppen meghaló Jézust. Jézus rajta van a kereszt, és királyt látunk a kereszt, Jézus nem töviskoronát visel, hanem szó szerint koronát. Tehát az Árpád-korban jellemző módon koronás Jézus Krisztusok jelennek meg, élnek, nem rá vannak szögezve, hanem rajta vannak a kereszt.

A mellkereszteknek nemcsak előlapjuk van, hanem van hátulsó oldaluk is. A Fiú jelenik meg elől, a hátoldalon nőalak van. Nagyon jól lehet azonosítani Szűz Máriával, róla viszont pontosan tudjuk, hogy őt nem feszítették keresztre. Itt a kereszt magát a világot jelenti a teremtés pillanatában. Elöl jelenik meg az atyai tulajdonságkör, ami a Fiúban mutatkozik meg, a túloldalon pedig már nem a teremtő, hanem az alakító, mert a női minőség a világ működésének szempontjából azért felelős, hogy alakot nyerjenek azok az élők, akik ténylegesen csak formába zártan tudnak megnyilatkozni.

A mellkeresztet - mivel van elő és hátoldala - általában szét lehet nyitni. Ezek úgynevezett ereklyetartó mellkeresztek. Itt megint alapvető kérdések kerülnek fölszínre. Milyen ereklyét őriztek ezekben a honfoglalás-kori mellkeresztekben? Mi az, hogy ereklyetartó mellkereszt? Ha éppen Ázsia füves pusztáiról érkeztek be, akkor hogyan lehetséges az, hogy ők szentek ereklyéivel rendelkeztek? Hát pontosan ez a legnagyobb gond. Ugyanis a kereszténység - nagyon szomorúan szokták ezt érzékelni azok, akik nem szeretnek ezekkel a gondolatokkal megbarátkozni - nem Nyugat-Európában született. Az első keresztény közösségek Kis-Ázsiában születnek meg. Az első nagy apostoli térítésekről pontosan tudunk, gondoljunk például Szent András apostolra, ő a par excellence szkíta térítő apostol, szkíták között térített. Márpedig a magyarokat nyugat-európai források vagy egykorú arab források egyértelműen szkítáknak nevezik. Az ereklyetartó mellkereszt a kereszténységnek azt a fokát jelzi, amikor nem az első térítési pillanaton vagyunk túl, hanem már évszázadok óta gyakoroljuk a kereszténységet, a szentek kultuszának pedig már hagyománya van. Ezek a szentek lehet, hogy úgynevezett „nevesincs” szentek, nem Galliában lettek szentek, nem Nyugat-Európában, hanem mondjuk Kis-Ázsia vagy Belső-Ázsia valamelyik pontján.

Az is fel szokott merülni, jön a hivatalos régészet vagy történettudomány, hogy „nyilvánvaló módon arról lehet szó, hogy ezeket a mellkereszteket rabolták a kalandozásoknál”. Kalandozások. Már az elnevezés is szörnyű és idétlen. Nem kalandozások koráról lehet beszélni, hanem az Európával való ismerkedés és bemutatkozásnak a korszaka az, amikor magyar kapitányok által vezetett seregek tulajdonképpen ellenőrzés alatt tartották Európát. Végeredményben ezt úgy szoktuk mondani, hogy Európa urai voltak abban az

időszakban a magyarok. „Nem kell vele foglalkozni, rabolták.” Nagyon jól hangzik az elmélet, és állítom, sajnos, hogy bizonyos főiskolákon, egyetemeken, ahol a mellkeresztek kérdéséről már nyilatkozni kell a hivatalos tudománynak, majd ez lesz a módi. Nagyon sokan figyelmeztettek már arra, hogy ezek a mellkeresztek bronzból készültek, értéktelen maga a fém, nincsen anyagi értéke, ez a hitvallásnak az értéke. Azt is tudjuk, hogy a legnagyobb nemesfém lelőhelyek a Kárpát-medencében voltak, vannak, lesznek Európára vetítve.

Nem mondtunk itt túlságosan sokat, nem pontosítottunk bizonyos dolgokat. Az elmondottakból is kiderül, hogy maga a régészeti leletanyag, maga a krónikás leletanyag egyértelműen jelzi, hogy Szent István előtt kereszténységről beszélhetünk, Szent István alatt kereszténységről, és természetesen Szent István király uralkodása után is a kereszténység játssza itt a főszerepet. Alapvető tévedésekkel állunk szemben akkor, amikor Szent István korát úgy állítjuk be, hogy ami azelőtt volt, az megszűnt, kezdődött egy merőben új világ.

Az a legragikusabb, hogy a nemzet ellen ezt a fegyvert a mai napig bevetik. Amikor egy egyesült Európa mániát ünnepeztetnek velünk, akkor nem áttallanak Szent Istvánra hivatkozni, hogy „most valósult meg Szent István király álma”. Ez vagy butaság, vagy valami hihetetlen sötét erő működik. Szent István király álma soha nem az volt, hogy a Kárpát-medence diribdarabra legyen szeletelve. Szent István király álma soha, egyetlen pillanatra sem volt az, hogy idegenek, jövevények ellepjék az egész Kárpát-medencét. A magyar népdalok gyönyörű szépen mondják azt, hogy „idegenek, jövevények”. Nem az a gond, hogy jönnek a jövevények, hanem: „Hagyjátok, hogy én is éljek.” Végeredményben itt a Kárpát-medence modern megszállását történelmi előzménnyel akarják indokolni.

Az igazi, a valódi Szent István király egy teljesen független, a római egyháztól és a római vallástól független, önálló magyar egyházszerkezetet épített ki. A mindenkor esztergomi érseknek a felettese, az soha nem a római pápa volt, hanem a magyar király, és a római pápa soha, egyetlen pillanatban sem volt a magyar királynak a felettese. Szent István király a magyar királyságnak ezt a páratlan státuszát Európa kellős közepén fegyveres beavatkozás nélkül tudta elérni. Ezt diplomáciai bravúrnak neveznénk, de hogy ne ismerjük fel ezeket a hatalmas bravúros teljesítményeket ennek a kornak a vonatkozásában, úgy próbálják beállítani, hogy itt alapvetően az ősi magyar vallás megnyirbálása kezdődött el, és a többi én most nem is részletezem, mert nem ez a lényeg.

Maradt Rómában olyan irat, hogy Szent István behívta a külföldi hittérítőket? Van ilyen? Megmondjam, hol van? A Népszabadság augusztus 20-i vezércikkében. Térjünk észhez! Hát ha lenne, naponta ez lenne minden kiadványnak a címlapján. Mi van az intelmeiben? Jön a szakértő, és büszkén mondja: „Az egynyelvű, egyszokású ország az gyöngye és esendő.” Augusztus 20-án mindenhol ez folyik, de mindenhol. Mi ezzel a gond? Szent István ilyet soha nem mondott. Az eredeti szövegben - már amennyire eredeti egy XIV. századi másolat - mi szerepel: „az egynyelvű és egyszokású királyi udvar”. Ott végig a királyi udvar erősségeiről van szó. Dzsingisz kánnak - ez a kedves példám, elég pogány, elég nomád, elég lovon ülő - milyen volt az udvara? Egynyelvű és egyszokású? Nem. Mindenki ott volt, aki élt és mozgott. Mert az uralkodó fényét az emeli, hogy az uralkodó udvarát fölkeresik. Éppen Mátyásról mondják el, hogy a világ legtávolabbi országaiból is jöttek udvarába idegenek, mert akkora volt a híre. Már azt is boldogságnak vélték, hogyha Mátyást szemtől szembe látták, nem is kellett, hogy eszmecserére sor kerüljön. Hát ma ki kíváncsi erre a kormányra?

*

A magyar ősvallásnak a vonalán egy teljes papi társadalommal lehet találkozni. Itt hallatlanul magasrendű szempontok érvényesülnek, hallatlanul magasrendű erkölcsi magaslatok és erők mutatkoznak meg. Beszélnek táltosról, garabonciásról, bölcséről és oltáron nézőkről. Azt, hogy táltosnak hívták őket, azt tudjuk, de azt, hogy bölcs, azt már

általánosítjuk. A bölcsek testülete a királyt szolgáló, az országot szolgáló papi testület volt, és a bölcsesség nem vallásspecifikus volt. A bölcsesség istenspecifikus. Az, hogy milyen vallás keretében fogalmazzák meg, az megint külön kérdés. Oltáron néző. Ez egy gyönyörű vallásos fogalom. Ipolyi Arnold őrizte meg számunkra. Az a fogalom, hogy oltáron néző, legalább két látásmódot igényel. Ha vannak oltáron néző papok, akkor ez egyfelől azt is jelentheti, hogy nézi, mi történik az oltáron, ugyanakkor viszont azt is jelentheti, hogy az oltáron van valami, ami azt nézi, hogy mi történik a hívek lelkében mondjuk a szertartás ideje alatt. Ez a legfontosabb tanulság talán, hogy nem válnak külön bizonyos tartományok, nem választódnak szét a különféle ágazatok, ezt szerves műveltségnek is szokták nevezni. A pásztorművészetnek a remekei közül maradtak fenn a tükrösök világán belül azok a csodálatos művek, ahol rendre oltárok jelennek meg a tükrösöknek a fedőlapjain. Ezeknek van egy nagy csoportja, ahol az oltáron megjelenik egy sugárzó szellemi lény, akinek a fejéből sugarak indulnak minden irányba.

A régi magyar vallás vagy a pogány magyar ősvallás jeles alakjának a magyar mitológiai, irodalmi hagyomány, a vallástörténeti hagyomány teljesen egyértelműen a táltost nevezi meg. A magyar ősvalláson belül a táltos, az tényleg fogalom, főszereplő, kulcsszereplő. A táltos annyira jelentős személyisége, lénye a magyar ősvallásnak, hogy a honfoglalás előtti magyar ősvallást nagyon sokan, éppen a hivatott, elhívott papjáról táltos vallásnak nevezték el. Ez egyébként egyáltalán nem egyedi jelenség a vallástörténeten belül. Egy keleti vallást, egy nagyon ősi vallást, éppen a Világteremtőről és a világ teremtetőjének a papjáról a mai napig brahmanizmusnak neveznek. Végeredményben a táltosság köré is egy olyanfajta világteremtési, világ kifutási és világ végét megidéző hatalmas nagy ívet tudunk rajzolni, amely a táltosnak a személyét, lényét maradandóvá teszi.

Amikor mi itt ősvallásról beszélünk, ősvallásra hivatkozunk, akkor soha nem a Szent István előtti időkre gondolunk, de természetesen a Szent István-i térítést és fordulatot megelőző évszázadok, évezredek ugyanolyan fontos jelentőséggel bírnak. A táltos vallás vagy magának a táltosnak a működése nem a távoli múltba zsúfolódik össze, hanem a jelenben is kimutatható, és egészen biztos az, hogy ameddig magyar történelemmel, a magyar nemzet működésével földi közegben számolni lehet, addig ennek a népnek mindig meglesznek a maga papjai is. A táltos a magyar nép gyermeke, a magyar nép elhívott szent embere. A táltos papokat egyetlenegy történelmi korszakban sem lehetett kiirtani, legfeljebb háttérbe szorítani. A táltos mindig van, mindig jelen van, tehát a táltos, az maga az örök jelen. Miből táplálkozik az örök jelen: az időtlen múltból. Mi felé megy ez a hatalmas nagy erő: a soha el nem múló jövő felé. A táltos időtlen kategória, időtlen minőség.

Nincs olyan, hogy: „Kérem, az ősvallás papjai.” Ősvallás ide, ősvallás oda, függetlenül attól, hogy vallás, táltosok vannak. Miért? Mert a vallás, az egy rossz ráindulás. Ezerszer el kell mondani, ezeregyedszer is ki kell jelenteni: nem vallásos fogalomról van szó, bár végig vallásról beszélünk. Erre szokta elmondani Pap Gábor, hogy egy Avilai Szent Teréznek milyen képességei voltak. Látomásos szent volt. Milyen képességei voltak? Egyik irányból nézem, sámánképesség, másik irányból nézem, táltosképesség. Tehát ez képesség, de rendkívüli képesség. A táltos nem intézményesített vallás függvényében jelenik meg. A táltos lehet római katolikus is, lehet görög katolikus is, bármilyen vallású lehet, mert vallások feletti minőség a táltos. Az, hogy éppen hol teljesít szolgálatot, az már külön történet. Akkor meg kell vizsgálni. Egy nagyon durva, a mai világból vett hasonlaltal lehet élni: ha van egy gyengébb csapat, akkor nem gyengébbet hívunk, hogy a játékot feljavítsa, hanem próbálunk egy nagyon erős játékost szerezni, aki az egészet magával fogja húzni. Végeredményben a táltos így jelenik meg. Bárhol megjelenhet. Ahol segítségre van szükség, a táltos ott meg fog jelenni. Éppen ezért nem mindegy az, hogy egy kor tudja-e hívni a táltosát, vagy nem tudja hívni.

Ha a táltost keressük, fél évezreden keresztül tudunk visszafelé nyomozni, ezért nekünk nem kell homályban, sötétségben tapogatóznunk. Minden évszázad pontos fogalmat alkotott a táltosról, és a táltosról alkotott mondatok a XX. század végéig nem térnek el egymástól. Az utóbbi tíz-tizenöt évben viszont mint hogyha teljesen más táltoskép kezdene megjelenni. Fel lehet ismerni, mert semmi köze a táltoshoz. Téves képzetek, eszmék terjedtek el a táltosról.

Aki nyakig benne úszik egy ilyen téves táltos képzetkör eszmei világában, az igazából nem is nagyon érti, nem is nagyon tudja, hogy az ember miért fogalmaz óvatosan, miért tesz fel kérdéseket, egy idő után pedig miért határolódik el. A XXI. század kezdetén sajnos eljutottunk oda, hogy ha a táltosról kezdünk el beszélni, akkor tómondatokban, körmondatokban, felkiáltó mondatokban, kicsit simogatóan, kicsit élesen, kicsit bántóan, kicsit kegyetlenül, de jelezni kell, hogy ezek nem azok a táltosok. És itt éppen a táltos nevében kell kikérni bizonyos dolgokat. Ideje most már tényleg tisztázni azt, hogy a magyarság számára a táltos mit jelent, a táltos hogyan jelenik meg ebben a világban.

A táltost ma rendre összetévesztik a sámánnal, összetévesztik a természetgyógyással, a csontkováccsal, a spiritisztával, a médiummal, a radiesztezia művelőjével, mindennel, amivel össze lehet tévesztetni. Ez mire figyelmeztet: ha itt lenne, akkor sem ismernénk fel, mert egészen mást várunk. Nagyon durva lesz, amit mondok: jelen pillanatban a táltos úgy jelenik meg, mint egy bizonyos nép gondolataiban a messiás. Pontosan ez a jelenség érhető tetten. Közé nincs már ennek a táltoshoz és a magyar műveltséghez. Teljes a képzavar, és sajnos teljes a tudatzavar. Ilyenkor egy nemzet életében pontosan lehet érzékelni, hogy hatalmas nagy gondok vannak. Hogyha nem tudjuk a dolgokat a maguk helyén kezelni, akkor nagy valószínűség szerint előbb-utóbb eljutunk egy olyan szintre, hogy hosszú távon félreértelmezzük saját hagyományunkat, saját hivatottságunkat és saját feladatunkat ebben az emberlakta világban.

Ha meg akarunk ismerkedni egy titokzatos szereplővel vagy egy titokzatos eseménnyel vagy egy nem nagyon megközelíthető jelenséggel, akkor általában a legegyszerűbb és a legközvetlenebb módszer az, hogy hagyjuk a névből előjönni azt, ami a belső magban bizony eleven módon benne rejlik. Ha a magyar nyelvből indulunk ki, jelenthet-e a táltos név számunkra olyan jelentéstartományokat, amely révén a táltosság is megismerhetővé válik; magyarul: a táltos, mint fogalom, azonos-e a táltossal, mint pappal. Az más kérdés, hogy itt a pap megint zárójelbe kerül, mert a táltost amennyire lehetne papnak nevezni, ugyanúgy kapásból azt kell mondani, hogy a nagyegyház szabályait figyelembe véve a táltosok mégsem voltak papok. Ez megint egy paradoxon.

Olvastam olyan művet, ahol a szerző - egyébként egy kiváló vallástörténész - külön tanulmányban értekezett arról, hogy nem a táltos az eredeti forma, hanem a tátos. Erre egy nagyon szép eszmerendszert épített fel, amit mégsem bontott ki és fejtett ki. Itt egyetlenegy dologra kell fölfigyelni. A táltos, mint nyelvben is élő fogalom, éppen az *l* hang miatt válik élővé. Ha én ettől az *l* hangtól megszabadítom a táltost, akkor beleesek egy olyan csapdába, ahol én már nem a táltossal fogok közvetlenül találkozni, hanem a tátosból képződő tudóssal. (TáToS – TTS – TDS – TuDóS) Úgy is lehetne mondani, hogy a tátos már nem a táltossal tartja a kapcsolatot, hanem a tudóssal; a tudós névváltozata a tátos, a tátos névváltozata pedig a tudós.

Számunkra rendkívül fontos jelentősége van a táltosnak, ami egyébként a magyar népmesékben is így jelenik meg, hiszen nem tátos lovon vágat a királyfi, hanem itt tényleg a táltosra helyeződik a hangsúly. Ha ragaszkodunk a táltoshoz, akkor tulajdonképpen megtaláltuk az ebben a fogalomban rejlő élő minőséget. És innen érdemes tovább menni. Keressük az átsugárzó jelentéseket, mi az, ami átsugárzik a táltosból, milyen hangalaki megfelelői lehetnek a táltosnak (TáLToS – TLTS).

A *t*-t meghagyjuk, az *l*-t is meghagyjuk. Az *l* megmaradása után én korlátlanul rendelkezem ezzel a mássalhangzó kategóriával, ez azt jelenti, hogy itt egy *l,r,j* tagozaton belül például egy

j hanggal is érdemes még próbálkozni. Ekkor lehet igazából érzékelni, hogy végeredményben mi egy nagyon fontos minőséget tudunk megszólaltatni a táltoson keresztül, nem a részlegesség útján fogunk araszolgatni, hanem a teljességet fogjuk megtalálni (TLJ).

Tovább menve a következő *t* megint megmarad, és itt válik izgalmassá az ügy, mert az *s* is megmarad (TJTS). Az ember elkezd tünődni. Hát én ismerek egy olyan utat, amelyen a táltos ténylegesen járni szokott, és ezt annyira nyomatékosá szokta tenni, hogy amikor a táltos betoppan valahova, akkor egyetlenegy kérése van: tejet szokott kérni. Ha éppen nincsen tej a háznál, a tejnek a különféle változatai természetesen itt még szóba jöhetnek, de a tej jelzi azt, hogy a táltos milyen úton érkezik. A tej útján érkezik. És ha a tej útján érkezem, akkor mi az első kérdés ahhoz a nemzethez, amelyik nemzet keretében kell tevékenykednem: hogy ők is ezen az úton járnak-e még. Mert ha nem ezen az úton járnak, akkor nem tudnak erre a kérésre úgy válaszolni, hogy nekem valóban tejet adnak. Akkor adnak helyette valami mást, vagy ételféleség helyett mondjuk az embert meghívják a tévé képernyője elé, hogy ott töltsse el az időt, és a fáradságos utat ott pihenje ki. Tehát bizony a tej itt főszereplővé válik, és ez az igazi nagy próba, ez az az összekötő kapocs, amelyen keresztül a táltos a nemzetet, a nemzet a táltost azonosítja, mert a nemzet végeredményben ugyanazon az úton jár, amelyen a táltos.

A tejnek természetesen kétféle jelentése lesz. A tej, mint tápláló erő, sűrítményként jelenti azt a minőséget, ami valóban az emberi életnek a legfontosabb tápláléka már a születés utáni pillanatban. Ezt követően pedig jelenti azt a teljességet, amelyet ha útra vetítünk rá, akkor, ha lehetőség adódik, a születésünk után be fogunk majd járni. Tehát itt megjelenhet egy *ú* betű is, ez maga lenne majd a Tejút. Utána mit kezdünk ezzel a képzőnek tűnő *s* taggal: eljutunk valahova, ez már maga lesz az *ős* (TLTS – TJTS – TeJúTŐS). Tehát a Tejút, mint *ős*. Hogy lehet a Tejutat *ős*nek nevezni? Az *ős*népek szellemi hagyatékában a Tejút, az nem spirálgalaxis, hanem élőlény. Ebből indulnak ki az archaikus népek mitológiái. Ezek olyanfajta mitológiák, ahol már egyfajta kozmologikus vagy kozmogonikus képet kapunk a mindenségnek a működéséről, keletkezéséről, kibontakozásáról, az elmúlásáról is.

Ha megjelenik egy Tejútban működő *ős*, akkor ez azt fogja jelenteni, hogy innentől kezdve *ő* lesz majd a főszereplő. Azt az *óst* keressük, akivel révülés útján a kapcsolatot föl lehet venni. Itt már személyesülni fog ez az *ős*. A táltos vallást nyugodtan lehet történelmi személyhez kötni, mert amennyire történelmi a személye, annyira mitikus is az a jelenség, amit *ő* képvisel. Egy útra vagyunk kíváncsiak, és végeredményben az útnak a személyes összetevőire, hogy mitől táltos a táltos, milyen úton jár, és kitől kapja a tudományát. Egy nagyon szűk tengely mentén haladunk. A *t* megmarad, jön az *l*, de ugyanúgy lehet *lj* is, meghagyjuk a *t-t*, és most a sziszegős egy *z*-be fog átváltani, egy másik sziszegősbe. Keressük azt, akivel minden táltos színről színre tartja a kapcsolatot a révülésnek az útján keresztül. Ki lesz *ő*? Kinek a tüze fog engem hevíteni? A teljesség tüze. (TLTS – TLJTZ - TeLJTűZ) A teljesség tüze, amikor a magyarságon keresztül megszólal, Atillában fog személyesülni és személyessé válni.

Megyünk szépen tovább, és az *ős*minőségek szintjén vizsgáljuk azt a hatóerőt, amivel a táltos tevékenysége során élete végéig foglalkozik. A tejet már megtaláltuk. Utána mi jön: természetesen maga a tűz. Tej és tűz. A tejben azon túl, hogy táplálékot jelent, megmutatkozik egy *ős*minőség, és hogyha itt megjelenik egy elemi minőség, a tűz, és ezt egy négyelem-rendszerben el tudjuk helyezni, akkor a tej, az nem a négy elem közül valamelyik, hanem a többletelem lesz egy új alakváltozaton keresztül. Ez az ötödik elem, vagyis a kvintesszencia.

Utolsó nagy kérdés, hogy mi a táltosnak a feladata mindezen ismeretek alapján: TálTtoS – TLTS – TeLítés. Mi az, amit telít ebben a világban: a teljességet hozza magával. A teljesség a tej útján érkezik, izzásba lendül, mozgásba lendül. Nem a részlegesség mentén való adatközlés a szerepe, hanem telíti az energiákat. Magyarul ez mit jelent: árad belőle a megfoghatatlan erő. Árad belőle.

Az ősi, Atilla jogán uralkodó király-nemzetséget ma Árpád-házi királyok címen találjuk meg. Ez egy rendkívül kései elnevezés, ettől függetlenül helytálló, én most nem akarom itt ezt feltétlenül elutasítani, de tudni kell azt, hogy az Árpádok saját magukat Árpádoknak soha nem nevezték. Ezt a nemzetséget a személyi összetevőit figyelembe véve - amikor a rendkívüli képességeit osztályozzuk ennek a nemzetségnek - lehet Atilla király nemzetségének nevezni, lehet Turul-nemzetségnek nevezni. Az Atilla és a Turul, azok a magyar nyelv hangtani szabályait figyelembe véve is egymásnak a váltópárjai. Ők saját magukat Turul-nemzetségnek nevezték, az Árpád-kor vége felé pedig már Szent Királyok nemzetségének nevezték ezt a nemzetséget maguk a szent királyok. A Turul-nemzetség szakrális viselkedésén belül nagyon szépen kimutatható az, hogy itt egy rendkívüli tulajdonságkör nyilatkozik meg időről időre. Hogyha ezt a tulajdonságkört telibe találva akarom megnevezni, akkor két irányból tudom megközelíteni. Mindkettőre van írásos hagyomány, a szájhagyomány pedig egyöntetűen vallja. IV. Béla királyunk okleveleiben teljesen általános refrénként tér vissza, hogy ő azon az úton jár, amelyen szent király elődei is jártak, amely utat számára kitaposták. Az ő unokája, Kun László király mondja egyik oklevelében: „Szent őseink nyomában maradván, akik igen szent tettek következtében most már úgy ragyognak, mint a csillagok, mindörökké.”

Ennek a csillagként ragyogó, rendkívüli képességű és hallatlanul magas erkölcsi szellemiséget képviselő királyi nemzetségnek a belső képességeit, tehát a küldetés-csomagot vagy képesség-csomagot nyugodtan táltosképességnek lehet nevezni. A Kárpát-medencei néphagyomány teljesen egyöntetű módon vallja, hogy az Árpád-házi királyok táltoskirályok voltak, és mindig is táltoskirályként működtek. Nevesítenek táltoskirályokat, és ezt a nevesítést Szent István király sem kerüli el. Én pontosan tudom, hogy a judeokrisztian egyház, ezen belül kicsit hivatalosabb néven a római katolikus egyház elutasítja az olyan vonulatokat, a népi kereszténységnek, a népi vallásosságnak az olyan ágazatait, ahol Szent István királyt nem judeokrisztian térítőnek, hanem táltoskirálynak nevezik, de ezek tények, és makacs tények. Ha meg akarjuk nevezni a par excellence táltoskirályt, akkor pedig tényleg nincsen mese, mert az maga Szent László. Szent László gyakorlatilag olyan aurával jelenik meg, hogy én a szent király minden erőcsomópontját, körvonalát azonosítani tudom az ő életpályáján, ezen felül pedig meg lehet állapítani, hogy leginkább a táltoskirály szerepkörben találja otthon magát, leginkább ebben a szerepkörben érzi jól magát. A késői időszakból származó királyok közül megemlíteném IV. Bélát, Nagy Lajost, Mátyás királyt, csak hogy érezzük a magyar királyok útján a folyamatosságot.

*

A táltos hagyomány eszmetörténetével is ugyanúgy állunk, mint bármelyik nagy, fontos léptékű fejezettel a magyar történelem vagy hagyomány vonalán. Néha beszélnek róla, leginkább megtagadják, letagadják, vagy pedig egészen egyszerűen olyan mezbe öltöztetik bele, amely alapján egy jó szemű ember sem tud nagyon fölfigyelni a táltosra.

„Táltosnak születni kell, kiképzetés által senki táltos nem lehet.” Az idézet 1854-ből a *Magyar mitológia* című munkából származik, egy kiváló papi személy, Ipolyi Arnold tollából. Ipolyi Arnold római katolikus pap volt, aztán főpap lett, ő volt Nagyváradnak a püspöke. Rendkívül művelt, széles tájékozódással megáldott atyafi volt. Nagyon fontosnak tekintette a hagyományt, ami már az ő idejében - főleg nagyvárosi környezetben - kijebb szorult, sőt egyenesen kihátrált a templomból. Ipolyi Arnold saját maga gyűjtött, de természetesen nem jutott el a Kárpát-haza minden pontjára, megvoltak neki az alkalmas emberei, az általa megbízott emberek elmentek a legtávolabbi helyekre is, és amit a táltosról a néphagyomány, a szájhagyomány útján föl lehetett lelteni, azt összegyűjtötték. A *Magyar mitológiá*-t a születése óta próbálgatják meghaladni, felülmúlni. Éppen elég bírálatot kapott már, én itt nem fogom bíráltni. Erre szokták azt mondani: „A mérce föl van állítva, írjanak jobbat.” Ipolyi Arnold óta

születtek hasonló nagyságrendű mitológiai vagy ősvallás témájú munkák, de az ő munkája időtállóan tűnik.

Ipolyi Arnoldnak a német az anyanyelve volt, beszélt görögül, latinul, értett a szláv népek nyelvén is, a magyar nyelvet nagyon nehézkesen beszélte. Nyelvészeti összehasonlításokat tett, ami a Magyar Tudományos Akadémia tetszését természetesen nem nyerte meg, mert már akkor kiderült, hogy itt a finnugorizmus lesz a hangadó irányzat. Ipolyi Arnold nem áttalotta kijelenteni, hogy a magyar nyelv és a magyar kultúra egy olyan hatalmas kultúra belső magját képviseli, amely valaha egészen a Nílusig terjedt, ennek a kultúrának a szerves folytatója a magyar. Nincsen félreértés. Egy római katolikus főpap írja ezt, nem pedig egy elrugaszkodott, délibábos honfitársunk, aki már nagyon szeretne egy kis dicsőséget látni maga körül. Tehát szerves folytatója, nem szervesetlen; a kultúrdarabok, mint szilánkok nem szétállnak, és jut ide is, meg oda is, hanem egy szervesnek, élettelinek tekinthető továbbvitelről van szó. Ez a kultúra valamikor egészen a Nílusig, az Atlanti óceánig, a Jeges tengerig és a Csendes óceán partjáig fejtette ki a tevékenységét. Ipolyi a Szkíta Birodalmat nevezi meg. Számára az egyiptomi nyelvi emlékek a magyar nyelvvel összevethetők, mert a magyar előd szkíta kultúra nyomai Egyiptomban kimutatható módon jelen vannak.

Valamire figyeljünk föl. A XIX. század magyar római katolikus papjai számtalan esetben először magyarok, utána keresztények és a harmadik szinten római katolikus papok. Ez a viszony a XX-XXI. századra megváltozott. Ebből a hármasságból a magyarság olyan szépen vész el, hogy az ember észre sem veszi, mert alattomos és sunyi módon játsszák ki a magyarságot minden időben a keresztény értékekkel szemben.

Ipolyi Arnold a táltost nem kezeli dehonesztáló módon. Eszébe sem jut, hogy ő, mint római katolikus főpap, a táltos után, mint egy időből kihullott kollega után, még egyszer hatalmas erővel utána rúgjon. Ő az akkor már igencsak judeokrisztján eszmevilággal áthatott katolikus egyháznak volt az egyik főpapja, és az a tisztelet, az az alázat, amellyel a táltosról beszél, az bizony a XXI. században is követendő példaként kellene, hogy szolgáljon mondjuk a vallástörténeti műhelyekben vagy a Hittudományi Akadémián. Nem összetöri, nem lerántja a magyar mitológia vagy ősvallás fogalomtárát, hanem éppen ellenkezőleg, az egész világ fényébe állítja.

Ipolyi Arnold az ősvallás vonatkozásában, és éppen a táltosra vonatkoztatva alapvető tételeket fogalmazott meg. Ezeket a tételeket ő nem kitalálta, a XIX. század még nem szereti a kitalálást, ez a kor - ahogy Molnár V. József mondaná - a megtalálásnak a híve. A XIX. században akár városi környezetben, akár vármegyei rendszerben vagy éppen a tanyahálózat területén a táltos talán a lelegelevenebb személye a Kárpát-medence szellemi életének. Ipolyi már a XIX. században figyelmeztet különleges jelenségekre, amelyek mellett nem lehet elmenni. Leírja, hogy a táltos a magyar nép körében hallatlanul népszerű, éppen ezért a táltos névvel és a táltos fogalommal csalók és szélhámosok állandóan visszaélnek, majd hozzáteszi: „Táltosnak születni kell. Kiképzetés által senki táltos nem lehet.” Ez egy alapvető tétel, ez a mi nagy reménységünk, mert ha a táltos kiképzés útján, gyorstalpaló tanfolyamon nyerné el a papi bizonyítványát, akkor ez a nemzet a jövő vonatkozásában megnézhetné magát.

A táltos soha nem tanulja a tudását. Az, hogy elindítunk tanfolyamot, és azt hirdetjük meg, hogy a végén a jobbakból, az elhivatottakból táltos lesz - „megtáltosodott, tehát ő maga a táltos” -, az egy nagyon szép törekvés, csak éppen a táltosnak ehhez semmiféle köze nincsen. Egészen más úton keletkezik a táltos. „Táltosnak születni kell. Kiképzetés által senki táltos nem lehet.” Másfél évszázad eltelt, és a kijelentés nagyon időszerű. A táltosról igazi téves eszmék, kórképzetek terjedtek el az utóbbi tíz-tizenöt évben. A legnagyobb tragédiája ennek a különös folyamatnak, hogy nem nagyon lehet visszafordítani. A veszély abban mutatkozik meg, amit egy nagyon tisztas kort megélt gyermeki öregember, Daczó Árpád csak úgy mond, hogy: „Táltos... Mit tudnak ezek a táltosról? Hát tudják ezek, hogy mi a táltos...” És pont

ilyenekről volt szó: kiképzőkről és kiképzettekről. Fogalmuk nincs. Sárba rántunk fogalmakat csak azért, hogy szebben csillogjunk a világ szeme előtt. Ezáltal senki nem lesz táltos.

Daczó Árpád - mint Lukács atya - Csíksomlyónak volt évtizedeken keresztül az első papja. Ferences rendi szerzetes, ráadásul római katolikus (ezt mindig külön hangsúlyozni kell), már nagyon idős ember. Babba Máriáról hatalmas léptékű könyvet írt. Egyik alkalommal, egy magánbeszélgetés keretében, amikor természetesen nagyon sok mindenről szó esett, egyszer csak előszedte a táltost. Teljesen elérékenyedett, egy kicsit révüldöző, már-már könnybe lábadt szemekkel tekintett a messzeségbe, és csak ennyit mondott: „Táltos... Mit tudnak ezek a táltosról...” Nem tudom, érezzük-e ennek a mondatnak az ízét. Semmi vádaskodás, semmi elfogultság, egy belülről fakadó tiszta áhítat, ami a legmagasabb rendű tisztelet jegyében mutatkozott meg.

A világra születés nem könnyű ügy. A hagyományok, és nemcsak a magyar hagyomány, hanem általában a nagy világvallások, a világvallások háttérében működő szellemi hagyományok, utak vagy az úgynevezett természetközeli népeknek a világelképzelése nagy hangsúlyt fektet arra, hogy az embernek van egy születés előtti előélete is. Az úgynevezett világra születésnek, a testesülésnek vannak közbülső állomáshelyei is, mire az ember megszületik, addigra ő már megtett egy utat.

A táltos nem egy közbülső világból érkezik. A táltos egyenesen a világ teremtésének a központjából jön, tehát ő, mint ember, még a nemzet életén belül sem egy alacsonyabb vagy egy közbülső fokozatról érkezik meg ebbe a világba, hanem a legmagasabb szintről, direkt úton jön. A táltos Isten indíttatásával indul útjára. Az a képesség-halmaz, amivel rendelkezik, nem tanulmányok útján érlelődik meg benne, hanem már a születése előtt Istentől kapja. Kiírtam szakmunkákból, jegyzőkönyvekből, néprajztudósok gyűjtéséből idevonatkozó mondatokat. Ez a Kárpát-medencei, teljesen egyöntetű összhagyomány. Külön nem fogom idézni, hogy honnan valók, mert ezek olyan negyed- meg félmondatok, amelyeket könnyen lehet érteni.

„Isten őtet úgy teremtette.” „Isten úgy adja őt.” „Az Isten úgy formálja őt az anyja méhében.” „Táltosnak születni kell.” „A táltosnak veleszületett tudománya van.” „A táltossal vele születik a tudománya.” „A tudománya Isten rendelése.” Végig születéssel jön a tudomány, és itt a születés nem társadalmi kategóriát jelent. Ha valaki valóban táltosi erényekkel, képességekkel rendelkezik, és ezen a területen belül tényleg kiváló mester, ő, mint a táltosmesterség hivatott értője, a saját tudását annak, aki nem táltosnak született, nem tudja átadni. „A táltosgyerekekben benne van a természet.” Magyarul a természet a teremtőből következik, a teremtőnek a folytatása. Természet azért van, mert van teremtője. A táltosgyermekbe a természetet a Teremtő Isten oltja bele. Közvetlen és direkt a kapcsolata a világteremtő erővel. Kapott tudással, kész tudással érkezik, az életben ezt a tudást ki lehet bontani, de ez nem olyan, hogy én még hozzáteszek valamit. A táltosnak születni kell, a táltosságot tanulni nem lehet. A táltosmester csak azt tudja szárnyra röptetni, aki maga is táltosnak született. 1725-ben Debrecenben volt Balázsi Erzsébet táltospere, ahol a táltosasszony elmondja, hogy: „A táltost a Teremtő Isten az anyja méhében úgy formálja.” A születés előtt is teljesen közvetlen, színről-színre való a Teremtővel való kapcsolata.

Ipolyi Arnold a következőket közli a táltosról: „A táltos pedig úgy születik azzá, hogy maga sem tehet róla. Már a planéta, amelyben született, hozza magával.” A táltos egy hallatlanul magasrendű erőtöbblettel, adománnyal, kegyelmi ajándékkal születik, maga a Teremtő Isten küldi el földi szolgálatra. Ahol a legérzékenyebb embernek a legjobb tulajdonságai kezdődnek, ott még mindig nem lehet tetten érni a táltosnak a legalacsonyabb rendű tulajdonságait, a közönséges ember legjobb képességei és a táltos legalacsonyabb rendű képességei között ég és föld a távolság. És van egy áttétel, hiszen világra születünk, ennek a világnak pedig van egy működésrendje; a mi világunknak a legszűkebb tartománya egy naprendszeri, egy állatövi és egy tejútrendszeri világ. Nincs félreértés: a planéta hozza

magával. A planéta bolygót jelent, a planéta vándorol, bolyong. Régen a csillagjóst nevezték planétás embernek, hogy jól vagy rosszul, az egy külön tétel.

A táltos és sámán hivatáson belül nagyon fontos a nemzethez kötődés. A táltos a nemzeti keretek között fejti ki a tevékenységét, a táltosban sűrítményként jelennek meg a nemzet legjobb tulajdonságai, és a magyar nemzetnek rendkívüliek a tulajdonságai a nemzetek mezőnyében is. Egy hétbolygó-rendszeren belül a magyaroknak van bolygója, van csillaga, csillagistensége, ez pedig a Jupiter. A táltos teljtúz hangalaki változatában két elemi minőség érhető tetten. Az egyik az maga a tej, maga a Tejút. Ha a Tejút megjelenik, melyik lesz az a csillagkép, ahol az elemi beosztás tüzelemi minőségként fog megjelenni, és az uralkodó bolygója a Jupiter? Ez a Nyilas. A magyarságot, mint szkíta népet már az ókorban egyetlenegy csillagképpel jegyezték el, ez pedig a Nyilas. Ezt a középkorban a krónikás hagyományaink is elmondják, például Thuróczi János krónikája: „Nem valóság nélküli az az ősi bölcsesség, amely a magyar népet a Nyilas csillagkép tulajdonságaival rokonítja.”

Ha valaki nekem a Szíriusszal jön, ne jöjjön. Ez egy betegség. Valamikor a '70-es években egy észak-afrikai nép, a dogon csillagmítoszi hagyományából kiderült, hogy ők a Nagykutya csillagkép fő csillagának, a Szíriusznak egy csak műszeres vizsgálattal azonosított kísérőjét tisztelik. Addig nem volt Szíriusz-mánia. Onnantól kezdve: „Az őseink onnan jöttek űrhajóval.” Nemcsak a mi őseink, hanem például a németek, az amerikaiak ősei is, és még sorolhatnám. Elég nagy a Szíriusz. A magyarság önvallomásában milyen helyzetben van a Szíriusz? Gyűjtöttünk róla hagyományt? Mikor voltunk mi a Nagykutya gyermekei? Volt ez a nép a kutya fia? Fehérlófia. Azért fehér, mert a lőtulajdonságok legtisztább fokozata jelenik meg. A hagyományaink szerint honnan jöttünk: a táltosló útján jöttünk. A Tejútrendszer központjából. A magyar csillagászati hagyomány melyik csillagot nevezi Fényes csillagnak? Nem a látvány szerinti legfényesebb csillagot. Ezt egy városi értelmiség nem is érti, mert fizikai szinten tájékozódik. Fizikai szinten, mivel közel van, tényleg a Szíriusz a legfényesebb csillag az égbolton. A magyar hagyomány azt nevezi Fényes csillagnak, amelyikben belül a tiszta fény működik, az Auriga, vagyis a Szekeres csillagkép fő csillagát, a Capellát. Ez a Fényes csillag. A Fehérló népe ebből a központból jön.

A Nyilas csillagkép miért rendkívül fontos? Pap Gábor nem egyszer elmondja különféle témakörök vonatkozásában, de minden csillagászati könyvben - akár népszerűsítő könyv, akár szakkönyv - így jelenik meg. Ha a Tejútrendszerünk középpontját akarjuk megtalálni, akkor először is egy irányra kell rátalálni, ez az irány pedig a Nyilas csillagkép felé mutat. Tehát ha én a Tejút felé haladok, és a Nyilas csillagkép irányát követve befelé megyek, akkor jutok el a Tejútrendszer központjába, amit magnak neveznek. Emlékezzünk a Tejútós minőségre. A magas és az alacsony kultúrák legarchaikusabb, legősibb kozmológiai hagyatékában is lelkes lényként jelenik meg maga a Tejút. Bizony működik egy olyan belső intelligencia, amely lelkes lényé avatja a világot, az egész Tejútrendszert, ezen belül a bolygókat is. A Nap élőlény egy bizonyos működési szinten, a Föld élőlény egy bizonyos működési szinten. A Föld esetében még azt is lehet tudni, hogy ez nem a férfioldalon fog megmutatkozni, mert Földapa egy nép mitológiájában sincsen, Földanya jelenik meg az emberiség őstapasztalatában.

Erre szokták azt mondani: „Honnan tudták, hogy van ilyen?” Engedelmet kérek! Nem város belsejéből, mondjuk egy bérház ablakán tekintettek ki a világra, és ha a való világra voltak kíváncsiak, akkor nem a televíziót kapcsolták be. Akár tél van, akár tavasz, akár nyár, akár őszi, éjszaka, ha csillagos az égbolt, akkor látványként mi hívja fel először magára a figyelmet: az égbolton átszaladó hatalmas fényes út. Emlékezzünk Arany János *Toldi*-jára: „Föltekintett az ég országútjára.” Ennek a hatalmas nagy, a mi földi életünkhöz képest jóval nagyobb léptékű rendszernek van egy központja. Ha központnak nevezem, akkor a működéséről még semmit sem mondtam el. Ez egy rendkívüli sugárzó tartomány, egy rendkívül képlékeny, sűrű, viselkedése alapján meghatározhatatlan minőség, az élethez szükséges adomány onnan

származik. Amikor a működését akarják megnevezni, akkor a körülírás után, csikorogva azt mondják: a Tejútrendszer magja. Nem lehet máshogy nevezni. Úgy jelenik meg, mint egy hatalmas nagy, rendkívüli tulajdonságokkal rendelkező, sűrű mag. Semmi többet nem lehet róla vagy felőle hitelesen állítani. Ebből a magból karok jönnek ki, ezeket spirálkaroknak nevezik. Ha a maggal és karral ellátott tejútrendszer esetében a magot és a kart összeolvassuk, akkor melyik nép fogja magát kijelenteni? Ez bizony a karok és rendek tanúságtétele szerint a magerőnek a népe lesz, vagyis a magyar. Már a planéta elárulja, hogy honnan jön a táltos. Innen érkezik, tehát milyen erővel fog érkezeni: rendkívüli erővel, többletenergiával. Úgy tudja működtetni a Tejútrendszeren belül ezt a hatalmas életmag, fénymag hálózatot, hogy tettekre tudja váltani ennek a magerőnek az útját. Nem szorul rá arra, hogy neki erőt adjanak, nem szorul rá arra, hogy neki tanításokat adjanak.

Magyarországon minden gyermek - ha nem is tud róla, vagy ha lebeszéli róla - táltos-képességekkel születik. Ezek valós képességek, de ha némelyiket ki is tudjuk virágoztatni, ez még a legmagasabb szinten is iszonyú messze van az Isten által világra hívott táltosnak a képességeitől. Tehát a táltos abból gazdálkodik, ami bennünk is megvan, de bennünk általában rejtve van, nem kerül felszínre. Benne a magyarságnak a hivatott képességei tömény fokozatban jelennek meg.

A táltosgyerek amint megszületik, táltosképességgel születik. Gondoljunk Szent László legendájára: „Csecsemőkorában megmutatta, milyen király lesz valaha.” Amikor megszólal, megmondja a nevét. Milyen képességek összpontosulnak csecsemőkorban: a hozott képességek. Szent László legendájában ez nagyon hangsúlyos. A pályafutása legkevesbé egy nyugat-európai szent történetébe fér bele, annál inkább helyén van mondjuk a táltoskirálynak a viselkedési rendjében. Szent Margit táltos királylány volt. Nagyon későn tanult meg beszélni, de amikor jövendőlni kellett, akkor folyékonyan elmondta azt, amit tudni kell. A jövendülés után már nem tudtak belőle egy szót sem kiszedni. Pedig néha fél óras szövegeket mondott el, az országra és a királyra vonatkozó jövendöléseket. „Tudománya Isten rendeltetése.” „Az Isten őtet úgy teremtette.” Tanulni nem lehet. A táltos tudással születik, nem tanul, Isten rendelése adja a tudását.

Mindannyiunkat a Teremtő Isten küld és szólít vissza, csak a táltos egy rendkívüli fokozat. A táltosokról elmondják: „Ahogy jöttek, úgy mennek el.” Úgy jön a táltos, hogy Isten adja, Isten szólítja ki a világból. Ezt elmondják Diószegi Vilmosnak, Szűcs Sándornak. A történeteket az ember úgy olvassa, hogy a szíve összeszorul. A tragikus sorsú Szűcs Sándor a sárréti táltosok világában forgolódott, személyesen ismerte a táltosokat vagy azokat, akik ismertek táltosokat. Elmondták neki, hogyan mentek el. Az embernek ilyenkor mindig József Attila egyik utolsó verse jut eszébe: „Talán eltűnök hirtelen. Akár az erdőben a vadnyom.” Így mennek el a táltosok: nyom nélkül.

Az egyik táltosról elmondja Szűcs Sándor, hogy vonultak a madarak, és mintha a darvakkal szólt volna, egyszer csak az öreg táltos, aki már nagyon öreg ember volt, elindult a darvaknak az útján, és soha többé nem látta senki. Az más kérdés, hogy itt egy áttétellel találkozunk, mert a madarak világában neki volt egy kedvese. Ez kiderül az ő táltos pályafutásából. Egy gyönyörű szép, hogy úgy mondjam, minden próbát kiálló menyecske volt az ő kedvese, aki nem öregedett meg. Előfordul, hogy én itt megöregszem, de ott ő mindig fiatal marad. És mi az, amit bennem megszólít, és elhív? A bennem örökké élő fiatalságot. És bizony a vén táltos elindult a madarak útján.

Az egyik nagy hírű táltos a Sárréten úgy ment el, hogy napszentületkor a lefelé menő Nap egyik sugarát fogta meg. Ha olyan területen látja az ember a naplementét, ahol a légtömeg úgy szűri meg a Napnak a fényét, hogy láthatóvá válnak a sugarai, látható, hogy vannak villódzó, magányos sugarak. Az egyik ilyen sugarat megfogva ment el. Napszentületkor. Ez a szentté válás a fénné válásnak az útján. Ahogy jön az rendkívüli, csodák kísérik végig az életútját, és ahogy jön, úgy megy el. Nincs koporsó, nincs holttest.

Ez emlékeztet valamire. A táltos királyokra, a táltos királynéokra. Szent Margitra. Lehet, hogy van koporsó, de hol van az ő teste? A legenda is már rég fényről beszél, sugárzásokról, illatokról. Nincsen test, amit el kellene temetni, amit be kellene zárni a koporsóba.

Timafi(?) László a csallóköz térségének a nagyon jó szándékú néprajztudósa volt. Beszél olyan emberekkel, akik Táltos Kelemen még ismerték. Táltos Kelemen a Csallóköznek a főpásztora, főtáltosa volt az első világháborúnak az idején. Ő már sajnos úgy ment sírba, hogy a tudását kénytelen volt magával vinni. Ez egy hatalmas nagy áldozat. Mert a táltos nem szokott sírba szállni. Ha van olyan táltos, aki egyszerűen belesétál a koporsóba, akkor az a nemzet számára egy figyelmeztetés. Ez már végjáték.

*

Isteni indítás állítja pályára a táltost, nem hétköznapi emberi szinten mutatkozik meg ebben a világban, nem lehetnek hiányosságai. Saját tapasztalatból mondom, nagyon nehéz megértetni az emberekkel azt, hogy egy, az átlagosnál sokkal jobb képességű, de részletképessegekkel rendelkező embert nem lehet a táltossal azonosítani. A táltos nem a részleges tudásnak a képviselője, a táltosság összetett szerepkör, ahol a táltos megjelenik, ott egyfajta teljességgel szembesülünk. A Kárpát-medence élő, eleven magyar néphagyománya szerint a táltosnak olyan rendkívüli képességei vannak, amely képességek szétszórtan bárkiben megmutatkozhatnak, de a táltosban ezek a képességek együtt, egyszerre működnek. Nem arról van szó, hogy valamilyen területen tehetségesebb, mint egy másik ember, hanem itt képesség-halmazzal állunk szemben. Mint hogyha egy hatalmas teremtői energiákkal teli, sűrű, eleven magból sugároznának erők, és ezek az erők a táltos személyiségének a felszínén képességekben mutatkoznak meg. Ha egy embernek egy területen a képességei a leginkább virágoznak, tehát amiben a legtehetségesebb, ahol a legmaradandóbbat alkotja az életben, ez az úgynevezett határterület sincsen összeköttetésben a táltosnak a leghétköznapibb, legalacsonyabb rendű képességeivel. Az teszi a táltos tevékenységét csodálatossá, hogy az, ami bennünk hiányként jelenik meg, az benne telítetten működik, fénytelítettség tulajdonságok útján bontakozik ki. A táltos a nemzet életében működő legszentebb tulajdonság. Végeredményben a táltos mindannyiunk, a magyarság képességeinek az összegzése. Ez óriási feladatot és tehertételt ró rá, egyedül kell megélnie azt a sorsot, azt a hivatást, amit a nemzet mondjuk évtizedes, évszázados, évezredes léptékben önmagában, tehát nemzetségben, családban, személyként tud megélni

Elmondják, hogy a táltost a szeme villanásából föl lehet ismerni, mert több fény van az ő szemében, mint más fényes szemű honfitársának a tekintetében. Ma hány fényes szemű embert lehet látni? Minél tisztább, becsületesebb egy kor, annál inkább ragyognak a tekintetek. Különleges fényben ragyog, különleges szikrát vet a táltos tekintete. A táltos a magyar nemzetnek a legjobb tulajdonságait egyesíti magában, a képességek benne koncentráltan jelentkeznek. Népmesében, néphagyományban olyan, hogy a táltos erkölcsileg rossz, hogy a táltos gonosz, hogy a táltos ártani akar, ez egészen egyszerűen elképzelhetetlen. A táltos a legmagasabb rendű erkölcsi jósnak a képviselője.

A táltosban sűrítvényként működik a teremtői energia, és ebből sugároznak ki bizonyos rendkívüli tulajdonságok. Nagyon sok jól azonosított tulajdonsága van, amelyeket ha tetten érünk, akkor el lehet fogadni, hogy nagy valószínűség szerint tényleg táltos jár közöttünk. Nem irodalmi tényekre hagyatkozunk akkor, amikor a táltos csodálatos képességeire hivatkozunk, a Kárpát-medencei magyarság tapasztalata hagyományozta ránk. Megpróbáljuk csokorba gyűjteni a táltos képességeit.

Az egyik legáltalánosabb képessége a táltosnak a gyógyítás, de a gyógyítóképesség önmagában semmit sem jelent a táltosnak a vonatkozásában. A táltosság összetett szerepkör, amiben benne van a gyógyítás is. A gyógyítás rendkívül lényeges, hiszen olyan

világban élünk, ahol a saját hibáink következtében velünk, a saját egészségünkkel együtt haladnak az időszerű betegségek is. Ezt ténylegesen gyógyítani kell. Az ember nem akar ellentétet támasztani, hiszen ha valaki tud gyógyítani - és az valódi képesség -, az nyilván Isten segítségével tud gyógyítani, de a modern természetgyógyász és a táltos tevékenységét azonosítani felelőtlenség. Magyarországon a táltosképeségek szikráival születünk erre a világra, a gyógyítói képesség nem rendkívüli, szó sincsen semmiféle kivételezettségről. Ez olyan tény, amit nem lehet elkerülni, de vissza lehet élni vele. A Kárpát-medencében minden normális ember, ha magyarnak születik, akkor gyógyítóképességgel születik. Az más kérdés, hogy valaki elkezd-e ezt a képességét ilyen-olyan úton kibontakoztatni, vagy sem. A papi feladathoz hozzá tartozik a gyógyítás. Régen nem volt olyan kétbalkezes római katolikus pap, aki mondjuk az áldásosztás keretén belül ne tudott volna gyógyítani. A pap ott kezdődik, ahol gyógyít, ahol a halottakat feltámasztja, ahol a kétségeket szétoszlatja. Van-e ma Magyarországon pap? Van. Vannak nagyon jó, kiváló képességű, hivatásuk tudatában működő papok, de hát ahogy mondani szokták, sajnos elég kevesen ahhoz, hogy ez legyen az általános tényező. A régi világban egy egyszerű gazda, egy egyszerű parasztember alapszinten maga gyógyította az állatait, a saját és a családja bajait is. Amikor már komolyabb volt a baj, mondjuk az állatokat vagy a növényeket egy soha nem látott betegség támadta meg, akkor lépett be a javas. A javasember vagy a javasasszony már nagyon alaposan ismerte a gyógyfüveket, de a tudományát nem könyvekből tanulta, hanem megálmodta. Miután a táltos direktben kapja magától a Teremtőtől a jótékony energiákat, a gyógyítás szintjén sincs közbülső fokozat. Végeredményben a belőle áradó örök egészségnek az ereje az, amely a csodálatos gyógyulásokhoz vezet. A táltos a dolgok gyökeréig hatol, az egész mindenséget gyógyítja az emberi lényen keresztül. Gyógyítja a természetet is, az állat és a növényvilágot, a Földet, mint bolygót, a Tejútrendszert.

Kicsit konkrétabb képessége a táltosnak a jövendőmondás. A táltos nem úgy jövendöl, ahogy mondjuk a csillagászat ősi tudományában az asztrológus vagy az asztronómus, aki számításokat végez annak érdekében, hogy a csillagoknak, a bolygóknak az állásából a jövő eseményeire következtessen. Ennek is megvan természetesen a létjogosultsága, és rendkívül fontos, mert az én mikrokozmoszom és a makrokozmosz, tehát a föld és az ég közötti kapcsolatot emberi viszonylatban ez nagyon határozottan meg tudja erősíteni. A táltos direktlátással rendelkezik. Ez azt jelenti, hogy születési adománya révén, tehát kegyelmi ajándékként rendelkezik a jövendőmondás képességével. Ahogy a régi öregek, a régi pástoremberek elmondják, a táltos látnoki képessége révén, látnoki hatalma révén tudja a múltat megidézni, és a jövőben bekövetkező eseményeket tökéletes pontossággal megjövendölni. Elmondják, dokumentálják azt, amit a táltosok akár a személyes életre, akár a nemzetnek a sorsára, akár az egész emberiségnek a sorsára vonatkoztatva megjövendöltek. A táltos számára az idő, az ténylegesen nyitott könyv, úgy tudja járni a szemét az időben oda-vissza, hogy közben nem is kell neki elutaznia, tehát révülésre sincs szüksége ahhoz, hogy az időben megnézzen, és valóban meglásson valamit. Szent Margit kicsit nehezen talált bele a beszélt nyelvnek a titkaiba, még öt-hat éves korában is hallgatag királylánynak számított, aki kereste a szavakat. De amikor a révület heve rajta volt, amikor révülésben volt, a legragyogóbb, legcsodálatosabb hömpölygő magyar nyelven mondta el azt, hogy mi fog történni. Jövendölt.

A táltos szót ért a minket körülvevő világgal. Érti az állatok beszédét. Itt nem arról van szó, hogy mondjuk kedvelem a nyáját, amelyet irányítok, és a sorsáért felelősséggel tartozok, tehát nyilván érzem minden rezdülését. Ez egy olyan alapjáraton működő képesség, amit az ember, akinek van a környezetében állat, megtapasztalhat. Ez az a fajta beszélgetés, amikor a környezetemben lévő állatoknak a tekintetéből, hangkibocsátásából tudok következtetni. Van egy többletérzékenység az emberben, lehet érzékelni egy érzékeny csatornán keresztül, hogy onnan milyen üzenet érkezik, de ez még nem táltosi képesség. Itt nem erről van szó. Például a

XIX. században nem kellett ahhoz táltosnak lennie egy pásztornak, hogy ha nem is teljes tisztaságban, de világosan, tökéletesen értse a saját állatainak a nyelvét, beszédét. Ez azt jelenti, ha megszólal egy állat, akkor érti minden szavát, körülbelül úgy, mint ahogy egy ember megérti a tagolt nyelvet, hogyha a honfitársa szól hozzá. És itt most nem a népmesék világában utazunk, ez nem az állatok nyelvén értő juhász példázata. Nemcsak a táltos, hanem minden igazi, érzékenyebb pásztor is érti az állatok beszédét.

Ilyen úton tovább haladva, nemcsak az állatvilággal, hanem a növényvilággal is számolni kell. „A táltos a világok valamennyi virágzó beszédét ismeri és tudja.” Természetesen ismeri a gyógynövényeknek, a gyógyfüveknek a beszédét is. Lisznyai Kálmán - Petőfi Sándor jobarátja -, a palóc költőóriás megénekli Szent László csodálatos útját. Ebben a híres, veretes versben a következőket mondja: „Szent László kegyes beszédét a virágok is értették.” Itt fordított a felállás, fordított a helyzet. Ott kezdődik a király, amikor a beszédét a virág is megérti. Miért? Mert: „Világ világa, virágnak virága.” A magyar nyelvben a virág és a világ szabályszerűen összecseng. A virág és a világ, az gyakorlatilag a magyar nyelvben ugyanannak a minőségnek két oldala. Ahogy a teremtés révén, egy elsőbrendű hatalom révén kinyílik, megnyilatkozik maga a világ, ennek az úgynevezett esettanulmánya az, amikor egy mikrodimenziós környezetben azt látom, hogy a napfényre a virág hogyan bontja ki szirmai, hogyan bomlik ki világként. Tehát aki magyar nyelvterületen a virágok beszédét ismeri, az végeredményben a világoknak a beszédét ismeri. A magyar népi művészet a növényornamentikát helyezi első helyre, mert ezzel a világ alakulását lehet megidézni, direktben. Hogyan lehet megszólítani egy virágot? Mind a mai napig ismert egy olyan kifejezés, hogy virágnyelv. A török időkben mivel üzentek egymásnak a végvári vitézek: virágcsokorral. A virágcsokron keresztül, a virágnyelv útján mindent el tudtak mondani. Hogyha valaki hatalmas nagy indulatokat érez szívében, lelkében, akkor meg tudja szólítani azt a virágot, amelyik virággal üzeni akar mondjuk éppen annak, aki erre méltó. Ha ezt én a távol-keleten kapom meg, egy nagy világvallás belsejében, ezt természetesen hivatalosan is el lehet ismerni. A sintoizmusban megjelenik az ikebana. Az ikebana jelentése: virágot rendezek. De a japán nyelven keresztül én a világ végéig rendezhetem a virágot, a világ rendezéséig akkor sem fogok eljutni. Tehát ne nagyon becsüljük le azt, ami számunkra természetes.

„Tehetségében áll alakját változtatni, különféle állatformát vehet magára.” A táltos rendelkezik az alakváltoztatás képességével, bármivé átváltozhat. Leginkább a táltosviaskodáskor változik át. Az alakváltoztatások sorozatában megjelennek direkt utalással a csillagképek. A táltosok általában bika vagy ló alakjában küzdenek, de küzdhetnek más alakban is, például szarvas alakban.

A táltos láthatatlanná tud válni. Ez azt jelenti, hogy az egyik pillanatban még látom, a következő pillanatban pedig már nincsen ott. Amilyen hirtelen fel tud tűnni, olyan hirtelen tűnik el. A táltos úgy megy házhoz, hogyha nagyon nagy baj van, akkor rendkívüli úton meg tud jelenni. Kisebb gondok, bajok esetében felkeresik őt a lakosok, de amikor nagyon nagy baj van, akkor ő tűnik fel. Jézus mondja azt, hogy: „Ahol ketten-hárman összegyűlnek az én nevemben, én bizony ott vagyok közöttük.” Végeredményben a Kárpát-hazában a táltos így működik. Ahol igazán nagy gond van, igazán nagy a baj, ott megjelenik, és egyetlenegy dolgot kérdez, hogy segíthet-e. Hirtelen tűnik fel, orvosolja a bajokat, és amikor meg akarják neki köszönni, akkor már nincsen kinek, akkorra már eltűnik. Ha még sikerül utána dobni a szavakat, hogy „Hadd adjak cserébe valamit!”, akkor a következőket mondja: „Ez végeredményben Istennek köszönhető.” Tehát rajta keresztül Isten munkálkodik, a köszönet a Teremtőnek jár. Wass Albert a *Hagyaték* című munkájában összeszedi a táltosra vonatkozó legfontosabb tudásanyagot. A táltosnak az egyik legnagyobb feladata a veszedelmeknek az elhárítása. Fenntartja a nemzetben a reményt a jövő vonatkozásában, és ha nagyon nagy a baj, ha a nemzetet veszély fenyegeti, akkor megjelenik.

A táltos az elemek feletti hatalommal rendelkezik. A táltos tud a vízen járni. Mi valakiről pontosan tudjuk, hogy tudott vízen járni, és az ő tanítványai közül az egyik legkiválóbb viszont nem. A vízen járás olyan erkölcsi többletet igényel, hogy annak, aki földi keretek között éli az életét, nagyon nehéz ennek a tisztasági foknak megfelelnie. A Kárpát-medencében van egy olyan táltos, akit nem földinek, hanem éginek neveznek. A Kárpát-hazában az Égi táltos, az maga Jézus Krisztus. Jézus Krisztus tudott vízen járni, a víz eleme fölötti hatalmat tökéletes módon tartotta kézben. Amikor a viharos tengeren megjelenik annál a viharban hánykolódó hajónál, amelyen az apostolok tartózkodnak, Szent Péter elébe akar szaladni. Itt jön az óriási nagy figyelmeztetés. Egyik táltos sem tudja átadni a tudományát annak, aki nem táltosképesekkel született. Szent Péter részleges táltosképeséggel rendelkezik, már a második lépésnél fuldokolni kezd, Jézusnak úgy kell őt kiemelni. A sárréti táltosokról elmondják, hogy nemcsak ők maguk tudtak a vízen száraz lábbal közlekedni, hanem adott esetben mondjuk a gulyát is átterelték a vizeken száraz lábbal.

A tűzön járás, az viszonylag egy könnyű ügy. A tűzön járás nem a tűz eleméhez kötődik direktben, mert ilyenkor nem a tűzön járok, hanem a földre lehelyezett parázson, tehát van egy biztosítékom, egy könnyítésem. Magyarországon a tűzön járásnak a reneszánszát éljük, nagyon sok helyen elevenítették fel ezt a szertartást. Jelen pillanatban több irányból tapintható ki az az igény, hogy a tűzpróbát ki kell állni. Ennek a középkorban megvannak a maga előzményei, gondoljunk a váradi, tehát a Szent László sírjánál történt Isten-ítéletekre, amelyek koránt sem voltak annyira kegyetlenek, mint ahogy azt az utóbbi évszázadban megpróbálják beállítani. Ennek éppen a tűzön járás adja a bizonyítékát. A tüzes vas próba abból állt, hogy meg kellett fogni a tüzes vasat, utána azt el kellett vinni bizonyos távolságra. Ezután a kezét gyolccsal bekötötték és lepecsételték. Erre azért volt szükség, mert nagyon ismerték a gyógnövényeket, tudták gyógyítani az égési sérüléseket. Amikor levették a kezéről a kötést, látták, hogy bűnös-e. Ha a sebek behegedtek, vagy gyógyulásnak indultak, akkor pontosan tudták, hogy nem követett el erkölcsi vétséget. Az emberben még működő erkölcsi tűz hatástalanítja a tűzpróba tüzeit. Mert ami bennem megéghet, az az én lelkemnek a piszkossága, tehát tulajdonképpen az én hitványságom ég ki ilyenkor. Szent László, a táltoskirály volt a garancia a tüzes vas próbára. A köznyelv a mai napig mit mond: megégette a kezét. Amikor a parázson megyünk át, a talpégéseknek is megvan a különböző szintje. A táltos esetében a tűzzel való kapcsolat nem azt jelenti, hogy át tud menni a földre letett parázson. Amikor a pusztában hatalmas nagy tűz van, ég a nádas, olyankor a táltos, miközben a vízen jár, a tűzön is keresztül megy.

A víz és a föld után a következő elem a levegő. Egy mágus is tud repülni, de attól még nem lesz táltos. A táltosokról elmondják, hogy tudnak szárnyalni, tudnak a levegőben utazni, a légtérben hatalmas utakat meg tudnak tenni. Nemcsak a Föld légterében tudnak utazni, hanem - ahogy mondani szokták - itt a határ, az ténylegesen a Világegyetemnek a határa. Van, amikor csak lélekben utazik a táltos, a testét itt hagyja, de elrepülhet testben is. Ha táltosgyermek születik, megnézik még a hónalját is. „Ha van egy kis szárnyszerű képződmény, akkor lehet tudni, hogy táltos lesz, és ha fölnő, majd egy kicsit jobban megnő neki a hóna alatt a szárnya, mert azzal tud repülni.” Így mondják el tapasztalt bábák. Mátyás királyról az a hír járta, hogy: „Szárnya volt neki, úgy repült.”

Pénzásó Pista híres táltos volt az első világháború idején. Nemesember volt, az életrajzát pontosan ismerjük. Az egész életét annak szentelte, hogy a föld alól előhossa a múltat; a föld alatt szunnyadó múltat leginkább kincs formájában lelta fel. A táltosnak ehhez sincs szüksége semmilyen eszközre, se pálcára, se varázsvesszőre, belső látással látja a földben lévő kincset.

Elmondják, hogy: „A táltosok roppant erejük révén arról álmodnak, amiről akarnak.” Nem véletlenül, nem hébe-hóba, mert ez előfordulhat érzékeny emberekkel, és néha érzéketlenekkel is. Ilyenkor az ember irányítani tudja az álmot. A táltos viszont akár

mindennap arról álmodhat, amiről csak akar, álmában oda megy, azt tesz meg, amit csak akar. Ez nem révülés. Itt álomban van meg annak a lehetősége, hogy körülnézzen a világban.

A táltosok gerjesztik a villámot és a mennydörgést, a táltos megbirkózhat a fellegekkel. A táltos számára az, hogy rossz idő van, vagy jó idő van, nem gond, mert ő irányítja és kormányozza. Megbirkózhat akármilyen viharfelleggel, a szelet kedvére irányíthatja. Ma megtapasztalhatjuk azt, hogy mi van akkor, hogyha egyre kevesebb táltos működik a világban. Természetesnek vesszük az évszakoknak a változását, de a földi életnek és a légkörnek a működése nem egyöntetű. Amikor felborul a világnak az időjáráshoz kötött hatalmas nagy, csodálatos rendje, akkor például télen van olyan hónap, amikor egy hónapon belül gyakorlatilag minden évszakot megtapasztalhatunk, mert az egyik nap szinte tavasz van, egy másik nap szinte nyári hőség, aztán olyan, mint hogyha ősz lenne, és még abban a hónapban megmutatkozik a fergeteges téli idő is. Pontosan lehet látni, hogy az időjárás felborult.

A táltosgyerek a többi gyerekkel nem nagyon érez közösséget. A magaviselete rendkívüli, különleges. Hatalmas erő van benne. Egy négy-öt éves táltosgyerekben több fizikai erő van, mint mondjuk három felnőtt emberben. Toldi Miklós miről volt híres: hatalmas erejéről. Az erő nemcsak a fizikai test szintjén mutatkozhat meg. Akik megjárták a Don-kanyart, pontosan tudják. Kik jöttek haza? Azok, akik kicsit inasak és szívósak voltak. Végeredményben a táltosok személyleírásánál végig ezt mondják el. László Gyula nem értette, hogy a honfoglalás-kori, középkori kardok, szablyák markolatára miért az a jellemző, mintha egy gyerek számára készítették volna a fegyvereket. Ezek a szablyák gyakran 180 centiméter magasságú emberek sírjából kerültek elő. Mikor egyszer Mongóliában járt, felfigyelt arra, hogy ott is olyanok a vágófegyver-markolatok, mintha gyerek kezébe valók volnának. Megkérdezte az ottani régészt, ez vajon miért van így, az pedig csodálkozva nézett rá, hogyhogy nem tudja. Mi alapvető dolgokat nem tudunk. Úgy képzeljük: végy egy bunkót, az markoljon meg egy husángot, és üssön fejbe valakit. Itt nem a kigyúrtság, a durvaság a fontos, hanem egyfajta rugalmasság, egy elasztikus hajlékonyság, és hatalmas nagy inas erőre van szükség. Ma körülbelül a zongoraművészek rendelkeznek olyan kéz- és ujjfelépítéssel, mint amilyennel régen a vitézek és a harcosok. A sárréti táltosok életét feldolgozó Szücs Sándor elmondja, hogy az egyik nagyon vékony fattyúnak mekkora ereje volt. Semmi dehonesztáló hatás nem társul a fattyúhoz. A fattyú nem azért fattyú, mert nem lehet tudni, hogy ki az apja meg az anyja, hanem azért, mert olyan korban van. Régen a kamaszkorban lévő gyereket hívták fattyúnak, főleg az Alföldön, a Duna-Tisza közén, de még Erdélyben is előfordul ez a megnevezés. A kamasz tényleg úgy viselkedik, mint akinek se apja, se anyja nincs. Egy öreg bojtár mesélte el Szücs Sándornak a gyerekkori élményét: „Rátette ez a gyerek a vállamra a kezét, és én majdnem összeestem, pedig egy vékony, szerencsétlen gyerek volt. Úgy éreztem, hogy azonnal szétroppantja a csontjaimat.” Na, ez a táltos. Hatalmas ereje van.

Nem merítettük ki a táltos képességeit, de néhány képességét felvillantottuk.

*

A táltosnak semmilyen vonatkozásban nem lehetnek hiányosságai, nem születhet hiányos alkattal a világra, a táltos testfelépítését tekintve is többlettel rendelkezik. Amikor megérkezik, általában már a születésekor föl lehet ismerni, föl lehet fedezni. Úgy születik a világra, hogy nem lappang, nem rejtezik, a külső adottságai révén általában azonosítani lehet. A táltos látható születési jele, amikor foggal vagy több ujjal születik, de a többletcsont bárhol lehet, lehet például egy borda vagy csigolya is. És nemcsak csontról beszélnek, hanem a többlet lehet például izom vagy ízület is.

A hármas tagozódású világ - felső, alsó, középső világ - az emberi felépítményen belül a test-lélek-szellem hármasságával idézhető meg. Egy háromléptékű emberképen belül a

nyakvonal fölött van a szellemiségnek a szintje (felső világ), az övvonal és nyakvonal között van a lelkiségnek a tartománya (középső világ), lent pedig a testiségé (alsó világ). Energiák szempontjából - itt elsősorban a teremtői energiákra kell gondolni - a középső világ a legteljesebb, ez a léleknek a tartománya. A több csont két helyen szokott megmutatkozni látványosan: az egyik a fog, a másik pedig a kéz. Tehát van egy szellemi működés és egy lelki működés. Magyarországon igen gyakran születnek foggal és több ujjal, ebben önmagában semmi rendkívüli nincsen. Ha valaki foggal vagy több ujjal születik, ez abban a pillanatban még nem jelent a számára táltosigazolványt, de a jelzések világában ez egy rendkívül fontos tényező. Ez egy jelzés, ezt nevezik fölös fognak vagy fölös ujjnak, elmondják, hogy az ereje, a képessége a táltosfogában vagy a táltosujjában van.

Közhelynek számít, hogy nyelvében él egy nemzet. Tehát egy nemzet a valóságot annál inkább tudja működésében leképezni és nyomon követni, minél elevenebb, dinamikusabb, szervezesebb karakterű a nemzetnek a nyelve. A magyar nyelv sajátosságaihoz hozzátartozik, hogy nagyon sok benne az egyalakú, de többjelentésű szó. A fog legalább két jelentéssel rendelkezik. Ha én csak a névszói jelentését állítom előtérbe, és arról beszélek, hogy van egy többlet fogam, ezzel nem tudom megmagyarázni, hogy miért abban örzi a táltos a tudományát. A fognak igei jelentése is van. Végeredményben egy szellemi erő fogékonysága mutatkozik meg ebben a működésrendben, a többletfok a szellemiségnek a tartományában jelenik meg. A táltos általában teljes fogsorral születik. Ez azt jelenti, hogy például felül minden egyes fognak van egy testvére, és együtt szaladnak. Az ember azon tűnődik, hogyan férhetett el egy szájjában. Nagyon nehezen. „Akkora foga volt neki, hogy kilógott a szájából, nem tudta elrejteni.” Innen tudták, hogy táltos.

A zágrábi kincstárban láttam egy kis ezüstkoporsót, amelyben a hagyomány szerint egy Jézus születésének idején meggyilkolt csecsemő testecskeje fekszik, II. András királyunk hozta magával a Szent Földről. A koporsónak bizonyos áttört részei üvegezettek. A teljesen épen megmaradt, nem bomló testnek alul és felül is teljes fogsora van. Az ember gondolkozni kezd. Ha mi ezt a kis csecsemőt a betlehemi gyermekgyilkossághoz kötjük, akkor miért van teljes fogsora alul és felül? Ha a Turul-nemzetség, az Árpád-házi királyok vonalán kezdünk el az azonosítás útján haladni, akkor talán választ lehet adni: nagy valószínűség szerint ez egy táltosgyermek. Táltosnak született, de úgy halt meg, hogy nem tudott fölnőni.

A kézfejen lévő többletujj már a lelkiségnek a területe, a szellemi fogékonyság után következik egy lelki fogékonyság. A nyelv itt is segít bennünket. Ha én a lélek működését az emberábrázoláson keresztül akarom megidézni, akkor teljesen egyértelmű, hogy nem a fej működése fogja ezt a területet jelezni, hanem az övvonal és a nyak közötti rész, ahol a kebel működik, ahol lelkesedni lehet, ez az a terület, ahol a lelki erők a tettek útján valóra válnak. A kéznek a rendkívülisége a valóra váltásnál jelent többletet. A régi magas művészetben vagy a magyar páasztorművészetben mindig a kezek és a karok munkájának a látványos megidézése fejezi ki a lelki erők működését. Az, hogy több ujjam van olyan úton, hogy én fogni tudok, ez megint csak azt jelenti, hogy a többletujj hatóerőt fog megmutatni, egy hatékonyságra fog rávezetni.

Miért fontos a csont? A fölös csont nem felesleges csont. Fölös csont vagy számfeletti csont. A szenteknek milyen ereklyéit tartják számon: csontereklyéit. A csont elvezet a szenthez. A *cs* a sziszegősek közé tartozik, átváltjuk *sz*-re, és már ott vagyunk (CSoNT – SZeNT). Tehát eleve szentnek születik. Ha nagyon keressük azt a táltosság vonalán, ami mondjuk a kereszténység vonalán aktualizálható, akkor itt erre érdemes odafigyelni. A szentségnek óriási a jelentősége. A csont elvezet a szent helyig. A fölös elvezet egy központhoz, a táltoshagyománynak a földi központjához, a szívéhez. Felső. Az *f*-nek *p* a váltóhangja, az *l* marad, az *s* megmarad (FLS – PLS). Pilis. Miért beszélünk felségről a király vonatkozásában? Mi a felség benne? Nem olyan egyszerű és magától értetődő. A királyi központ tulajdonképpen ennek a működésrendjét hívja elő. Ahol a felség van, ott bizony a

pilisen keresztül megindul maga a fény is, és a királyi központ csak a Pilisben lehet, sehol máshol. Áttételesen, átmenetileg természetesen lehet máshol is.

A fölös csont valahogy úgy működik, mint egy antenna. Ez mutatja meg, hogyan tudom a Teremtőnek a közvetlenül érkező üzenetét fogni, hol van a fogékonyságom. A fölös csontban van a képesség. Amikor nincsenek látható születési jelek, amikor nem mutatkozik meg a test felszínén a fogékonyság, hanem elrejtett, akkor egy beavatás mutatja meg azt, hogy hol van a többlet. Leginkább a sámánizmus vonaláról ismerjük ezt a leírást, de a táltosok esetében is kimutatható a Kárpát-medencei néphagyományban, és a magyar népmesékben is jelen van.

A táltosságnak a pályaképében a legfontosabb a gyerekkor, gyakorlatilag gyerekkorban dől el minden. A táltosbeavatás általában hét éves korban történik. A táltost általában száz esetből kilencvennyolcszor hét éves korában hívják el. Ahogy Arany János mondaná, a daliás időkből, vagy Ilosvay Selymes Péter szavaival, az időnek a szép folyásából érkező daliás, fényes, fehér táltosok fény alakban jönnek el a gyermekért, és jelzik, hogy ő ugyan egy család tagjának született, de nem szabad elfelejtenie azt, hogy a családja egy nemzetségnek a folyományaként lett család, és ő egy nemzetnek a gyermeke. Azok a táltosok jönnek el a gyermekért, akik ekkor már nem hús-vér emberek, akik abban a családban vagy nemzetségben voltak valamikor ősök, ahonnan ez a gyermek is napvilágra került, és rejtezésben elviszik a gyermeket.

A híres tápai táltos, Tápai Pista hét éves korában pásztornak állt. „Egy alkalommal este a gyerekek megvacsoráztak, lefeküdtek. A gyerek szózatot hallott. Valaki szólt neki.” Ez a hívás. Nem én jelentkezem. Értem jön valaki a jó oldalról, aki nem fenyeget, nem veszélyeztet, hanem pályára állít. „Pista fiam, kelj föl, gyere ki a kunyhóból. A gyerek felébredt, megfélemledett a hangra, nem merte tán még a fejét sem fölvetni. Másodszor megint megisméltődött a hang. Pista fiam, kelj föl, gyere ki a kunyhóból. Így ismétlődött meg háromszor. Harmadszorra komolyan szólt a hang. De gyere ki a kunyhóból! Költögette a társát, de ő nem hallotta meg. Erre kibújt a kunyhóból. Látja, hogy egy fényes alak áll a kunyhó előtt. Ősz öregembernek látta.”

Ki ő? A fényes alak fényből van. Emlékezzünk a táltosnak a tejútrendszeri szinthez, az élőhöz kötődő kapcsolatára. Hogyan tudtuk megtalálni ezt az élő minőséget? Minden planétának van őse, a Tejútrendszernek is van őse. A népmeséinkben hogy jelenik meg? Ősz öregapóként. Az ősz a magyar nyelvben milyen irányba szalad el? Ős. Az öreg kinek a jelzője? Öreg Isten. Isten nem azért öreg, mert ő nagyon öreg, hanem azért, mert örök, és mindenki előtti a léte. Hozzá képest minden teremtmény fiatal. Az öreg magát az örököt jelenti. Egy szegedi nyelvjárási területen olyan nincs, hogy öreg, örök van. Az már tényleg az örököt fogja jelenteni. Az örökséget kik adják át általában? Az öregek. Nem öreg, hanem örökség lesz annak a szellemi hagyatéknak a neve. Tehát az ősz öregember, az az ős öregember. Valamibe nagyon beletaláltunk, mert ez már egy tételes vallásban is központi szereplő. A neve az Ős ember vagy az Örök ember. Melyik az a vallás a kereszténységen belül, amelyik főszereplővé teszi? Kísértetiesen Jézusra írják rá a személyét, pedig nem ő. Ez a manicheista kereszténység. Már kiválik a teremtés első pillanatában. „Teremtsünk hasonlóságunkra.” Ez az az ősmínőség, és ez egy kozmikus világon belül bizony tejútrendszeri szinten mutatkozik meg. Nyelvporgetés útján a táltos nevében megjelenik a Tejút, eljutunk a Tejútnak a legősibb magjához is. A táltos névből elő lehet hívni azt a titokzatos, tejfehér hajú, tejfehér szakállú őst, akit hogy emlegetnek: „Megjelent neki egy ősz öregember.”

„Ősz öregembernek látta. Hogy mi volt? Angyal? Szent? Vagy az Úrjézus? Nem tudta. Mert minden együtt megjelent benne.” Egyetlenegy minőségnek a különféle arculata. Ki látott már öreg angyalt? Az angyal kortalan és nemtelen. A nemtelenségen belül vannak kilengések, például Szent Mihályt nehéz elképzelni másik nemmel, bár ez most már nagyon divatos lenne. Az angyalnak végső tulajdonságát tekintve van egy neutrális nemtelensége, semlegesség a

nemi tulajdonságaiban. A szent adja a csontot, a többletsontot. Kit hív elő ez a szent öregember: azt, aki többlettel született. Jézus Krisztus nem fog ősz öregember képében cirkálni a Kárpát-medencében. Hogyha egyszer Szűz Mária gyermekei vagyunk, akkor végeredményben Jézussal milyen a nemzetnek a viszonya: ő a testvérünk. Itt az ősz öregember mindannyiunknak az őse. Ki a nemzet őse: Nimród. Ő ez az ősz ember, az ősz öregember. Ő hívja el a fiait. Amikor a Magyarok Istenét tényleg nagydobbal kidoboljuk, kihez fordulunk? Természetesen a Teremtő Istenhez, de milyen áttételen keresztül, és mégis nyíltan? Saját nemzeti hovatartozásunk vonalán haladva a Teremtő Isten felé, mint Magyarok Istene felé, Nimródon keresztül tudunk tájékozódni. Ő az, aki ilyenkor megjelenik.

„Maga sem tudta, hogy kicsoda. Csak megfélemledett, és térdre esett. Összekulcsolta a kezeit, úgy kívánta a szervezete. És akkor megszólalt hozzá az öreg ember.” Az örök ember. „Pista fiam. Mátalan fogvást ne szolgáljál. Te nem erre a hivatásra születél. Nekem szolgálj.” Megtörténik ez elhívás. A küldés már megtörtént hét évvel ezelőtt. Most hívta belőle elő azt, amivel született. „Én veled vagyok, és veled leszek amerre jársz és kelsz.” Honnan ismerősek ezek a mondatok: „Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó, és az élő, pedig halott valék, és íme élek örökkön örökké.” Ez végeredményben ennek a változata.

Minden ember valami feladattal jön erre a világra. Mielőtt megszületik az ember, élményszerűen látja az egészet. Mielőtt meghal, élményszerűen újra látja az egészet vissza. Ez világnézeti beállítottságtól függetlenül megtörténik. Az egyik irányból vállalom, a másik irányba elszámolok. Nem azért vagyunk itt, mert véletlenül így sikerült. Mielőtt megszületünk, vállaljuk. Van aki már gyerekkorban pályára áll. Nekem is voltak olyan osztálytársaim, akikről már első osztályos korban tudni lehetett, hogy egyenesen megy végig. Meneteltek. Mi csodáltuk őket, néztük, hogy honnan tudják, miért ilyenek, próbáltunk mi is menetelni utánuk, de nem tudtunk. Valami pályán tartotta őket. Az a gyakoribb, hogy az ember elfelejti, milyen feladattal jött. Ha valaki Földre születik, és embernek születik, a születés előtti életnek az emléke általában már a születése pillanatában elszakad, azután elhalványodik, elfelejtődik. A földi élet koptatja a születés előtti emlékeket. Molnár V. József nagyon szépen szokta megfogalmazni: hét éves koráig a gyermek Isten tenyerén van. Hét éves korig még minden természetes, mert sokkal több az az élmény, amit magammal hoztam, mint az, amit itt a földi élet folyamán megszereztem. Hét éves korban nagy fordulat történik: elkezdődik az úgynevezett racionális világismeret megszerzése, a tudományos kiképzés. Ez akár válságos időszak is lehet. Szerencsés esetben a sors figyelmezteti, úgy tereli az életét, hogy nagyon sok élményhez juttatja. Az élet próbái előhívják belőle a képességeit, azután jön az az élmény, ami ténylegesen megrázó erejű. Ez a megrázó erejű élmény általában nem felnőtt emberként éri el a táltosgyermeket, általában hét éves korában állítják pályára. Ekkor kapja a jelzést, hogy: „Fiam, te táltosnak születél. Ne felejtsd el, hogy ki vagy.”

A mai világban éppen az a legnagyobb gond, hogy az ember nem tudja saját képességeit megpróbálni, a városi élet ezt szinte lehetetlenné teszi. A modern világnak minden vívmánya egyetlenegy célt szolgál: hogy ezek a bizonyos lelki erők és lelki képességek ne tudjanak a tudatosság szintjére fölemelkedni. Olyan országokban, ahol nem voltak próbatételek, nemzedékek tudtak úgy egymás mellett élni, hogy az emberek nem is ismerték egymást. Az ilyen társadalmak gyakorlatilag züllésre vannak ítéelve, mert kipróbálatlan magatartású emberek az ember-ember közötti kapcsolatról semmit nem fognak megtudni. 1956 vonatkozásában ténylegesen nagy híró költőktől, íróktól olyan megállapításokat lehetett hallani, hogy a forradalom idején tudta meg azt, hogy abban a házban, amelyikben lakott, kik az emberek, és kik nem tekinthetők embernek. Előtte úgy tűnt, mindenki a helyén van.

A válságos helyzet minden esetben mozgósítja a rejtett képességeket. Végeredményben bármit el lehet képzelni hosszú távon, még akkor is, hogyha az ember a saját sorsával tisztában van. Erre el szokták mondani a halálraítélt példáját. Hiába áll valaki két lábbal a talajon, hiába képzelel el azt, hogy ő bizony emelt fővel fog felmenni a dobogóra. Eljön a sötét

hajnalnak az ideje. Azért sötét hajnal, mert ez a napfelkelte előtti sötét óráknak az ideje, fél három tájékán. Még addig sincs gond, amikor zörgetnek. Ott dől el minden, amikor kinyílik az ajtó. Hiába mozgósította ő a képzeletnek az erejét, ha a testét ez az erő nem tudta áthatni. Ne ítélkezzünk fölöslegesen, mert maga Jézus Krisztus figyelmezteti a tanítványait, hogy: „Jóllehet a lélek kész, de a test erőtlén.” Végeredményben a táltospróba éppen annak a próbája, hogy jóllehet a lélek kész, a test is kész-e.

Ahány elhívott és beavatásra ítélt ember, annyiféle kifutási lehetőség. „Táltos lett, foggal született. Mikor hét éves volt, akkor már eltűnt. Az olyan gyerekekben már benne volt a természet. A táltos tudomány, az abból állt, hogy elrejtették.” A legáltalánosabb az, hogy: „Három nap, három éjszaka rejtezik.” A nagy utazások akár egy hétig is eltarthatnak. „A táltosok voltak azok, akik el voltak rejtődve, ilyenkor odavolt két-három nap, és egy hétig is odavolt.” Az elrejtőzés tényleg elrejtőzés. Kétféle válfaja van. Az egyik, amikor a fizikai test is eltűnik. Nem tudják, hogy hol van, égen-földön nem találják. Az ismertebb az, amikor a test itt van, a lelke pedig máshol jár. Ezt nevezik rejtezésnek. A *Toldi*-ban, ami végeredményben egy táltostörténet, Arany János leírja, hogy: „Nem halt meg, csak olyaténképpen, ahogy az ember elrejtetik mélyen.” Mi az, ami ilyenkor elrejtetik: maga az életlélek.

Általában két vagy háromféle lélektípust szoktak számon tartani. Mi most maradjunk a kettősségnél, mert sokkal könnyebben követhető lesz az, amiről szó van. Egy lélek van, de kétféle viselkedési módban. A léleknek az egyik sugara, az a fizikai szervezetbe, a biológiai testbe repül bele, és csak egyetlenegyszer hagyja el a testet, úgy, hogy már nem fog bele visszatérni. Ez a halálnak a pillanata. A léleknek a másik sugara a testvérlélek segítségével bármikor el tudja hagyni a fizikai testet, de leginkább akkor, amikor alszunk. Ikertípusú kapcsolatról van szó, ikermagatartás mutatkozik meg, odafigyelnek egymásra, segítik egymást. Rejtezéskor a testet működtető léleksugár visszavonul egészen a testnek a legbelső pontjáiig, elrejtetik, átadja az energiát annak a léleksugárnak, amelyik el tudja hagyni a testet. Ilyenkor az, amelyik el tud menni, szabályszerűen kiröppen, mert megkapja a testet működtető energiát. A rejtezéshez hatalmas erő kell, hőenergiát kell felszabadítani, ez népmeséinkben a parazsat evő táltosló. Ez tényleg parázsevéshez hasonlítható.

Mi a rejtezés és a révülés közötti különbség? Rejtezésben visszavonul, egyetlenegy pontban koncentrálódik az erő. Összevonjuk az élet minden energiáját, ezzel kell megetetni a csikót. A révülés azt jelenti, hogy repül. Ha megnézzük nyelvtörténeti szótárban a révülés szót, a leghivatalosabb nyelvészeti tudomány állítása szerint is: repül, ismeretlen eredetű szó. Szerencsére olyan erős volt a táltoshagyománynak a kutatása, és a sámánizmus felé vezető orientáció annyira éles volt, hogy legalább ezt az azonosítást meghagyták nekünk. Amikor már révül, akkor ő már úton van, elvan. A rejtezés és a révülés tehát kétféle tartomány. Az egyik a helyszínre vonatkozik, ez az elrejtetés, a másik pedig az úton levésre, ez a révülés. Hogyan révül: egy hatalmas nagy szárnyaláson keresztül. Hol vezet ez az út: általában belül, de testben is lehet menni. Az igazi révülés hova vezet: föl az égbe vissza. Ha én azt akarom tudni, hogy mi lesz majd ebből a világból, nekem föl kell mennem.

Az az énem, ami álmvilágban előtérbe kerül, sokszor nem is emlékeztet arra a nagyon jól identifikált énségre, amit már úgy megszoktunk, aminek ismerjük a korlátjait, határait, tudjuk, mire hogyan fog reagálni. Az álmvilágot az ókorban kismisztériumnak nevezték, a halált nagymisztériumnak. Álomban történik meg legközvetlenebb módon az, ami olyan halálszerűnek tűnhet. A közlekedési szabályok körülbelül úgy működnek. Igen ám, de álomban mennyire tudom magam felismerni? Pedig ez még csak álom. Nagyon képlékeny ám az ügy. A születéskor megtörténik a szakadás. Ha már álomban is olyan ez az öntapasztalat, hogy saját álmképeim képesek arra, hogy engem ijesztgessenek, akkor mi történik eggyel beljebb és feljebb, amikor már nincsen visszaút? Nem a kereszténység találta fel a pokolbeli víziókat. Gondoljunk Indiára, a távol-keleti vallásokra, az aztékokra. Sokkal keményebb, mint a kereszténység. Kőkemény a tapasztalat, hogy milyen az, ha a belső magot nem sikerül

megőrizni, ha megszakad a kapcsolat. A felismerés rendkívül lényeges. Az emberi élet, az gyakorlatilag ténylegesen egy olyan szerep, amiből lehet világfa és istenfa, de sajnos lehet egy nagyon csenevész sorsképlet is.

Álomvilágban az ember tényleg egy kicsit meghal, egy kicsit elfelejti saját ébrenléti énjét. A révülésben a kettő találkozik. Álomvilág idején az énem azért tud révülni, mert az ébrenléti idő alatt megszokott, és ténylegesen belakott énem megnyitja számára a kaput. Tehát gyakorlatilag egymást segítve tudnak szárnyalni. Ez a mesebeli táltosló a saját kicsi gazdájával.

Kérdés, hogy miért megy el a táltos. A révülés soha nem öncélú. Vannak áttekinthetetlen történelmi területek, és vannak rendkívüli képességű emberek, időnként felajánlkoznak, hogy révülésben ők megnézik. Bármennyire hihetetlen, az ilyen révülések soha nem gazdagították a múlttól való ismereteinket, egyetlenegy betűvel vagy hanggal sem. Mert a révülésnél nem az a lényeg, hogy ő elindul, hanem az, hogy hívásra megy-e. Az elhívás már az elhivatottság felé vezet el. Odamenni úgy, hogy nem hívnak, nem lehet. Olyan, hogy: „Kicsit átmegegyek megnézni, hogy mi újság.”, nincsen. Nem fognak beengedni. Van egy kapus, és ennek a kapusnak az a feladata, hogy ezeket a ki médiumokat megállítsa. Meddig tud utazni egy médium: addig, ameddig azt nem mondják neki, hogy „Eddig, és ne tovább!” És akkor nagyon nagy szerencséje volt, mert nem egy délibábos álomvilág gomolygásából hozza a híreket, hanem tényleg járt valahol.

Minden hagyomány külön számon tart, figyelmeztet, hogy erőszakos módon, önjelölt módon odamenni nem lehet, mert vissza fog zuhanni. Ez nemcsak a magyar művelődéstörténet belső útjain van ám így. Leginkább az iszlám ismeri ezt a minőséget, mert ott sokan mennek önjelölt módon. Nem véletlenül olyan az a vallás. Tiszteljük őket, de békés vallásként beállítani tényleg nevetséges. Mindig is agresszív hódítás jellemezte, és amit ők tettek a világgal, az most visszaüt, végeredményben azt a sorsot kapják vissza, amit ők ezer éven keresztül Ázsiában műveltek. Csak sajnos az a nagy gond, hogy nem erkölcsös úton kapják vissza. Minden régész elmondja, hogy mielőtt az iszlám betette a lábát Belső-Ázsiába, ott virágzó kultúra volt. Az iszlám betette a lábát, megjelent az egyencivilizáció, az pedig ide vezet: egy lelki, szellemi, testi elsivatagosodáshoz, és a Föld bizonyos pontjainak az elsivatagosodásához. Nagyon tragikus a képlet. Egyébként minden szimpátiám az övék, de ez az a küzdelem, amikor pontosan lehet érzékelni azt, hogyha a másik lenne magasabban, ugyanúgy agyonütné azt, aki kicsit lejjebb van, csak most máshogy fordul a kocka. Ne felejtjük el azt, hogy az iszlám milyen úgynevezett szimbólumok alatt folytatta és folytatja a pályafutását. Meg kell nézni múzeumokban, hogy a török fegyverek legfontosabb részein milyen geometriai szimbólumok vannak, és utána gondolkodni kell, hogy honnan ismerem én ezeket, mert valahonnan ismerem. Erre szokták azt mondani, hogy ez nem a török, hanem a szemita-iszlám vallás. Na igen ám, de a törököt használta föl. És erre ugyan van bocsánat, csak egyelőre még egy kicsit sokáig kell vezekelni.

Szörnyű, amikor ilyen befutók maradnak a világtörténelemben. Az ember tudja, hogy mit érdemel az egyik, és mit érdemel a másik, és gyalázatos az, amit ma demokrácia címszó alatt a Földön csinálnak. Tényleg gyalázatos. Hihetetlen. Igen ám, de tudni kell, hogy ennek a kornak vannak kortársai, és a kornak a kortársai azok, akik élnek. Ez azt jelenti, hogy mindig megvannak a lehetőségek, hogy az ember jelezze, ez így nem jó. Történnek ilyen jelzések? Gyakorlatilag semmi. Az az iszonyatos szenvedés, ami a világ különböző pontjain most van, az az emberiségnek a jobblétben forgolódo részét szinte meg sem érinti. Mint hogyha ők nem hozzájuk tartoznának. Pedig közös az ügyünk.

Ha a Teremtőnek kedve lett volna abban, hogy ne legyenek népek, ne legyenek ágazatok, akkor úgy teremti meg a világot. A Teremtő nem a falanszterben leli kedvét, hanem az életnek a hihetetlen sokszínűségében, változékonyságában. Egyszer valaki, akit elraboltak földönkívüli lények... Értsük ahogy akarjuk, ő nem egy utópisztikára hajlamos ember, ténylegesen

nem tulajdonított neki nagy jelentőséget, de elmondta ezt a fiatal kori élményét. A középkorban egyébként egyszerűen elintézték az ilyesmit, nem csináltak belőle ügyet: démonok. A telepatikus párbeszéd során kiderült, hogy az idegenek azért szeretnek a Földre járni, mert bár beutazták az egész Tejútrendszert, az életnek ez a gazdagsága szinte sehol nincs meg. Erről szólnak a teremtéstörténetek. A Teremtő Isten nem akármit hozott itt létre, nem egy planétát a sok közül, hanem ez az egyetlenegy, és igazi, ahol tényleg emberré lehet válni. És úgy van berendezve, hogy az Északi sarktól a Déli sarkig bontakozik ki az élet, sokféle, sokszínű. Erre mondja Ady Endre: „Az élet él, és élni akar.” Most úgy tűnik, hogy az őrzők nem vigyáznak a strázsán, elbóbiskoltak. Na igen ám, de ha nagyon elbóbiskolunk válságos pillanatban, akkor mi történik? Lemaradhatunk valamiről. Jézus sírjánál mi történt: az őrzők elaludtak, észre sem vették a feltámadást. Mindennek van pozitív oldala is, csak most nem vesszük észre, hogy mi vagyunk az őrzők is, és mi vagyunk a sírnak a mélyén is.

Lehet tudni a különféle apokaliptikus iratokból, az Újszövetségnek az idevonatkozó részéből, a Jelenések Könyvéből, most már oda jutott a Föld, hogy gyakorlatilag a konkoly és a búza együtt nő. Amikor eljönnek az ég angyalai, akkor nincs olyan, hogy: „Kérem, én jó fiú vagyok!” Az aratók egyetlen suhintással... Magyarul: kollektív az ítélet. A büntetés, az mindenkire lesújt. Utána jön egy aprólékos munka. Szent Mihály nézegetni fogja. „Ez egy jó tulajdonság.” Bele a serpenyőbe. „Ez egy rossz tulajdonság.” Végeredményben mindenki így jár. A kegyelemben viszont még reménykedhet.

A rejtezés egy valódi, létező állapota az embernek, de ez egy halálközeli állapot, nagyon közel van a halálhoz. Azt gondolhatják a családtagok vagy az összeszaladt, segíteni akaró emberek, hogy tényleg meghalt a gyermek. A test kihűl, jéghideggé válik, a lélegzetnek nyomát sem lehet találni, nem lehet érzékelni a szív dobbanását, mindenféle biológiai életműködés látszólag megszűnik. Szűcs Sándor - aki a sárréti táltosoknak volt a nagy ismerője - írja le, hogy volt olyan gyerek, akinek már a keze és az arca is megkékült, ez gyakorlatilag a halálnak a beálltát szokta jelezni. Éppen azért nevezik ezt az állapotot elrejtetésnek, mert a testhez kötött lélek, az az erő, ami a biológiai szervezetet működteti, az ilyenkor visszahúzódik, elrejtetik, átadja az energiát a szárnyalni tudó léleknek. Olyan a test, mintha meghalt volna. Egy táltosképeséssel született gyermek esetében a családnak azért nyilvánvaló módon vannak sejtései, ezért ilyenkor nagyon odafigyelnek. A testet működtető erő két helyre tud visszavonulni, az egyik a szív, a másik pedig a fejnek a teteje. Ha sejtik, hogy a gyermek nem halt meg, csak elrejtették, akkor megvizsgálják a testet, hogy érzik-e azt a melegséget, ami ilyenkor alig érzékelhető módon, de ezen a két helyen kitapintható. Itt tulajdonképpen a belső (ez maga a szív), és a felső (ez maga a fejtető) jelentkezik be. Tehát a felső központ és a belső központ.

A fejtetőnek a magyar nyelvben az egyik neve az, hogy pilis. A keresztény pap ezt a pontot szabadon hagyta, jelezve, hogy itt már csak a Teremtő Istennek van hely. Van ennek egy fordítottja is, amikor az egész hajzat leborotválásra kerül, és a fejtetőn hagynak meg varkocsot. Vata táltos hármassal fonatba fonta be a haját, ezáltal az úgynevezett pilis-pontot kezdte el működtetni. A Kárpát-medencéből került ez a jelző viselet Nyugat-Európába, nem ott kezdték el jelezni a tonzúrát. A honfoglalás-kori magyar síroknak az emberi testnek a vonatkozásában is vannak rendkívül érdekes jelenségei. Ezek közé tartozik az úgynevezett trepanáció szertartása, a koponya megnyitásának a szertartása. Ez a szertartás Szent István király után is megmarad, belenyúlik az Árpád-korba. Ennek a hagyománynak két nagy központját lehet kimutatni. Az egyik Peruban van, a másik pedig a Kárpát-medencében. Ha Peruban van, akkor erről könyvek tucatjai számolnak be, és az orvostudomány fejlettségéről, magasrendűségéről doktori disszertációkat írnak. Ha a Kárpát-medencében van, akkor mélyen hallgatnak róla. Hihetetlen nagy mélységeket tudunk itt a hallgatás útján elérni, ugyanis kiderül, hogy akinek megnyitották a koponyájának tetejét, az túl is éli ezeket a beavatkozásokat.

Egy nagyon érdekes népballadából idézek. Ez annak a révülésnek az útját mutatja meg, ami a táltosrévülésben rendkívüli tulajdonságsomagban munkálkodik a beavatás után. Veres Jóskának a balladája gyönyörűen végigveszi azt, hogy ha valaki elindul egy úton, akkor hova jut el. Azt a részletet fogom idézni, ahol szinte rávezetnek ennek a révüléses beavatásnak az útjára. „Aki e koponyán hét hajnalig ivott, hét álló nap táncolt, hét bárányt megevett.” A bárány, az általában már egy áldozat útján jelenik meg, ez pontosan az a bárány, aki életét adja a mi életünkért. Nem szabad elfelejteni, hogy Jézus a következőket mondja: „Aki issza az én véretem, és eszi az én testemet...” Ne ítéljük el elhamarkodottan a balladánknak a képi világát, mert teljesen logikusan megy végig az úton. Viszont az indulásra kell odafigyelni: „Aki e koponyán...” Hol van ez a koponya? Ez a koponya az én koponyám vagy az ő koponyája vagy a te koponyád, tehát tulajdonképpen itt belül folyik a révülés. És hét hajnalon keresztül ivott, hét álló napon keresztül táncolt, és hét bárányt megevett. Tehát energiafelvétel történik, a táncsal pedig elindul a léleknek a belső mozgása, aztán egy álló hétig rejtőzik. „Egy hétig rejtőzött, aludt.” A rejtőzés és az alvás itt is, a balladában is összhangba kerül. „Ettől az ereje hét emberre rúgott.” Na itt kezdődik a táltos, mert lerúgja mondjuk az égről a csillagot is. Elmondják, hogy: „Általában ereje hetvenhét-szeres lett, mikor rejtezett, amikor megébred, akkor már hét szív bátorsága van benne. Az mind az övé.” Itt egy személyhez, ahhoz a titokzatos betyárhoz kötik ezt az embert, és végén csattan az ostor: „És aludta, mint aki megholt.” Ez egy hétig tartó révülés volt.

Ha én a királyi központot keresem, és működésében akarom azonosítani, hova fogok eljutni? (PiLiS – PLS) A *p*-nek a váltóhangjai az úgynevezett pöfögős mássalhangzók. Ilyen például a *b* (PLS – BLS). A Pilisnek a belső tehát szabályos hangalaki megfelelője. Maga a táj úgy rendeződik, hogy a Duna és a hegyek együttműködése révén egy hatalmas nagy szívformát rajzolnak körbe, és ennek a rendszernek a belső magja a hőtermelés szempontjából mind a mai napig azt a nevet viseli, hogy Dobogókő. Igen ám, de nem a szívre helyezték a koronát, hanem a legfelső pontra. A *p*-nek, a *b*-nek van egy *f* váltóhangja (PLS – FLS), és akkor eljutottunk a felsőhöz. Minden révülésnek az a lényege, hogy a felső és a belső tökéletes összhangban legyen. A felső fent van, mert a mennyekhez tartozik, a belső pedig bent van, mert az én belsőmhöz tartozik. A felső és a belső egy szent áhítatban, révületben talál egymásra.

Ma úgy mondanánk, hogy a szívcsakrába vagy a koronacsakrába húzódik vissza az életerő. Ez nyilvánvaló módon személyenként változik. Hogyha sikerül kitapintani az életerőt, azt a leheletnyi sugárzó melegséget, amit még ki lehet tapintani, akkor már nincsen riadalom, lehet tudni, hogy a gyermek fel fog ébredni. Külön hangsúlyozzák, Diószegi Vilmos is leírta: „De nem szabad ébreszteni.”

„Három nap, három éjszaka rejtezik.” Ez egy nagyon félelmetes ügy, és a sámánbeavatással tényleg egybecseng. Ott is felülről érkezik a biztatás, hogy: „Te sámánnak születted, nem közönséges embernek.” A sintoizmust váltó zen buddhizmus a sintoizmus hagyományait megörökölve elindítja a kardnak az útját - Atilla Isten kardjának birtokosa -, elindítja az íj és a nyíl útját és ösvényét, és megjelenik magának a teának az útja is, mert az, hogy mit főzünk ki a világból, az a világ levésének lesz a tanúbizonyossága. Melyik az a nyelv, ahol a levés és a leves egy tételben jelenik meg? Ezek gyakorlatilag a legarchaikusabb képzetekhez társulnak. Mi főtt a hun áldozati üstökben? És egyáltalán, a sámánizmus beavatási rendszerében, az Ural, Altáj térségében, Belső-Ázsiában miért játszik szerepet az üst, amelyben a sámán a beavatását kapja? Ott ő teljes alakváltozáson megy keresztül. Tehát ami eddig szilárd volt, az folyékonyvá válik, és a folyékony levésen keresztül az ő legjobb tulajdonságai érlelődnek ki, és térnek vissza aztán a megszilárdulás következő fázisában.

A felső és a belső egymásra találása irtózatossá válik, szenvedéssel jár együtt. Ami ez alatt a halálszerű alvás, a rejtezés alatt történik, az megrázó, drámai, mert embernek születünk. A csángók elmondják a valódi Táltosról, hogy: „Három nap, három éjjel olyan volt, mint

aki meghalt. A második, harmadik nap tájékán véres verejték kezdett a testéből ömleni.” A halottnak látszó, már megkékült test vérrel verejtékezett. Megint az égi táltos jön elő. Jézus Krisztus a Gecsemáné kertben. Anjou legendárium ábrázolja: hatalmas nagy véres cseppek hullanak. Nem akkor, amikor megostorozták, amikor a fejébe teszik a töviskoszorút, ez még azelőtt történik. Ez az igazi próba. Honnan tudjuk, hogy ez elhívás? Mit mond Jézus: „Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár.” S lehet viaskodni. Iszonyú nehéz. Hol diadalmaskodik Jézus a belső úton? Mikor azt mondja: „Legyen meg a te akaratod.” A beavatási állapotban annyira szenvednek a táltosok, hogy összegyűlnek a rokonok és a siratóasszonyok, siratják, mert látják, hogy szenvedése van. Pokoli az a szenvedés, amin keresztülmennek. A táltosnak egyedül kell megélnie azt, amit a magyarságnak, mint nemzetnek, ezért a szenvedése is emberfeletti. Ez viszont arra figyelmeztet, hogy szenvedés nélkül, próba nélkül igazi elhívás nincsen. Ezt a modern hitbajnokok szeretik elkerülni, és el is kerülnek. Ha nincs megpróbálva a tudás, akkor jön a mellébeszélés és a szélhámosság. Mert nincs erkölcsileg hitelesítve.

Minden tudásnak az igazi próbája a fájdalom, de nem az öncélú fájdalom. A szenvedés ilyenkor egy vállalást jelent. A táltos emberfeletti szenvedéseket vállal magára csak azért, hogy a rendkívüli képességei révén azt a népet, amely kötelékében meglátta a világot, azt élete folyamán egyfolytában segíteni tudja. Lehet érzékelni, hogy a mai világban működő hitágazatok, szekták, új irányzatok mennyire félrevezetik a közvéleményt. Ezek vagy külföldről jönnek, vagy már belföldön működnek, gyorsan nagyot adó szellemi irányzatokként hirdetik magukat, természetesen üdvösséget hirdetnek. Én most nem akarok megemlíteni egyet sem, mert ilyenkor az érzékenység mindig kimutatható, csak az ember azt nem tudja, hogy miért. Hogyha egyszer van egy saját hagyományvilágunk, van egy saját kereszténységünk, van saját helyünk Európában, ez Európa kellős közepe, a Kárpát-medence, akkor miért ahhoz a bővlihoz akarunk állandóan ragaszkodni, ami kívülről jön be? Érdemes fölfigyelni arra, hogy a személyes tapasztalatot kiiktatják. Igazi tapasztalásról szó sincsen. Attól, hogy én elmondom valakinek, az még csak információ. Gondolati úton el tudja képzelni, de soha nem válik a lelkévé, soha nem válik a vérévé. Az igazi tapasztalásért meg kell küzdeni, mert kell szenvedni, mert az élettapasztalat válik tudássá. A táltosbeavatás, az egy igazi, valódi élményen alapul. A lelkét elviszik, a teste itt marad. Keresik a többletet, még a lelkét is darabokra szedik. A halottnak látszó teste vért verejtékeznek a szenvedéstől. A beavatási állapot után, amikor visszatér, fölnyitja a szemét, gyönyörűen csak annyit mondanak: „Akkor ő már táltos volt.”

Táltos Kelemen Dénes a XX. század elején élte az életét, hatalmas híró táltos volt. Miután hét éves korában kiállta a táltospróbát, a tudománya megjelent a feje tetején. Elmondják a szemtanúk, hogy a koponyája tetején volt egy kidudorodás, ez a kidudorodás soha életében nem múlt el, olyan volt, mint egy kis tojás, csak csontból volt. A koponya tetejét a hétcsakra-rendszeren belül koponyacsakrának, fejtetőcsakrának nevezik, a magyar elnevezése pilis. Táltos Kelemen Dénesnek itt volt a tudománya, ahol a rendkívüli erő többletként mutatkozott meg

A halál és a révülés között egy darabig közös az út, azután van egy elágazás. Az elágazás tájékán ez a két állapot, tehát a révülés és a halál, mivel nagyon közel vannak egymáshoz, nagyon hasonlítanak egymáshoz. A halálról pedig egyet kell tudni: nincsen. Gondoljunk a halhatatlanságra vágyó királyfi több rend- és rangbéli útjára a népmesék világában. Keresi a halhatatlanságot, éppen ezért nem a Halállal akar találkozni. Például Indiában, amit nagyon magas rendű lelki műveltségnek tartanak, minden egyes irányzat, a *Védák*-tól kezdve a buddhista bölcsességekig zsákutcába szaladnak bele: a halált kezdi el kérdezni. Erre szokták azt mondani: „Micsoda különbség!” Egy nyelvi hagyományból kiindulva nem tudják megkülönböztetni azt, hogy hol kezdődik a halhatatlanság, és hol van jelen a minden életet kioltó halál. Ne kérdezzék a halált. Ez még akkor is idiotizmus, ha az *Upanisádok*-ban jelenik

meg, ami tényleg egy nagyon magas rangú tudást képvisel. Ha én a halhatatlanságot keresem, ne forduljak a halálhoz. A halhatatlansághoz forduljak. A halál mit tud az életről? Semmit. Ezért drámai az a most már a világot, és az emberi gondolkodást gerjesztetten behálózó eszmerendszer, amely teljesen idegen a magyar hagyomány ilyen irányú tapasztalataitól. Sokkal jobban van reklámozva, de sehova nem vezet. Ha én az életet keresem, akkor az életet fogom keresni, tényleg magát az életet, a bennem működő örök áramot, ami mindig él, mert az a dolga, az a tulajdonsága, hogy éljen. Meg lehet találni.

A belső és a felső összetartozik. Révülésben az ember elindul befelé, és jó esetben fölfelé. Ez külsőleg egy eszméletvesztéssel jár együtt. Amikor az ember elindul a földi életből kifelé, ugyanezen az úton halad. Közös az út egy darabig. Halálközeli állapotban mi veszi át a főszerepet: a hallás. Gondoljunk a *Tibeti halottaskönyv*-re. Milyen képességet fejlesztenek a már meghaltban azok a lámák, akik kísérik a halottnak a lelkét? Fülébe súgnak, belekiáltanak a fülébe. Ő már meghalt, de a lelke a hallás útján hall. A tibeti nyelv, akár a régi tibeti nyelv, akár a szanszkrit nyelv, tehát a vallási nyelv révén nem ismeri ezt a rezonanciát. Azt mondják: „Két állapot közötti tartományból hallás útján való megszabadulás.” Magyarul már a hallással kimondtam. Akinek van füle a hallásra, az hallja meg. Mi szabadít meg a halálból: a hallás, a többlethang. Nem mindegy, hogy a nyelv erre a hallatlan hívó hangra rá tud-e rímelni. A gyermek hívásra megy el, a beavatás hívásra történik. Ez a hang nem kedveskedő, nem cirógat, olyan, mint a mennydörgés és a villámlás, az embert lényében megrázkódtatja. Aki megijed a hívó hangra, abból nem lesz táltos.

A táltosképességgel született gyermek megpróbáltatik. Nincs olyan, hogy táltosnak születik, és nincsen próba. Az körülbelül olyan lenne, ahogy ma próba nélkül kötnek házasságot. Annyit is ér az a házasság. Régen volt a házasságnak próbája, a fiú és a lány részéről is. Kenetteljesen udvarolgattak egymásnak? Engedelmet kérek! Ha már megvan a szimpátia, nem arra vagyok kíváncsi, hogy benne mi a jó, hát azt látom, azt tudom. Arra vagyok kíváncsi, hogy milyen rossz tulajdonságai vannak. Mert onnantól kezdve az én felelősségem lesz, hogy azok a rossz tulajdonságok a házasság idején átalakuljanak, finomodjanak, hajlékonyá váljanak, levegyék a rosszaságnak az öltözetét, mert minden rossz tulajdonság mögött tulajdonképpen egy félreértett, meg nem gondolt, meg nem élt jó tulajdonság jelenik meg, csak el van torzulva, mert nem jutott lehetőséghez. Amikor még az ismerkedésnek az évei telnek, nyilván határtalan a nem tudom micsoda, de ez nem az ágyba vezető úthoz tartozik, hanem a megpróbálás felé. Ez azt jelenti, hogy a leány megpróbálja a legényt, a legény megpróbálja a leányt. Helyzetek elé állítja, hogyan fog viselkedni. Régen rossz, amikor a házasságban az van napirenden, hogy elkezdik egymást próbálgatni, vetélkednek. Pár év után mi történik: jön a végtelen nagy unalom, nagy u-betűvel, aztán egy elementáris vágyakozás valamilyen irányba, igen ám, de néha már van néhány gyerek. Innentől kezdve nem hogy egymást építenék és emelnék, hanem egymást teszik módszeresen tönkre. A házasság nem számadóbírótság, „hol voltam, miért, mettől meddig, mit csináltam, hova mentem”. A részleges bizalom vágyálomként jelenik meg, pedig ebből lehetne a teljes bizalmat felépíteni.

Minden kapcsolatot meg kell próbálni. Ha valaki lóra ül, először megpróbál felülni, aztán majd eldől, hogy ledobja vagy nem dobja le a ló, vagy hogy meddig tudnak eljutni. Próba nélkül nincsen igazi kapcsolat, nincsen igazi tapasztalat, próba nélkül nincsen igazi emelkedés. A próba erejében van az a hevítő erő, amely a révülésben fölfelé tud emelni. A mai mesehősöket minden normális szülő úgy rúgná ki, hogy nyekkenne: „Próbáld meg újra!” Gondoljunk a magyar népmesékre. Amikor látszólag már minden jó úton van, akkor jön a nagy próbatétel. Három próbát kell kiállni. A test-lélek-szellem hármasságnak tökéletesen kell működnie. Ha majd meg fogja ölelni, ugyan a testét öleli, de a lelkét szereti. Mi az, ami szárnyalni fog? Természetesen a szellem. Ha a test-test, a lélek-lélek, a szellem-szellem nem próbálja ki magát, és utána az összes többi egymást, akkor ez azt jelenti, hogy egy síkon

működnek a dolgok, másik síkon nem. Ma már az is nagy dolog, ha van valami rezonancia. Régen erre nem adtak házasságot. A házasság eleve ott kezdődik, hogy ásó-kapa-nagyharang. Aztán éltek, ameddig meg nem haltak. Mert amikor meghaltak, miben temetkeztek: menyasszonyi és vőlegényi ruhában. Igen ám, de így kellett élni. Öt-tíz évenként nem szabatták át azt az öltözetet: „Az élet úgy hozta, hogy kihíztuk.” Ahogy elvettem, úgy adom vissza. Nincsen alku. A társadalom ott épül le, ahol olyan tehertételeket vesz magára, amelyek ma már sajnos természetesnek tűnnek. „Megereszkedtünk.” Ismerjük ezt a szakkifejezést. Na de ez minek a jele: valamilyen feszültség belül, egy jótékony feszültség, egy izzás hamuvá változott, kihűlt minden. És utána jönnek természetesen a pótlékok.

A próbának mindenhol, minden életkorban, minden helyen ott van a maga ideje, és kikerülni nem lehet, hiszen ez próbálja meg bennünk, mindannyiunkban az emberséget, hogy mennyit érünk, a feladatunkat valóban hivatásszerűen tudjuk-e betölteni. Mert egészen nagyszerű az, ameddig ezekről beszélni lehet. Na de jön az élet nagy próbája. Ilyenkor akkorát lehet esni, mert sok a szöveg, és a sok gondolat mögött nem volt tapasztalat.

A táltosjelölt mindig megpróbáltatják. A táltosnak született gyermek elhívása általában hét éves korában történik meg. Ez iszonyú szenvedéssel jár, végzetes is lehet. Ha a gyermek nem állja ki a próbát, nem vállalja a küldetését, akkor onnantól kezdve az élete a megnyomorítottak kategóriája szerint fog tovább araszolgatni, a földi élete a vegetálás szintjén fog tovább menni. Ez azt jelenti, hogy azt a hivatást, amire ő született, elutasította magától, megtagadta a földi küldetését, ezért testében, lelkében, szellemében egy összetört, megnyomorított emberi életet kell élnie. Elmondják, hogy annak a gyermeknek, aki nem állta ki hét éves korában a táltospróbát, például összetörik a csontját, kitekerik kezét-lábát, aztán sorsára engedik. Ha a beavatáson megbukik a táltosképeséggel született gyerek, attól függetlenül még hatalmas ereje van, ezt az erőt nagyon sok mindenre fordíthatja - gyógyítástól kezdve a búcsújáró szent emberig bármilyen hivatás meglepheti őt az életében -, de az igazi táltosokkal együtt őt nem emlegetik. A féltaltos fél a táltosi sortól, ezért féltaltos a neve.

Ez a jelenség a sámánizmusban is megvan. Ha a sámánnak született az elhíváskor ténylegesen megtagadja a hívást, akkor az elhívók, akik az ő tulajdon ősei, régi, meghalt sámánoknak a lelkei, azok kicsit megnyomorítják. A magyar történelemben is lehet erre a jelenségre példát találni. Volt az Árpád-korban egy olyan király, aki ezen a megnyomorított szinten gyakorolta a hatalmát, és éppen azért, mert a belső elhívás már nem érvényesült, külső tudásszerzés útján próbált meg tájékozódni. Könyves Kálmán királyról van szó, a külső tudásszerzés természetesen könyvekben mutatkozott meg. Külön hangsúlyozzák a krónikák, hogy ő nem táltoskirályi nevelésben részesült, hanem hétköznapi papi nevelést kapott. Pontosan lehet érzékelni azt, hogy az elhivatottság vonalán belép egy tükör. Nem közvetlen a forrás, hanem tükörből érkezik. Kálmán király igyekezett felülmúlni saját adottságait, tehát ez a hasonlat azért meglehetősen távolinak tekinthető, de a lényeg érzékelhető. Kálmán király az egyháznak a gyakorlatán belül legalább fél évezreden keresztül megkapta a sanctus jelzőt. Dalmáciában, Szlovéniában, Horvátországban a legeslegszenőbb királyok között tartják számon, mert annak a térségnek a békéjét, szabadságát - elsősorban Dalmáciáét - saját élete kockáztatásával védte meg.

A táltos elhívás után az élet nem ugyanúgy megy tovább, mint előtte, hanem egy minőségi változás történik. „Egyet ugrott, kettőt szökött.” Csontváry Kosztka Tivadar táltos elhívásban részesült. Tehetséges fiatalemberként ment a saját útján, voltak az életében prófétikus megnyilatkozások, de az iglói élményig gyakorlatilag nem tudta, hogy mi a feladata ebben a világban. Áttételeken keresztül fölteszi a kérdést: „Ki lehet zseni?” Számára a zseni nem irodalmi kategória, hanem az isteni tüzzel, a teljtüzzel rendelkező elhívott ember. Ezt szépen kifejti, aztán elmondja, hogy ki lehet: „Aki teljéssel, szerelemmel született a világra.” A teliben megjelenik a teljesség. József Attila ezt úgy mondaná: „...százezer éve nézem, amit

meglátok hirtelen... százezer ős szemlélget velem.” Ez a vérnek az útja. Telivérrel. Milyen elemi minőség? Ha a tejet és a tüzet összeadjuk, milyen elemhez jutunk el? Ami izzik és táplál. Balassi Bálint a szerelemnek volt a prófétája. Az ő költői életművének van egy záradéka, ő meg is magyarázza a gyengébbek kedvéért, hogy számára mi a szerelem. „A szerelem az, ami a gyengébből erősebbet tesz.” Nem fizikai erőről, lelki gyengeségekről van itt szó. A rosszból, a rossz tulajdonságokból a szerelem a jót hívja elő. Balassi Bálint elmondja, nem érdekli, hogy mit mond rá a világ, ő haláláig műveli a szerelmet, mert a szerelem jóvá teszi az emberi lelket. „A szerelem mindenekből a jót hívja elő.” Ez a szerelem. Nem azonos egy altesti gerjedelemmel, aztán az altesti gerjedelmet követő szimpátia érzéssel. Ezt keverik össze. Semmi köze a szerelemhez. A szerelem kinek a birtokában van? „Istenem, Istenem, szerelmes Istenem.” Hogyan azonosítja a Teremtő Atya a Fiút: „Ez az én szerelmes fiam, benne gyönyörködöm.” Tehát nincsen mellébeszélésre lehetőség: „Telivérrel, szerelemmel született a világra.” Csontváry aztán folytatja: „Aki szerelmes volt a Napba, a Holdba, az üstökös csillagba. Aki szeretettel gondol a nagyvilágra, és szerelmes a hazájába.”

Ne becsüljük le azt, ami számunkra természetes. Majd azok, akik ide már nagyon szívesen beköltöznenek, nem fogják lebecsülni. Legfeljebb azt a generációt fogják lebecsülni és megvetni, amelyik hagyta, hogy ide ilyen tételben idegenek bejöjjenek. Mert a hazaárulót, azt mindenhol hazaárulónak tekintik, és az idegenek általában a hazaárulókkal szoktak először végezni. Emlékezzünk a török időkre. Mi lett a hazaárulónak a sorsa? Elkezdték dédelgetni lelkecskéjét, hogy kielégítsék? „Na, még egy kis bankhitelt. Na, még egy magas állást valahol, valamelyik nyugat-európai bank élén.” Az első adott körben kiiktatták. Mert pontosan tudták, hogy aki saját hazáját elárulja, az gyakorlatilag nem nevezhető embernek. Az ember ott kezdődik, ahol a hazaszeretet főszerepet játszik.

„Aki szeretettel gondol a nagyvilágra, és szerelmes a hazájába.” Ez az, ami hiányzik. Ez az igazi magyarságot belülről megmutató definíció. A magyarság türelmével, nyitottságával hihetetlen galád módon éltek vissza. A késő középkorban, amikor három részre van szakadva az ország, mit jegyeznek fel a magyar urakról és nemesekről: „Gyönyörködnek a vallásokban, mert a vallásokban Isten munkáit látják.” Gyönyörködnek. Tehát minden vallásban meglátják azt a tüneményes, csodálatos értéket, ami az embert megnemesíti a maga útján. Ez az a tulajdonság, ami ösztönösen működik a nemzetben, de mivel megpróbálják állandóan a múltját gyökérszinten megrongálni, természetesen mindez hogyan jelenik meg: „Abban gyönyörködöm, ami nem magyar.” Egyet szoktunk elfelejteni: ők magyarként gyönyörködnek. Hogyan szólítják meg egymást a honfiak: szerelmes barátaim. Ott van a legkorábbi nyelvemlékekben. „Látjátok feleim szemetekkel, mik vagyunk.” A vogymukot úgy felejtjük el, ahogy el lehet felejtani. Magyar ember így soha nem beszélt. Más a lejegyzési mód, és más a származás. Lehet érezni a nyelvezetben, hogy ez egy bizánci szláv konglomerátumból magyarra átváltó nyelvezet. Áll a pap a sír fölött, és mit mond: „Szerelmes barátaim.” Ez az, amit a magyar nyelv tud, viszont a népek nyelvei általában nem tudnak. Mert a szeretet és a szerelem között nem mindig tudnak különbséget tenni. A magyar költészet a régi magyar ősvallás, a szerelemvallás vonalát viszi tovább. Himnuszokat találunk, és tényleg példa értékű módon.

*

Születés útján, tudással érkezik a táltos erre a világra. Ilyen mesterség, hogy táltos van, de ezt a mesterséget hivatalban, intézményi keretek között vagy nagy tudású mestertől tanulás útján megszerezni nem lehet. Éppen ezért a táltost kiiktatni, kiirtani, a táltos hagyományt megszüntetni soha, egyetlenegy történelmi időszakban sem lehetett, a táltost kiiktatni soha nem is lehet majd, mert nem iskolához, nem intézményhez, nem tételes valláshoz kötődik az ő

személye, az ő tevékenységi köre. A táltosság független attól a kérdéstől, hogy a Kárpát-medencében éppen milyen aktuális vallás van hatalmon. Addig, amíg van magyar nemzet, ameddig a nemzetben működik a következő nemzedéknek való megteremtési képessége, ameddig a születésszabályozás nincs intézményesítve, addig bármikor szülehetnek táltosok. Nincs olyan időszak a magyar történelmen belül, hogy a magyarság táltos nélkül maradjon. Azt viszont tudni kell, amit Csontváry Kosztka Tivadar nem egy alkalommal megjegyzett: „Ebből reklámot soha nem csináltam.”

A táltos mindig van, a táltos az örök jelen. Nem lehet azt kijelenteni, hogy: „Szent István, mint tudjuk...” Ilyenkor az ember azon tűnődik: honnan tudja azt, hogy ezer évvel ezelőtt mi volt, amikor valószínűleg sokszor azt sem tudja, mi történik otthon a családjában. A baj az, hogy az ilyen tudást elkészítik, beoltják, beépítik, rögeszmésítik, és onnantól kezdve nagyon nehéz tőle megszabadulni. Fertőzöttek vagyunk, Habsburg métely által megfertőzöttek. Minden nemzetellenes cselekedetet, amit a Habsburg időkben meghoztak, azt a magyar királyokra próbálják rátestálni. Ez az ördögi mechanizmus végeredményben azt szolgálja, hogy én vagy kénytelen vagyok megutálni a történelmet, ami Szent István királlyal indul, vagy pedig meghasonlott módon képelem el azt, hogy mondjuk egy Csák Máté miatt áll a mindenkori magyar király mellé, és amikor már az úgynevezett lázadásnak az útjára lép, mire akarja figyelmeztetni Károly Róbertet, ezt a kívülről érkező királyt. A legkiválóbb magyar családok tagjai, akik már a honfoglalással érkeztek be, például a Csák nemzetségnek a tagjai, az Aba nemzetségnek a tagjai, az első pillanattól a magyar király mellett álltak. Ez így volt végig az Árpád-korban. Lehetetlen az, hogy egy teljes nemesi társadalom olyan király mellé sorakozik fel, amelyik a nemzet ellen hozza az intézkedéseket.

Az ilyen történelemszemlélet ellen az sem orvosság adott esetben, hogy a nagyapáink tudására tekintünk vissza. Az én nagyapám ugyanolyan iskolába járt, amilyenbe én, ugyanazokat a hazugságokat tömték a fejébe, amit nekem. Itt volt ez az úgynevezett rendszerváltás. Nem tűnik fel valami? A történelemtudomány szilárd alapjai, azok maradtak. Kik voltak a legnagyobb történészek? Marxista egyetemen végzett marxista tudósok, ráadásul egy-némelyikről azt is lehet tudni, hogy az úgynevezett karhatalmi rendszerben tisztii szolgálatot teljesített. Ha megnézem a '45 előtti történetírást, az átlag történetírást, ugyanazt kapom meg. A csomagolás változik, a méreganyag, az gyakorlatilag több száz éve ugyanaz. Beül a zsigerekbe. Ma már elmondják végre a tudósok, hogy az úgynevezett betegségkeltő anyagok már az anyatejjel bekerülnek a szervezetbe, mert az anya mérgezett ételeket eszik. De nemcsak az kerül ám be a zsigerekbe, amit megeszek. Az úgynevezett intellektuális eledel is táplálék. Beül, és ott marad. Ha valaki nem hajlandó önvizsgálatot tartani, akkor akármilyen nagy formátumú személyiség, ezek a beépített mérgek ott maradnak egész életében.

Ha már hozzászoktunk a gyanakodáshoz, akkor mire kellene ezerszer gyanakodni, és az odafigyelést mire kellene terelni: ha Szent Istvánról nem maradt fenn semmi eredeti írás, akkor amit állítanak róla, az úgy, ahogy van, hazugság, és azt az érdeket szolgálja, hogy mi ne ismerjük meg. Szent Istvánról elmondják, hogy hat ujjja volt. Ugyanaz, aki elmondja, hogy hat ujjja volt, utána mit fog mondani: „Kiirtotta a táltosokat.” Kiirtotta. Hát igen, valószínűleg a hatodik ujját arra használta. Minden olyan dolgot, ami az ősvallás ellen irányul, azt általában automatikusan Szent István korára vetítik vissza. Engedelmet kérek! Azért mégiscsak van egy belső parancsolat. Ha valamihez nem értek, ha nem tudom hogyan működik a táltosság a világban, akkor ne akarjak hozzászólni. Kiirtani, elhárítani csak azt lehet, ami tanúhoz van kötve.

Még az '50-es, '60-as években is nagyon szép adatolással lehetett összegyűjteni - szinte közvetlen kapcsolatok fenntartása révén - azt, amit a táltosról tudni kell. Ez egy időn túli, időn felüli, egyetemes hagyomány. Diószegi Vilmos 1945 után, Dunaújváros kiépítésekor, a munkások ajkáról élő, eleven hagyományt gyűjtött. Olyan munkásokkal találkozott, akiknek a falujában voltak élő, igazi táltosok, akiket ők vagy a szüleik, nagyszüleik személy szerint

ismertek. Leírja, hogy „Dunapentele egyik utcáját Táltos utcának hívják, mert táltos lakott ott.” A táltost semmiféle rendszer nem tudta kiiktatni. A Kárpát-medence területén a mai napig lehetne élő szájról gyűjteni táltoshagyományt.

Valamikor a XX. század második felében rendkívül népszerű lett egy irodalmi munka, de telis-tele van félrevezető kijelentésekkel, csúsztatásokkal és hamis megállapításokkal. Pedig a szerző a maga nemében kiváló volt. Jegyezzünk meg valamit: attól, hogy bizonyos dolgokat egy kicsit kardélre hányunk, az nem jelenti azt, hogy személyeskedünk. Ezt ténylegesen érdemes megjegyezni. Óriások vesznek bennünket körül, és ezeknek az embereknek az életműve igen is túl fogja őket élni, már bizonyos embertársainkat túl is éltek ezek az életművek, de ha ők hibáztak, ők is hibázhatnak.

A *Középkori magyar inkvizíció* című munka Fehér Mátyás Jenőnek a műve. Az első kiadás Buenos Airesben jelent meg. A '60-as, '70-es években az emigrációs történelmi irodalmon belül óriási híre volt, Magyarországon csak a '80-as, '90-es években lett híres, mint művelődéstörténeti remekmű. Fehér Mátyás Jenőnek óriási érdemei vannak, de ő is saját korának a gyermeke volt. Ez azt jelenti, hogy azon a koron, amelyen át kellett volna látnia, a korlátok - és ez egy belső korlát - nem engedték számára az áttekintést. A neveltetés útján vált a keresztény eszmerendszer bajnokává, domonkos rendi szerzetes volt, vagyis pontosabban laza szolgálatot teljesített a domonkos rendben. A domonkos rend működése nyilván az ő szemléletét valamilyen úton-módon meghatározta. Ilyenkor az intézményből előszedett tudás, és a történelem mélyéről előbányászott hagyomány nem biztos, hogy mindig szerencsés csillagzat alatt találkozik. Az inkvizíció az Árpád-korban, egészen Mátyásig lényegében egy helyen nem működött Európában: Magyarországon. És ezt Fehér Mátyás Jenő is tudta. A középkorban Nyugat-Európában, a megalakulásuk után két nagy szerzetes rend alakult át egy nemzedékváltás után inkvizíciós renddé, az egyik volt a ferences rend, a másik pedig a domonkos rend. Európában 1526 után az akkori spanyol király - akit Károlynak hívtak, és Habsburg családból származott - támasztotta fel halott poraiból az inkvizíciót.

Az eredeti mű jelenlegi tudásunk szerint nem fellelhető, lappang, vagy elveszett, vagy - ami nem nagyon képzelhető el - soha nem is létezett. Azokban az időkben, amikor Fehér Mátyás Jenő ezeket a latin nyelvű szövegeket megtalálta, a világ éppen olyan állapotában volt, amikor az ilyen fajta kutatásoknak semmi nem kedvezett. Ez pedig önmagában idézi elő azt a fejleményt, ami valóban meg is történt. A második világháborús körülmények közepette készített lóhalálában másolatokat az eredeti szövegekről, és ezek a másolatok kivonatos másolatok voltak. Ezek végeredményben tartalmi kivonatok, tehát már értelmezés szűrőjén mentek keresztül. Ő, mint római katolikus előjáró találkozik egy középkori peranyag jegyzőkönyveivel, és azt a szempontot, azt az értelmezést, ami őt vezérli, azt természetesen az iskolai tanulmányaiból eredően határozza meg. Pedig mi az eredetire lettünk volna kíváncsiak.

A *Középkori magyar inkvizíció*-ban ez a megnevezés, hogy táltos, végeredményben nem is nagyon fordul elő, végig mágusokról van szó. Amikor ő az emigrációban készített nagyobb léptékű és szűkebb terjedelmű könyveket, akkor az első körben még nagy gondot okozott neki az, hogy hogyan nevezze meg a mágust. Egészen egyszerűen sámánnak titulálta, és a könyvének is ezt a címet adta: *Sámáninkvizíció Magyarországon*. Amikor ő a mágussal találkozott a latin nyelvű szövegekben, akkor, mint domonkos rendi rendtörténész, a mágust automatikusan úgy értelmezte, hogy a mágus a pogány magyar vallás papja, tehát sámán.

Diószegi Vilmos sokat idézett munkássága révén egy dolgot próbált állandóan hangsúlyozni, és kimutatni, hogy a táltos, az végeredményben azonos a sámánnal, ő maga a táltost magyar sámánnak nevezte. A táltos és a sámán nem azonos. Nagyon sok áthallási, átlátási lehetőség van, és ennek megvan a maga oka. Belső-Ázsiában és Európa közt közepén egyetlen hatalmas nagy műveltségnek, a szkíta műveltségnek volt a központi területe. Tehát itt tulajdonképpen egy olyan hagyományvilággal állunk szemben, ahol a

felszín alatt ott van egy eredendő, időtlen, nagyon ősi szellemiség, amit szkítának lehet nevezni. Ez a sámánizmus gyakorlatában részekre darabolódik, a részek egymással már nem minden esetben tartják fenn a kapcsolatot, és befelé fordulóvá teszik magát a sámánizmust. Rendkívül szoros párhuzamok mutathatók ki a táltos és a sámán tevékenysége között, de legalább annyira radikálisak a különbségek is. A sámán és a táltos közé egyenlőségjel nem vonható.

Fehér Mátyás Jenőt már az első kiadás után figyelmeztették, hogy a latin nyelvű szövegekben szereplő papoknak a nevét semmilyen alapon nem lehet sámánra fordítani. Hozzá kell tennünk, hogy táltosra sem. A következő kiadásoknál váltott át az úgynevezett táltosságra. Ezeknek a pereknek a túlnyomó többsége orvosi per. A mai korban ugyanúgy felelősségre vonják a orvosokat, ha meghal egy beteg, elindul egy vizsgálat. Azt írja, hogy a táltosnak a nyílveendőbe volt beírva a gyógyfüvek neve rovásírással. Az nem táltos. A táltosnak a gyógyításhoz nem kell semmilyen eszköz, nem kell neki a gyógyfüvek nevét olvasni. Itt nem táltosperek vannak leírva, az eredeti latin szövegben kik szerepelnek: mágusok.

Bizonyos fogalmakat egyetlenegy latin nyelvű szövegben sem fordítottak le latinra, ha az eredendően hozzátartozott a magyar ősvallás eszmerendszeréhez. Ez azt jelenti, hogy a mágus az mágus, a táltos pedig táltos. És itt vitának helye nincsen. Egyetlenegy kutatástörténeti példát fogok mondani. Anonymusnak a méltán híres *Gesta Hungarorum*-ban a bizonyos szertartási részekenél a fő szertartás, az maga az áldomás. A latin nyelvű szövegben az áldomást nem fordítják le, magyarul találkozunk vele, Anonymus magyarul írja le: magnus áldomás. A nagyot még lefordítja latinra, az áldomást viszont meghagyja magyarul, mert ezek nem átültethető fogalmak.

Tehát hogyha valóban táltosok játszották volna a főszerepet valamikor IV. Béla, V. István idején ezekben az úgynevezett mágusperekben, akkor nyugodtak lehetünk, előfordult volna ez a megnevezés, hogy táltos. Ezek mágusok voltak. A másik nagyon fontos figyelmeztetés az, hogy igazi kegyetlen inkvizíciós ítélet nem nagyon született. A legtöbb per hogyan végződött? Milyen megállapítással? „Hit ellen nem vétett semmit.” Ha nem domonkos vonalról szemléljük ezt az egész ügyet, ha nem római katolikus értelmiségi szemüvegén keresztül nézzük az Árpád-kornak a vallástörténeti fejezeteit, a legizgalmasabb kérdés itt jelenik meg. Milyen az a hit, amely egészen biztosan nem római katolikus, keményebb megszorításokkal nem judeokrisztiánizmus, és egy úgynevezett domonkosok által irányított vizsgálat szűrőjén mégsem akadt fönt, mert: „Hit ellen nem vétett semmit.” Ezt kellett volna föltenni kérdésként, mert ez már a mágushit felé vezetne el bennünket.

A Fehér Mátyás Jenő féle jegyzetkönyvből az derül ki, hogy a középkori Magyarországon volt egy papi testület, és azok mágusok voltak. A mágusok tényleg nagyon sokat tudtak. Egy biztos: a műveltségük mindig mezopotámiai típusú műveltség, tehát folyamközi műveltség rendszerén belül jelenik meg.

A római katolikus Ipolyi Arnold azt mondja, hogy a táltosok hatalmas tiszteletnek örvendtek. Amikor 1526 után a táltosperek elkezdődnek, akkor mindig a bécsi, úgynevezett Programügyi Hivatal van a háttérben, ők irányítják a táltospereket. Mert pontosan tudják, hogy a táltos a nemzet életlelke, ha a táltost visszaszorítják, akkor talán a magyar is olyan lesz, mint a többi nép.

A magyar királyság után, 1526 és 1541 után hirtelen elindul az inkvizíció a Kárpát-medencében. Tényleg táltosokat próbálnak máglyára küldeni. Na de mikor? Kiknek áll ez az érdekében? A Habsburgok rémtetteit milyen történelmi korra passzolják át: Szent István-i térítés és fordulat. A Rákóczi szabadságharc után mi történik az országban? Hirtelen megduplázódnak a táltosperek és a büntető eljárások. Az 1848-49-es szabadságharc után megindul az úgynevezett pogány betyár világ felszámolása.

Telestei(?) László kutatásaira hivatkozva el lehet mondani, hogy a magyar betyárok rendkívül magas intelligenciával rendelkező, kiváló hazafiak voltak, minden cselekedetben az erkölcs vezérelte őket. Egyszer nézzük meg, hogy kik voltak a hadjáratokat biztosító hadiszállítók a török idők alatt, amikor tényleg két ellenség közé szorult az ország, és egyedül vívott élet-halál harcot. Nagyon sokan meggazdagodtak akkor, akik kívülről jöttek be a Kárpát-medencébe. A török kiűzése után pedig megtelepedtek, gyakorlatilag az akkori világbank hídfőállását képviselték. Az úgynevezett betyárvilág ezek ellen indított csendes, rejtett, titkos szabadságharcot. Amikor egy ilyen kereskedőhöz betörték, életet nem nagyon oltottak, és felhívták a figyelmüket: „Jól nézzenek meg bennünket, hogy helyettünk aztán ne hogy mást juttassanak akasztófára.” Ők szabadságharcosok voltak.

A táltost nem lehet felszámolni. Ha mégis keresünk történelmi szinten olyan uralkodót, aki valóban intézményesített rendszert a táltos ellen, az nem Szent István volt. Tényleg történik egy olyan rendelkezés, ami teljesen egyértelműen a táltosság felszámolására irányul. Történelmi tény, hozzáférhető ez a rendelet. Dümmerth Dezső tette közzé az egyik munkájában. Mária Terézia hozott egy kórházi rendeletet, a fia, II. József, a kalapos uralkodó megerősíti, és azóta senki nem törölte el. Erre miért kell odafigyelni? Azért, mert azóta már volt néhány változás a Kárpát-medence életében, és ezen belül a magyarság életében. Ebben az egészségügyi törvényben központosítják és szabályozzák a születést. Kötelezővé teszik a kórházban történő szülést, és ha egy gyerek rendeltetés feletti számú ujjal születik, azt anélkül, hogy a szülei tudatnák, le kell vágni, ha foggal születik, a fogat ki kell húzni. Tehát a Habsburgok tetteivel mi történik itt már olyan kétszáz esztendő óta? Világos? Először ez csak városokra volt jellemző.

Mária Terézia elkövet egy kapitális hibát. Ő azt hitte, és természetesen a táltostalanító apparátus is azt hitte, hogyha valakinek hat ujj van, az már automatikusan táltos. Nem igaz. Ez csak egy jelzés egy rendkívüli képesség jelenlétére. A Kárpát-medencében mind a mai napig gyakori a több csonttal születés. A legtöbb ujjal és foggal mind a mai napig a Kárpát-medencében születnek, ne örüljön senki, ez az égvilágon semmit sem jelent, ez a nemzetnek az adottságaihoz tartozik. A táltosnak általában több csontja van, de ha valaki több csonttal születik, nem biztos, hogy táltos. Egyébként ezt a rendeletet az ember egy bizonyos nézőpontot kiélezve meg tudja érteni, azért ne hogy átessünk a ló túlsó oldalára. Lehet, hogy az ő érdekében teszik. A kézfejen tényleg látszik, de például a láb már az a terület, ahol nyugodtan meg lehetne hagyni egy ilyen többletet.

Ady Endrének volt egy hatodik ujj, ami elsorvadt, mert a születése után egy selyemzsinórral elszorították, megakadályozták a vérkeringést. Irodalomtörténészek és kortársak mesélik el, hogy Ady Endre haláláig siratta a bába által elkötött hatodik ujját. Végig tudatában volt annak, hogy ő mekkora költő, és annak is, hogy még nagyobb lehetett volna. Tudta, hogy a benne lévő képességeket tudatosan, mesterségesen megpróbálták visszaszorvasztani. Nem egy alkalommal kitért arra, hogyha megmarad ez a többlet, akkor ő még nagyobb költő tudott volna lenni. Emlékezzünk azokra a soraira, amikor azt mondja: „Én voltam úr, a vers csak cifra szolgál.” Holtáig siratta ezt az elkötözött, elsorvadt táltos ujját, mert ő, mint költői érzékenységgel rendelkező lélek, pontosan ráérezett a veszteségnek a nagyságára. Óriási költő volt, de tudta azt, hogy csak a szolgaverseket írta meg, a legjobb versei benne maradtak, a legfontosabb üzenetek benne maradtak. Nem írta meg azokat a verseket, amelyeket meg tudott volna írni akkor, ha a bába nem köti el a hatodik ujját. A bába megszüntetett egy rendkívüli csatornát, egy buzgó forrást, ezért azt a táltosi képességet, amit ihlet szárnyának nevezünk, nem tudta megszólaltatni.

A táltosoknak, amikor megszületnek, irigyeik támadnak. Nem a szomszéd táltos lesz az irigye, hanem a táltostalanító mágikus hatalom. A táltosnak az egyik legnagyobb ellensége vagy ellenfele a boszorkány, aki pályázik a táltos tudására. A boszorkánynál bőségesen jelentkezik az az erő, amit mi szórtságnak nevezünk. Bőségesen. Bőségesen szórja szét azokat

a kínokat, amelyek egyébként a nevében is megmutatkoznak. (BSZRKNY – BSZRKN) Ahol a szétszórtságot lehet tapasztalni bőséggel, ott a boszorkány nagyon jól érzi magát.

Ha valaki azt hiszi, hogy a boszorkány mellett el lehet menni, egy népmesei példát idézek. Hol jelenik meg az igazi tudomány? A huszonnégyfejű sárkány fejeinek a levágásában, vagy az öreg boszorkánnyal való találkozásban? Melyik a veszélyesebb vállalkozás? Amikor a királyfi köszön a sárkánynak, soha nincs erre válasz, hogy: „Szerencséd, mert mi történt volna...” De mi van akkor, ha bandukol az úton egy ártatlan kinézetű, töpörödött öregasszony, és a hős ezzel találkozik? Az anyóka orra ugyan vasból van, és a térdét veri, de hát ilyen az élet. Nagyon megöregedett, megnyúlt az orra. Attól még aranyos, szájalmas, sajnálni való, szerencsétlen vénasszony, a részvét az emberből ki van váltva. Köszön a hős: „Adjon Isten jó napot, öreganyám!” Jön a válasz: „Szerencséd, hogy öreganyádnak szólítottál!” A népmeséinkben láttató a példázat, hogy a boszorkányra nagyon oda kell figyelni. Minden mozdulatára. Amikor a mesehős a boszorkánnyal találkozik, és egyetlenegy pillanatra kihagy, azzal a saját halálos ítéletét írta alá. A boszorkánynak tüneményes és gonosz ereje van.

A boszorkánynak nagyon nagy a hatalma, itt van, gyakorlatilag hatalomként működik. A boszorkány ismeri a múltat. Ha megkérdeznénk ma egy honfitársunkat, és megkérdeznénk az ügyeletes boszorkányt, a kettő közül vajon ki ismeri jobban a magyarság múltját? A piros-fehér-zöld zászlót lengető átlag honfitárs vagy az ügyeletes boszorkány? Az ügyeletes boszorkány sokkal jobban ismeri a múltunkat. A boszorkány ismeri a jelent is. A táltos ismeri a múltat, a jelent és a jövőt. A boszorkány és a táltos ezen az azonosítási szinten a jelenig fut együtt. A boszorkány nem ismeri a jövőt. Ismerjük a szlogent: „A múltat végképp eltörölni.” De azt, hogy ez milyen jövőt fog eredményezni, azt nem látja előre a nyomorult szerencsétlenje, fogalma sincsen. Hiába nagy a hatalma, hiába nagy az ereje, hiánybetegségben szenved, nem számol azzal, hogy mi lesz a következő időkben.

Egy úgynevezett világteremtési, világalakulási és világvége helyzetet tárgyaló hagyomány szerint a világvége attól világvége, hogy a jövő dimenziójából, a jövő irányából érkezik az, aki megváltóként lép fel, és az egész emberiség megváltója. Ez a mi nagy reménységünk. A boszorkánynak a menetrendjéből ez ki szokott maradni. Ha nem a jövő irányából érkezne, akkor nem is volna megváltás. A boszorkány hatalma véges.

A tejútrendszernek két nagy típusa van, az egyik az, aminek van magja, ott teremtő erők működnek. A másik az, aminek nincs magja, gyűrűs galaxisnak nevezik. A népmeséink beszámolnak erről a veszélyes területről. A boszorkány tanyája vagy a boszorkány világa a magtalan világok felé vezet, amelyeknek nincs belső, önálló vezéreltsége. Valahonnan be kell szippantania a tudományt. Fölmerül a kérdés, hogy honnan van a boszorkánynak ez a hatalmas nagy ereje. Végeredményben ez a tulajdonságkör egy női minőség köré szerveződik, ennek a minőségnek a legveszedelmesebb arculata.

A nagy világevén átlagolva 26000 év, ennek egy hónapja megközelítőleg 2160 évig tart. Az a világhónap, amelyben mi is születünk, és amelyben Jézus születése óta születnek az emberek, az a Halak világhava. Ez - ha tetszik nekünk, ha nem - nem asztrológiai, hanem asztronómiai szint. Itt gyakorlatilag a bolygómozgásokból eredő rendkívüli jelenségnek a tanúi vagyunk. Ez azt jelenti, hogy a napkelte hely, az mindig hátráló mozgást végez, és hetvenkét esztendő alatt tesz meg egy fokot visszafelé az Ekliptikán. A Halak világhavának a túloldalán az úgynevezett szellemiség-testiség vonatkozásában a Szűz csillagképet találjuk. A Szűzről pedig tudni kell, hogy képviselői között ott találjuk magát a bábát is, a bábaasszonyt. A nagy világeven belül - Pap Gábor megnevezésével élve - ez a Szűz-Halak tengely, a halál-tengely. Ez arról nevezetes, hogy ebben a tengelyben az életgeneráló erők hátrányban vannak. Erre a tengelyre derékszögben megjelenik az életnek a hatalmas nagy tengelye, vonulata, ez maga a Tejút, a két fontos lejárataival, az Ikrék és a Nyilas csillagképekkel. Ez a derékszögű kapcsolat a legnehezebb fényszög kapcsolat. Ilyen konstellációban ha valaki magyarnak születik, a

Nyilas jegy tulajdonságokat képviseli a Halak világhónapban, nehézségeken, próbatételeken kell átmennie. A táltos az élettengelynek az irányából érkezik, már a születése pillanatában nehézségekkel áll szemben.

A boszorkányt ne becsüljük le, a boszorkány, az mindenhol jelen van. Van jó arculata, van rossz arculata. Nagyon ritka az a boszorkány, akinek csúnya lánya van. A boszorkány mellett mindig ott van a női minőségnek a legtüneményesebb, legkiválóbb változata is. A táltosban nagy érték rejtőzik, a boszorkány megpróbálja megszerezni a gyermeket. „Az ilyenfajta gyereket keringeti, amíg hét éves.” Tehát keringetik, forgatják. Mi a szépasszonynak az egyik legkedvesebb szokása? Addig forgatja az eszét a legénynek, amíg a legény egyszer csak az eszét el nem veszi. Ebben ők nagyon sok mindent tudnak. A néphagyomány ebből az irányból származtatja a táltosra leselkedő legnagyobb veszélyt. Ez ölt testet Mária Teréziában, aki központi bábaként intézkedik. A bábara nagyon kell vigyázni. A bába nem biztos, hogy Babba Mária. A bába lehet, hogy vasorrú bába, tehát boszorkány. A bába a születéskor élet és halál ura, és nem biztos, hogy jót akar annak a képességnek, amivel a gyermek erre a világra születik. Ha meglátja a gyermek szájában a fogat, úgy tesz, ahogy Mária Terézia elrendelte, csak ez nem az a szint. Az anyának eszmélni sincs ideje.

A hét éves korig terjedő időszak nagyon veszélyes időszak a táltosképességgel született gyerekekre. Régen, még az én gyerekkoromban is, a szülők attól féltették a gyereket, hogy eltűnik. Elloppják. Ez volt a legnagyobb félelmük: eltűnhet a gyerek. Ma divat a gyerekkereskedelem, de régen nem ettől féltették a gyereket. Attól féltették, hogy eltűnik, és soha az életben senki, semmilyen eszközt igénybe véve nem fogja őt megtalálni. A táltos hét éves koráig ki van téve a veszélyes oldálnak, mert az is pályázik a tudására. A boszorkány megpróbálja elrabolni a gyermeket. Ez egy nagyon kritikus időszak. A táltosgyerek ereje hatalmas, de még nem jött el az, aki őt ebben a világban megszólítja. A hét éves korig el kell jutni. Vizsgáljuk a közösség, ha meg tudja védeni a kis táltosát, akkor az a közösség nagyra hivatott, ha nem tudja megvédeni, akkor ott hatalmas bajok támadnak.

Az egyik Sárreéten nevelkedő táltosnak úgy oldották meg a védelmét, hogy a bölcsőjét vasból készítették el. Miután kikerült a vasbölcső védettségéből, úgy őrizték, hogy „az asztal lábához kötötték szent kötéllel”. Találós kérdés: négy lába van, minden nap áldozunk rajta. Ez az asztal. Az asztalt úgy is hívják: Úr asztala. Ez pedig maga az oltár. A családi asztal, az szent oltár. Oltárhoz kötik szent kötéllel. A kötélből mi az, ami előhívható: a kötelesség. A szent kötelesség oltárhoz kötődik. Egészen biztos, hogy ma is vannak olyan gyerekek a Kárpát-medencében, akik szent kötéllel asztalhoz vannak kötve. És meg fognak maradni.

Ami ma Magyarországon történik, az gyakorlatilag a táltostalanításnak a vívmányaként jelenik meg. Velünk akarnak táltostalanítani. Először a történelmünket. Kezdjük szépen Szent István királlyal, azután már minden a legnagyobb rendben van, már minden magától megy tovább. A nemzetet teljesen kiszolgáltatják idegen és bestiális hatalmaknak. A mai politika a főemlősök szintjét sem éri el. Kimutatták, hogy a főemlős attól, aki szadista hajlamokkal rendelkezik, nem fogad el ennivalót, inkább éhen pusztul. Amit jelenleg itt, a szemünk láttára produkálnak, az már nagyon alacsony szint. A mitikus történelemben nincs múlt idő. Amennyire ismerem a múltamat, a jelen eseményeire annyira tudok ráismerni. Ezért akarják elvenni a múltat. Mert ha elveszik a múltat, nincs a jelenre gyógyír, nincs tanulság. Ezerszer megtörtént már a nemzet életében az, ami most, és ha a magyar történelem jellegzetes példáit ismerjük, rá lehet ismerni, hogy mire megy ki a játék. Még az állatokra jellemző önvédelmi reflexeket is elaltatják. Erre kellene a szórakoztató műsorok, mert miközben az ember azon szórakozik, hogy milyen jó lesz a következő tévéadás, nem veszi figyelembe azt, hogy mi lesz, ha nem lesz következő tévéadás.

Az emberiség a saját pályafutását figyelembe véve ilyen mélyen még soha nem volt. Az erkölcsi válságot már nyugodtan el lehet felejteni, mert amikor erkölcsi válság van, akkor általában egy magasabb szinthez viszonyítani tudunk. Ma már nincs viszonyítási alap.

Gyakorlatilag egy erkölcstelen világ szövi a hálóját az emberiség körül. Az a legszomorúbb, az a legtragikusabb, hogy az emberiség fogcsikorgatva, de gyávaságból, és a mindennapi életnek a mindennapi juttatásaiért a jövőt feladja. Ma már sajnos el lehet mondani azt, hogy a következő utáni generáció számára az élet már teljesen a kérdőjelek közötti tartományban jelenik meg. Olyan mértékben tettük tönkre saját környezetünket, hogyha egy pillanatra belső látással ezt látnánk, akkor a rémülettől még azt is elfelejtenénk, hogy mit akartunk látni. Katasztrofális a helyzet. Életveszélyben van a földi élet. Ehhez képest Európa kellős közepén milyen állapotokat lehet tapasztalni: újabb és újabb szórakoztató műsorok. Hatalmas nagy a veszély, túlságosan nagy a baj, de mégis hatalmas a remény. Tudni kell, hogy mindig a legnagyobb veszélyek idején jelennek meg a legnagyobb biztató jelek is. Amennyire az ember egy kicsit indulatosnak tűnik, egy belső, mély meditációs állapotban mosolyog az egészen, és egyetlenegy mondat jut az eszébe. „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, hogy mit cselekszenek.”

Ma a születés előtti időkben több magyar hal meg, mint amennyi mondjuk a társadalom éves körforgásában az öregség idejében való halált jelenti. Ebben az országban egy éven belül akkor halnak meg a legtöbben, amikor még meg sem születtek. Ez a gonosz boszorkány, ez természetesen magasiskolát végzett, ő tényleg tanult. Még édesanyja méhében kioltja az életet, és erre ma felhatalmazása, jogosítványa van. Ma Magyarországon olyan ütemben kaparják ki a gyermekeket édesanyjuk méhéből, hogy az ember megdöbben. Nem arról van szó, amikor egy kislány, aki abban a korban van... Nyilván nem mondta meg neki senki. De amikor egy nő már a sokadik küreten van túl, arra mondja az ember: „Tűnjél a fenébe! De azonnal.” Mert az ilyet kellene tényleg kolostorba küldeni, hogy egy kicsit elmélkedjen. Erre már nincs bocsánat. Van egy csángó asszony - a neve most nem fog eszembe jutni -, nagyon híres, táltoslánynak született, minden csíksomlyói búcsún ott van, időnként jár Magyarországra, tévében is mutatták. Ő látta látomásában, hogyan járnak azok a nők, azok az anyák, akik többszörös gyermekelvétellel az életet megszüntették. Ez nem fenyegetés, tény. Kamaszkorban megteheti, mert nem tudja, mit csinál, de felnőtt fejjel már ne tegye meg, mert az már tényleg gyilkosságnak számít. Ott már nagyon nehéz a dolgokat helyrehozni.

Óriási csoda, ha gyerek születik a világra. A táltosgyermek születését csodálatos fényjelenségek, hangjelenségek, illatjelenségek kísérik. Minden gyermek érkezésekor megtapasztalhatók ilyen jelenségek, de a szülő anya a mesterséges kórházi környezetben természetesen ezekre nem tud fölfigyelni.

Ma Magyarországon nagyon kevés gyerek születik, alig vannak nagycsaládok. Amikor a táltosság egyre inkább kezd kikopni a magyarság életéből, ez bizony a XX. századnak a második fele. Ma a gyerekek száma egy családon belül általában két-három gyereknél befejeződik. Régen néha még a tizet is felülmúlta a gyerekeknek a száma. A hetedik gyerek mindig kitüntetett figyelmet élvezett a családban, az ő születésére nagyon odafigyeltek, mert a születése révén egy hetedik nemzedékkel azelőtt kiteljesedett képesség érkezhett vissza. Visszaérkezhet, de nem biztos, hogy visszaérkezik.

A táltos ma egyre nehezebben fog talajt, az érkezésére vonatkozó hagyományok egyre szigorodnak. Azt mondják: táltossá az lehet, aki hetedik gyerekként, foggal vagy több ujjal születik a világra. Ez már komoly kikötés.

Kit neveznek Égi táltosnak a Kárpát-medencében? Néprajzi gyűjtésekre lehet hivatkozni, a XX. század végének néprajzi gyűjteményéből. Ki az Égi táltos: Jézus Krisztus. Jézus Krisztus egyik neve éppen a pásztorhagyományon belül - mert itt leginkább a pásztorok az úgynevezett adatközlők - Égi táltos. Így nevezik az egész Kárpát-hazában. Jézus-Krisztus a táltoscsikó, ő a nemzetnek az életlelke. Ehhez nem lehet hozzáférközni. Ameddig a magyarság vonalán újra születnek a nemzedékek, addig bármikor születhet táltos.

*

A táltos nem fog iskolába bekéredzkedni, nem fogja intézményesíteni a tudást. Közvetlen a kapcsolata - Csontváry Kosztka Tivadart idézzük - a világfejlesztő hatalommal. Tehát nem áttételes a kapcsolata, hanem közvetlen, a kapcsolatfelvételhez semmiféle másodlagos eszközre nincsen szüksége.

Diószegi Vilmos megérdemli minden tiszteletünket, de amikor a táltoslovat automatikusan azonosította a sámándobbal, akkor ő nagyon sok mindent kidobott az ablakon, ami egyébként éppen a keze ügyében volt. Ez megint egy nagyon kemény tétel, mert reneszánszát éli. Végy egy dobot - most attól függetlenül, hogy talán még nekem is van -, lehetőleg ezt a dobot mutasd meg fűnek, fának, kamerának. Innentől kezdve, hogyha ideje engedi a kiválasztott atyafinak, akkor megveri ezt a dobot, aztán, hogy mi fog történni, az már nem rá tartozik. Gondolja ő. Csakhogy a dob, az egy nagyon veszélyes jármű. A neve megint kettős jelentésű. Nemcsak dobot jelent, hanem egy hatást is. Ez a hatás kit fog fenyegetni: azt, aki a dobot veri. Ha ez a dob ledob engem, akkor én leszek a hibás.

A dob ténylegesen fontos szerepet tölt be az úgynevezett pogány vallás képzetkörben. Vannak olyan gyermekversek, mondókák, amelyek pontosan arról tájékoztatnak, hogy a dobbal milyen hatékonyan lehet gyógyítani. „Gólya, gólya, gilice, mitől véres a lábad?” Ha egy gólya tulajdonságnak véres a lába, ott nagyon nagy baj van, mert az azt jelenti, hogy az évkörön belül, tehát a fény-árnyék arányváltozás rendjén belül a legfényesebb tulajdonságkör sérül meg. A gólya a Ráknak a második Hold-háza. A Rák pedig arról nevezetes az évkör évről évre ismétlődő feltárulkozásán keresztül, hogy ott van a legtöbb a fényből, és ahogy Pap Gábor nem egy alkalommal hozzátette, nemcsak a fényből, hanem a fényhez társítható erkölcsi tulajdonságokból is. A fénynek a tulajdonságai ugyanis erkölcsi úton is értelmezhetők, sőt elsőrendűen csakis erkölcsi úton működik a világban a fény. Tehát ingyenkegyelemből, jóságból és szeretetből. A mondóka erről szól, hogy ennek okoznak sérelmet, ezt sértik meg. Hogyan lehet orvosolni: „magyar gyerek gyógyítja”. A magyar gyerek gyógyítja, mert azért született, hogy gyógyítson. „Sípbal, dobbal, nádihegedűvel.”

Ebből a három zeneszerszámból, ebből a hármasságból kettő a Tejúton található meg. A hegedű, az hangtani úton magához a Hattyú csillagképhez köt fel. Az olyan típusú magyar népmesékben, ahol hangszerrel teremtenek harmóniát, megjelenik a Hattyú csillagkép. A fáról, a Tejút-fáról veszik le azt a hegedűt, a Tejút-fába vonul vissza az a királylány, aki az életét áldozza, hegedűbe temetik el, és a fa odvába rejtik. A Hattyú csillagkép a Tejút elágazásában, a Nyilas csillagkép fölött található. A túloldalon pedig az Ikrek és a Bika csillagképek között van a Furulyás vagy a Fuvolás. Ez a Furulyás vagy Fuvolás, ez maga az Auriga, az Auriga csillagkép megidézőjének a kezében találjuk itt jelen pillanatban a sípot. Egy kérdés marad, hogy a dobot hova lehet társítani. Nagy valószínűség szerint le kell jönni ahhoz, hogy gyógyítsak. Tehát a Tejút-erőket, a Tejút gyógyító energiáit lehozom, a két csillagképen keresztül harmóniát teremtek az Ekliptikára, vagyis a Napútra. Itt tulajdonképpen maguk a Nap-erők működnek magában a dobban. Ez egy valószínűsíthető értelmezés. A dobnak óriási a jelentősége és a szerepe, de a táltos révüléseinél nem használja.

Ha ész nélkül veri valaki a dobot, jusson eszébe az, hogy a dob egy olyan hanghatást képvisel első menetben, amikor mi megidézünk hatalmakat. Így is szoktuk mondani: összedobolják. Ilyen mágikus úton, az első hanghatásra legérzékenyebben természetesen az érintett fog reagálni, őt pedig a népiség boszorkánynak nevezi. A dob a boszorkányok összedobolásának volt az egyik mágikus eszköze. Tehát hangsúlyozom, a dob, az tényleg veszélyes jármű.

A táltos dobbal nem utazik. Ezt felejtjük el! A sámán utazik dobbal, a táltos nem utazik dobbal. A táltos nem azonos a sámánnal. A táltos nem a magyar sámán. Ha nem tudjuk felismerni azt, hogy a táltosnak hol mutatkozik meg a többlete, mi az igazi szerepköre, akkor

gyakorlatilag egy nyugat-európai típusú, modern városi pszichizmus által működtetett, rendkívül érzékenynek kitüntetett városi sámánizmus keretében fogjuk tetten érni a táltosunkat. A sámánizmus nem tételes vallás, a sámánizmus rendkívüli képességek összessége. A sámánizmusnak a területe gyakorlatilag a Föld nevezetű golyóbisra vonatkozik. Tehát a világ bármely pontján rendelkezhet valaki sámánképességekkel, bár pontosan lehet tudni, hogy ez a megnevezés, hogy sámán, ez a mandzsu-tunguz nyelvből vétetett, és azt jelenti, „aki tud”, vagy „aki a tudós”, se többet, se kevesebbet nem jelent. Már a XIX. században is, de főleg a XX. században mindent megpróbálnak skatulyák, kategóriák szerint beosztani. A vallástörténet kutatói kiemelnék egy fogalmat, ez maga a sámán, azután általánosítják, és mindenre rávetítik. A sámán végeredményben megállja a helyét a rendkívüli képességek gyűjtőfogalmaként, de a táltossal még csak véletlenül sem keverhető össze.

A táltosnak közvetlen és direkt a kapcsolata a világteremtő erővel, vagy lehet világfejlesztő hatalomnak is nevezni. A táltosnak a révüléséhez nincsen szüksége dobra, nincsen szüksége semmiféle növényekben rejtekező, állati minőségekben bujkáló hatóanyagra sem, közvetlen és direkt a kapcsolata. A nagyvárosban föl tudja venni a világfejlesztő, világteremtő erővel a kapcsolatot úgy, hogy közben például még arra is jut ideje, hogy a jegyét kilyukassza a járművön, annyira tisztán ura önmagának. A révülésen belül az elragadtatásnak természetesen megvannak a maga fokozatai.

Éppen Diószegi Vilmos ütközött abba a nehézségbe, hogy a táltosnak a révülését nem tudta fedésbe hozni a sámán révülésével. A sámánizmuson belül nagyon jó leírásaink maradtak. A keletkutatók vagy az úgynevezett néphagyomány kutatók - ma ezt néprajztudománynak nevezik, vagy kicsit műveltebben, ha kelet felé tájékozódunk, orientalisztikának -, tudósok, utazók, és az olyan emberek, akik csak kedvtelésből utaztak, nagyon jó leírásokat adtak annak vonatkozásában, hogy a sámánnak a révülésekor mi történik. A sámánizmusban a sámán általában dobbal utazik, tehát dob hátán utazik, de vannak más eszközei is, például az íj és a nyíl. Elmondják azt a koreográfiát vagy ténylegesen szakrális dramaturgiát, amivel a sámán előkészül az utazáshoz. Ilyen leírásaink a táltosrévülésre vonatkoztatva nincsenek. A táltos ilyen módon soha nem készült elő az utazáshoz. Ez azt jelenti, hogy bár a sámánobnak annyira az újkori reneszánszát éljük, hogy már táltosdobnak hívják, de a táltos azt soha nem használta utazási eszközül. A táltosnak az utazásához, a révüléséhez nincsen szüksége semmiféle külsődleges eszközre. Ha mégis megjelenik a táltos életében egy ilyen utaztató hatalom, legalább jussunk el a táltosparipáig, a táltoslóig. A táltosnak táltoslova van, nem pedig táltosdobja. A táltoscsikó főszereplő a táltoshagyományban.

Régen minden pásztor pontosan tudta, hogy a nyájon belül is van hierarchia. Ha a nyájon vagy a gulyán vagy a ménesen belül nincsenek kiválasztott pozícióban lévő állatok, akkor ott a pásztor nem sokra megy. Például azoknak a lovaknak, amelyek a ménesben a többi lóért felelősséget vállalnak, a legtöbb tulajdonsága, az valójában már a táltosi dimenzióban jelentkezik. Minden normális csikós tudta, hogy egy átlagos ménesben előfordul táltosló. Na de hogyan lehet megtalálni? A táltosló nem jelentkezik be, nem megy oda a csikóshoz, nem mondja, hogy: „Én vagyok a táltos.” Nem reklámozza magát, ha a csikósnak nincs szeme, akkor rejtve marad az ő léte. A csikós nem ment oda minden lóhoz, hogy megvizsgálja, hány fog van az alsó és felső állkapcsában, de a jó szemű csikós a ló viselkedéséből pillanatok alatt ki tudta választani, hogy melyik a táltosló. A táltos képességű lovak soha nem a sűrűjébe mennek be a ménesnek, mindig a szélén tartózkodnak. Ők az urai a ménesnek. Mint minden igazi szakrális óvó, védő szerepkörrel ellátott lény, szabályszerű körpályákat fut be a ménes körül. A csikósok tudták, hogy az a ló, amelyik így viselkedik, az rendkívüli természetű. Ha egy ilyen ló nekilődül a pusztának, annak a patája dobogását nem lehet hallani, mert a talaj fölött megy. Gondolom, tudjuk, hogy a pusztán élő emberek nem szeretik a misztikus szakirodalmat, ők a földön két lábon járó, a lovon egyenesen ülő férfiak. Ők azt mondják el,

amit tapasztalnak, és amit az ősök útján örökölnék. Mert a pásztormesterség általában generációról generációra, nemzedékről nemzedékre öröklődött.

A táltosló az olyan hanghatásokat, amelyekre még a legérzékenyebb ló sem reagál, horkanás útján jelzi. A honfoglalás-kori fejedelmi nevek között egy ilyenfajta, lélegzet-lélek által működő jeladás váltotta ki a szakrális fejedelemség menetében azt, hogy milyen típusú lesz az a fejedelmi szerepkör, amit aztán be kell tölteni. Ennek a horkanásnak, ennek a figyelmeztető jelzést viselő méltóságnak is megvolt a maga neve, ő volt a horka.

„Ha egy ilyen táltoslovat szerez, azzal nagy dolgokat visz véghez.” Ez egy nagyon izgalmas ügy, mert könnyen lehet, hogy lovat az is tud szerezni, aki nem táltosnak született. Ez egy nagy engedmény, egy óriási engedmény. Az én népem képességeivel rendelkező csikóban ki fog megtáltosodni némi-nemű parázsevés után? Természetesen én. Bennem fognak a népem képességei megtáltosodni. A népmeséinkben eldönthetetlen, hogy a táltoscsikó, az ló vagy pedig ember. A lónak, vagyis a lunak a magyar nyelvben ember jelentése is van. Ha az *l* hangot feltöltöm hangzókkal, lehet ló vagy élő. Lehet a legtömörebb, leghatékonyabb teremtői erőt önmagában hordozó életnek a szinonímája és megidézője. Hogyan történik a táltoslónak a megszerzése? Révülésben.

„Révülésben a táltos lovat szerzett.” Tehát a táltosló megszerzése révülésben történik, szenvedéspróbát jelent. Révülésben megszenved érte. Itt lehet megbicsaklani, itt lehet elbukni, mert a fájdalom, az iszonyatos. Magyar népdalok nem egyszer figyelmeztetnek arra, hogy van egy olyan fájdalomtípus, ami kétrét hajlik az egeken, és hogyha ez tovább tart, akkor mi történik: „ha még egyet hajlott volna, bizony a szívem megszakadt volna”. Ez egy hatalmas tehertétel, meg tud szakadni a szív. Az ég és a föld szinte egyetlenegy erőként dolgozik azon a lelken, akiből ezt a táltosi képességet megpróbálja kihozni.

A népmesében a királyfi is megszenved. Hogyan talál rá a táltoscsikóra? Nem úgy, ahogy a Napos-Holdas paripát elképzeli, hogy egyik oldalán a Nap, másik oldalán a Hold, két szeme között fényes, ragyogó csillag. Nem így jelenik meg a táltoscsikó, hanem rozszant gebeként.

Amikor testbe születünk, a születés, az zuhanás. Nagyon ügyesnek kell lennie annak, aki lehelet finoman tud beszállni abba a fészekbe, amit anyaméhnek nevezünk. Akkor tényleg egy törés és filmszakadás történik. Elveszíték emlékanyagot, ami még abban a világban, amelyből elindultam, az enyém volt, szakad az ottani világ felé való emlékezet. Ez egy megrázkódtatás ám. És utána jön a következő. Amikor az ember már megszokja azt a védő, óvó, tényleg burkot, és még olyan jó lenne maradni, akkor az idő már sürget, a folyamatok már biztatják: a Föld meg az élet, az nem úgy működik, hogy te ott vagy, odabent. Elindul kifelé, és jön a következő nagy megrázkódtatás. Amikor a köldökzsinórt elvágják, és a teljes elszakadásban, főleg a mai világban, jönnek az iszonyatos hangok, a hatalmas fény. El nem tudjuk képzelni, hogy egy csecsemő hogy megszenvedti ezt a megrázkódtatást abban a pillanatban. Összerázkódik a saját kis testében az ő testénél mérhetetlenül nagyobb lelke. Belepréselődik. Hogy fog kinézni? Úgy, mint egy girhes-görhes, sovány kiscsikó.

Jön a folytatás. Ez azt jelenti, hogy tudja, el kell menni világra, hét éves korában ki kell repülni. A táltos és a népmesében a királyfi egy pályán mozog. Minden népmese hogy indul el: „Elindult világgá.” Aki nem megy világgá, abból nem lesz népmesehős, abból nem lesz táltos, abból nem lesz királyfi, abból lesz valami más. És itt a más, az tényleg más. Gondolom tudjuk, ahol a másságról beszélnek, ott az embert kerülnek. Nem a másság a lényeg az emberben, hanem az, hogy ember, és erre kellene törekedni, nem pedig azt sulykolni, hogy itt mindenki egy másság kategórián belül kipörög saját emberségéből. Mert ha úgy marad, már nagyon nehéz visszatérni. Mi történik ezen a haladási úton: elindul világgá, de pontosan tudja, hogy ezzel azért sokáig menni nem lehet. Gondoljuk végig. Ha a lelkem nem szárnyal, hiába visz a lábam. Hova fog vinni?

A léleknek szárnyalni kell. Meglátja a girhes-görhes kiscsikót. Ha elmegy mellette, akkor mi mellett megy el? Tulajdon lelkét hagyja cserben. Össze vagyunk ám növe ezzel a

csikósorssal. Elmegethette. Választ más sorsot. Ha nem született táltosnak, egy életet így le lehet élni. Elmentem mellette. De ott volt. Aki mellett elmentél, az te voltál ám, csak nem ismerted meg önnön magad. Se belül, se felül. Ez azt jelenti, hogy elindultál az élet útján lefelé, zuhanórepülésben. Igen ám, de ha valaki nagyon hosszantartóan zuhan lefelé, és eléggé idióta, az mire gondolhat: arra, hogy repül. Ez ténylegesen így van, erről anekdoták szólnak. A bukott angyalnak mi okozza a bukását? Honnan zuhan le a Mihállyal való hadakozás után? A nyomorult azt hiszi, hogy ő még angyal, mert szárnyal. Amikor kiderül, hogy ez nem szárnyalás volt, akkor már nagyon nehéz visszajutni. Önnön lelkének kénköves bugyrai már fogva tartják őt.

A *Bruncik királyfi* mesében a három királyfi a királyi istállóban lovat választ magának. Bruncik két bátyja aranyszőrű paripával indul neki a világnak. Amikor a kis királyfi megy be az istállóba lovat választani, a lovak ágaskodnak, nyerítenek, rúgnak. Valamit visszarúgnak. Lerúgják magukról Bruncikot, akinek rá kell döbbsennie, hogy azok a csodaszép, aranyszőrű paripák nem az ő sorsát fogják hordozni. „Elkezd gondolkozni, merengeni, körültekint.” A mai ember általában gondolkozás nélkül szokott cselekedni, de azért ő megítél mindent, mindenkit, mindenről véleménye van, ő mindent jobban tud. Ha egy átlag honpolgárt megkérdezzük, hogy a tudásában mennyi a valóság, mennyi a tapasztalat, és mennyi az, amit ő elfogad azért, mert sokan mondják - magyarul a hiszékenység, a hit -, kiderül, hogy nem tud semmit. A királyfi észreveszi a girhes-görhes kiscsikót. Népmeséink gyönyörűen fogalmaznak. „Belenéz a lónak a szemébe.” Bruncik királyfi a mesében így azonosítja. Kinek a szemébe nézek én ilyenkor? Saját magammal nézek szembe. Mit lát a szemében? Mi fogja meg? Megsajnálja. Igen ám, de ebben a pillanatban én nem magamat sajnáltam meg. Ki az a csikó? Egy nép fiaként születik meg az ember, tehát ez az én népem, önnön kivetülésem. Kivel érzek együtt, kivel sajnálok meg: azt a nemzetet, ahol a világra jöttem. Ezt mindenki átélheti.

Meglátja a girhes-görhes kiscsikót, felismeri, hogy „Ez az én népem.” Az az igazi művészet vagy feladat vagy tudomány, hogy én ebben a rozzant gebében meglátom a jövőnek a rendkívüli, csodálatos erejét. Teljes erővesztésben van, és én meglátom működőképes állapotban, ahogy a saját képességeit teljes mértékben kibontakoztatja. Jön a csodálatos fordulat. „A vállára veszi a csikót.” A népmesei vagy táltospályán ez a legdöntőbb pillanat, ez azt jelenti: vállalom azt, ami ebben a csikóban testesül, hogy miért születtem, kinek születtem. Vállalom a magyarságomat. Ez a sors, ez tényleg nem mutató, de rendkívül eredményes. Gyakorlatilag ezekből az eredményekből működik maga az emberiség is. A legtöbb ember ma vállálja?

Tudunk-e a magyar történelemből olyan hőseket felidézni, akik szemünk láttára vállálják úgy a magyarságukat, hogy származásukat tekintve nem teljes ágon magyarok? Például a horvát származású Zrínyi Miklós - ő még nem a kései leszármazott költő és hadvezér - több alkalommal kinyilvánítja, hogy a magyar haza oltárán ő kész arra, hogy a vérét ontsa. Ma mi az, ami egy ilyen értékrend keretében megvalósul? Ma az úgynevezett liberális eszmekör, az úgynevezett kozmopolita színezetű világpolgárságon keresztül sokkal divatosabb vállalni a nagy semmit. Bár kozmopolita lenne, bár a kozmosznak a lakója lenne, mert abban a pillanatban a kozmoszban helye van a magyarságnak is. De mi az, ami ma egy ilyen értékrend keretében megvalósul: érti és beszél az a nyelvet, amelybe beleszületik, de az első adandó pillanatban belerúg egy nagyot. Ez tragikus, mert az emberség mindig erkölcsi mércéhez van kötve. A fogyasztói társadalomban megjelenő fogyasztó az emberi minőséget már nem biztos, hogy hivatott módon tudja képviselni, mert nem erkölcsi értékek szabályozzák a mindennapi életét és tevékenységét. Hogyha megszűnne az áramszolgáltatás, ha kiürülnének a bevásárló csarnokok, abban a pillanatban kiderülne, hogy amit értéknek tekintettünk, az semmiféle maradandósággal nem rendelkezik.

Vállára veszi a csikót, elindul vele, de ez egy nagyon nehéz ügy. Iszonyúan nehéz. A városban összegyűlnek az emberek, mert látják, hogy ez a királyfi a vállán visz egy rozszant gebét, amiről még a trágyalé is csorog, ha éppen a trágyadombról szedte össze. Az egész város rajta nevet. „Nem kell ezzel foglalkozni, nem kell cipelni.” Óriási és tanulságos a figyelmeztetés. Ha nem tudja kimenekíteni, kivinni a csikót a városból, nem történik meg az átváltozás. Ezért globalizálnak. Ma a Föld már tulajdonképpen egy világváros-rendszerben, hálózatban működik. Ki kell vinnie a csikót a városból. De iszonyú nehéz. Azt mondja: „Ebből már úgysem lesz semmi.” Ledobja a hátáról. Megy tovább, pár lépés után visszanéz. Visszanézek az elhagyott múltam irányába, és azt látom, hogy az él, esetleg elevebb, mint én. Azt hittem, hogy már elpusztult, ledobtam a vállamról, de ott áll a négy lábán. Igaz, hogy kicsit reszket, mert csalódott bennem: „Ilyen könnyen feladod?” Ez emberi világ, jött megpróbálni az emberségemet. Ráadásul van egy tétje ennek az emberségpróbálásnak: megtalálni önnön másik feletem. Népmesékben ő a királylány. A királylány hol van? Jóval fölöttem, hogy elérjem, nekem egy emelkedő utat kell bejárnom, föl kell oda jutnom. Csak akkor leszünk egymás útján, ha följutok oda.

Visszafordul, megint vállára veszi a csikót, megint elindul, megint ledobja. Ez háromszor megismétlődik. Mikor harmadszor is ledobja, a csikó utána szól: „Állj meg!” Megáll, visszanéz. A csikó kicsit megrázza magát, kiderül, hogy nem is olyan rogyant, rozszant gebe. Kicsinosodik, kifényesedik. Kiderül, hogy ez táltoscsikó. Észbe kap a királyfi: „Te beszélni is tudsz?” Ez a lényeg. Nagyon fontos, hogy szót értenek, hogy anyanyelvi szinten értenek szót. A királyfi, vagyis a mindannyiunkban ébren lévő, működő jobbik énünk áldozata szólaltatja meg azt a hagyományt, amelybe beleszületünk. Tehát először nekem kell felismerni, először nekem kell saját népem, nemzetem segíteni, és abban a pillanatban ezerszeresen vissza fogja adni a segítséget. Végeredményben az őseink tapasztalata szólal meg. Az anyanyelvvél adódik ez a táltoscsikó. Révülés nincsen nyelvi tartomány nélkül, élet sincsen nyelvi tartomány nélkül. Ez a csikó végig beszélni fog hozzánk, megmondja, hogy hova kell menni, mit kell tenni. Ha életveszélyben vagyunk, ki szokott megmenteni az utolsó pillanatban? Az utolsó pillanatban megjelenik a táltos.

Ha az én életemben csak egy személyes lény működik, akkor nincs jelen ez a csikó. Ha jelen van, akkor egy nemzetnek a tapasztalata. Többször elmondták már, hogy a magyar nyelv, mint táltosló, szárnyakat adhat a világ felismeréséhez elvezető legvilágosabb, legtisztább gondolatainknak, és általa minden bajra gyógyírt találhatunk. József Attila mit mond: „Én úgy vagyok, hogy már százezer éve / nézem, amit meglátok hirtelen. / Egy pillanat s kész az idő egésze, / mit százezer ős szemlélget velem. / ... / Verset írunk – ők fogják ceruzámat / s én érzem őket és emlékezem.” Verset ír, teljesíti a küldetését. Végeredményben ki emlékezik kire? Az őseim emlékeznek a múltban rám, hogy én majd leszek, vagy én a jelenben emlékezem vissza rájuk, hogy ők voltak? Nincs értelme ennek az időbeli vetületnek, mert együtt vagyunk jelen minden időben. Ugyanahhoz az életáramhoz tartozunk. Ez a lényege az egésznek.

A népmesékben, és a táltosvallás útján sem lehet eldönteni, hogy a táltosló kicsoda, ló vagy ember. Egyszerűen nem lehet meghúzni a határokat, mert teljesen emberszerűen viselkedik. Van olyan népmese, ahol nem is említik, hogy ló, csak táltos, táltos és táltos, tehát ez a vonulat jelenik meg az ő pályáján. Amikor az ember elindul egy úton, akkor a személyes összetevői működnek, de a saját személyes tapasztalata túlságosan kevés ahhoz, hogy mondjuk az ő nemzetét hittel, becsülettel tudja szolgálni. Végeredményben itt az emberségünk találkozik azzal a néppel, amelybe beleszülettünk. A táltoslóban egy nemzet tapasztalata sűrűsödik, évezredeknek a felhalmozott tudása és tapasztalata jelenik meg, ezért tud nekem a táltosló válságos helyzetekben jó tanácsot adni. Hiába vagyok én mondjuk népmesei hősként nagyvezír - ezek a királyfiak kiiskoláztak, műveltek -, nem lehet akkora tudásom, élettapasztalatom, mint a saját népemnek. Ezért van szükség a felső irányításra, mert

amikor személyenként hozunk döntéseket, vagy belemegyünk helyzetekbe, azt bizony az utódok is meg fogják érezni.

Jelen pillanatban a magyarság helyzete a világban pontosan úgy mutatkozik meg, ahogy a népmese hőse vagy az elhívott táltos először találkozik a táltoscsikójával. Az üdvtörténet vállalt menetében mi a sírba tételnél tartunk. A tizennégy stáció és a magyar történelem a mában találkozik. Sírba tétel. Iszonyú nehéz, mert nincs visszajelzés. A magyarság ennyire elhagyatott még sohasem volt. Teljes kép és hangszünet. Belül kell megtalálni az Istent. Az pedig nagyon szép helyen van, mindenkinek a szíve, lelke közepén. Amennyire kívülről nézve mi a világ számára alig létezőnk, annyira tudjuk azt, hogy itt hihetetlenül magasrendű belső értékek vannak.

A királyfi racionálisan tájékozódik, amikor megkérdezi a csikótól: „Mivel étesselek téged? Árpával? Zabbal?” Az állattartó kultúrában is megjelennek a kultúrnövények. Aki a magyarságról azt feltételezi, hogy nem ismerte a földművelésnek a rejtelmét, az próbáljon meg hosszan tartó módon jószágot, nyáját, csordát, ménest legeltetni. Kell-e ismerni a kultúrnövények világát? A földművelő és állattartó népek között hierarchikus a különbség. Az állattartó kultúra tudja azt, amit a földművelő, a földművelő viszont nem fogja tudni azt, amit az állattartó. A magyarság a Nyilas tulajdonságok hordozója, ez pedig a legtisztább táltosló. Amikor a királyfi megkérdezi a táltoslótól, hogy mivel etesse, az mit fog kérni? Parazsat kér. Tüzes parazsat. Ez a tüzes parázs, ez tényleg lelkünk parazsa. Ha valakinek nem parázsluk a lelke, annak nem fog kinőni a szárnya. Ha parazsat eszik a táltosló, ahogy mondani szokták, meg is táltosodik ilyenkor.

Bősárkányon, a felső faluban jegyezték fel egy táltosgyermek elhívását. „A gyerek foggal született. Amikor hét éves lett, akkor jött érte egy ló. Akkor a gyermek meghalt. Három nap, három éjjel olyan volt, mint aki meghalt. Akkor vívtak. És amikor felébredt, akkor ő már mindent tudott, akkor ő már táltos volt, és akkor ő búcsút mondott a szüleinek is.” Honnan jön érte a ló? Felülről és belülről érkezik ez a ló. Ez a ló maga a táltosló. Annak a gyerekek az életlelke, akihez eljött ez a ló. Nyelvpörgetés útján a táltosnak milyen jelentéstartományait tudtuk feltárni? A táltos nevében van egy direkt kapcsolat, ez a kapcsolat egy kozmikus kapcsolatot világít meg, azt a közvetlen kozmikus világot, amit ő megidéz, a nevéből ki tudtuk szépen fejteni. Nyilván a nevében magával hozza azt a működési terepet, ami számára nagyon fontos. A táltos, a garabonciás, akár fiatal, akár öreg, akár házhoz megy, akár csárdába megy be, ahol pálinkatöltögető betyárok vannak, mit fog kérni: tejet. Mert a tej útján érkezik. Ő annak az erőnek a mozgatója. A Tejútrendszer központjából érkezik az energia, zubog végig a Tejúton. A táltos tejjel táplálkozik, a táltoslova parázssal. Tej és tűz. Amikor én a Tejút központja felé tekintek, egyetlenegy csillagképen keresztül tehetem meg, ez a Nyilas csillagkép. Keleten a Nyilast Lónak nevezik. A táltoserek legtisztább fokozata a fehér ló. Akiért ló jön el, annak egyenes útja van a táltoshivatáshoz.

Szent László táltoslovát Szögnek hívták. A szög kérdés, az ténylegesen szöges kérdés. Hogyan lehet megmaradni a táltosparipa hátán? Hogy kell megülni azt a lovat? Úgy, mintha oda lennék szögezve. Erre szoktuk elmondani azt - személyes élmény -, hogy semmi gond nincs addig, ameddig a lóra fel kell szállni, igazából a gondok ott jelentkeznek, amikor elindul a ló. Ráadásul ez kétesélyes. Ha a ló érzi, hogy nem olyan ember ül a hátán, akit odaszögeztek, el sem indul. Úgy csinál, mint hogyha egy légy szállt volna a hátára. Ilyenkor az ember egyre ingerültebb, és minden el van rontva. Másik eset, ha a ló gondol egyet, és elindul. Akkor derül ki valami: a ló hátán az egyensúly megtartása a legfontosabb kérdés, és itt alapvető tétel az, hogy hogyan tudok rögzülni, hogyan tudok eggyé válni ezzel a lóval.

Hogy indul el a táltos: „Egyet ugrott, kettőt szökött.” Egyet ugrott, ez azt jelenti, hogy a téridő keretén belül megugrik, utána pedig kettő szökés. Amikor még csak ugrott, akkor azt még tulajdonképpen lehet látni, ha már megszökött - most a hétköznapi élet szófejtéséből indulunk

ki -, akkor eltűnt. Tehát van egy minőségi ugrás, és egy hirtelen nagy nekilódulás. Miért szerepel ez így a népmeséinkben?

Az ugor, az egy népnév, tulajdonképpen a magyar típusú népek gyűjtőneve, egyfajta nyelvi közösségen belül, ez leginkább a szász-germán vonal. Ennek van folytatása: szök. Ez is egy népnév. Hogyan jelenik meg: ez maga a szekér. Ki ez a ló? Tulajdon népünk. Tehát kétféle úton jelenik meg. Az ugor, az még látható. Ungri, ebből jön aztán a hungari. Ne felejtjük el, a neveknek jelentése van, ebben egy égi erő van, egy ígéret lappang. Hova visz az ugor, mint népnév, erőként: ez maga az ígér. Ebben pontosan az a g van, ami az égben is benne van. Utána következik a szaka. Melyik a gyűjtőnév a magyarság szempontjából? A szaka vagy az ugor? Mi szkíta utódok vagyunk, ez a legrégebbi réteg. Az ugort még látja a világ, mert így neveznek bennünket. Mi az, amit nem hajlandó már látni: szkíta. Ezt ne bánjuk, ennyit az ő látásukról. „Egyet ugrott, kettőt szökött.”

Ha a táltosló megindul, akkor egyet ugrik, kettőt szökik. Elég lenne egy ugrás után egyet szökni, mert a szökés, az tényleg szökési sebesség. A magyar nyelvben a szökésnek, annak, ha valaki megszökik, van egy jelentéstartománya: látómezőn kívülre kerül, szökésben van. A táltosló egyet ugrik, kettőt szökik, megszökik úgy, hogy végeredményben jön még egy szökési lendület, tehát hihetetlenül nehéz a nyomába szegődni. Mindez a szögnek a változatai révén válik valóságossá, mert mindez benne van. A szögnek is van egy névszói jelentése, és bizony ott van máris az igei. Nekem úgy kell ülni a lovon, hogy ne essek le, a lónak pedig nem állnia kell, hanem repülnie kell. A szög a patkó vonatkozásában is előkerül, mert az igazi táltosló próbát tart annak érdekében, hogy megtudja, minden rendben van-e, enélkül nem fog nekiindulni a nagyvilágnak. A népmesei hagyomány és a táltoshagyomány szerint a táltosló bizony megnézi azt, hogyan van rögzítve a patkó. A táltosló patkószöge miből készül? Gyémántból készül, mert a patkónak nem szabad leesnie. Vannak olyan utak, ahol ha a patkó leesik, akkor mindkettőnknek vége van.

Egy népmesei példát említek, az Üveghegy. Az Üveghegy meredek, síkos és hihetetlenül magas. Ha nincs gyémántszegetes patkó, akkor lecsúszik a mélységbe, nincs megfogó erő, nem tud átmenni. Az üveg amúgy is veszélyes játék, főleg, ha hegynyi tömegben jelentkezik, mert ahhoz, hogy át tudjak rajta menni, mivé kell átlényegülnöm táltoslovammal egyetemben? Mi az, ami sérülés nélkül át tud menni az üvegen? Az bizony maga a fény. És itt kell a megfogó erő, mert ha nincs megfogó erő, akkor a következő fokozatban az az előny, amit megszereztünk, a fényvel való szétáradás útján kiló a nagy semmibe. A révülésbe abban a pillanatban jön egy olyan visszacsapódó mechanizmus, ami a lónak és a lovasának is kioltja az életét. Révülésben ugyanis meg lehet halni, és ezt jegyezzük meg. A révülés, az nem veszélytelen vállalkozás. Iskolát kijárt szakértők erre a szintre természetesen soha nem fognak eljutni.

Magyarországon a lovas szenteket nagyon tisztelték. Az hogy lovas szent, az nagy valószínűség szerint azt jelenti, hogy a szentsége és a lovassága, tehát a lónak és az embernek a kapcsolata különleges. Az apostolok között lovas szent, egyedül a Kárpát-medencében például Szent Jakab apostol, Szent András apostol. Ők fehér lóval járó szentek. Szent Pál is lóval járó szent, de ő szürke lóval jár. A Kárpát-medencei Árpád-kori keresztény művészetben - akár templomi falfestményen, akár festett kódexben, akár szárnyas oltáron látható táblaképen - ha lovat ábrázolnak, a lovak túlnyomó többségének milyen szeme van: emberszeme. Ha a lónak emberszeme van, akkor ez azt jelenti, hogy emberszerűen tud viselkedni, tehát a világlátásában olyan szempontok érvényesülnek, mint az én világlátásomban. Milyen az a ló: táltosló. A kereszténység mély rétegeiben mindig egy táltoskereszténység megy tovább, és nem rejtetten. Hatalmas, gótikus csarnoktemplomokban is megjelenik. A még ma is működő városok belsejében lévő csarnoktemplomok a templomtól már kicsit távolabb vannak, ezekben általában a főpapság és a nemesség vett részt a szent ügyek intézésében. Az embernek nagyon rossz tapasztalatai vannak egy templom restaurálás

előtti és restaurálás utáni képéről. A restaurálás nagyon sok minden eltüntethet. Például a restaurálás előtti kopott, sérült falfestményen még jól látható egy nagyon szépen megfestett apostolkéz, pontosan lehet látni, hogy az apostolnak hat ujja van, a restaurálás eltünteti ezt a rendellenességet.

Mi jellemezte a honfoglalás-kori sírletnek azt a tartományát, ahol a lókoponyák és a ló lábszárcsontjai jelentkeznek? Molnár Attila eredményeire lehet hivatkozni. A réteges lovas-temetkezés keretén belül milyen rendkívüli sajátosságokat lehet tetten érni? Milyen lóval temetkeztek honfoglaló eleink? Táltoslóval. Az a tragédia, hogy ezt az Állatorvostudományi Egyetemen tanítják, a régészet pedig erről nem vesz tudomást. Egy László Gyula úgy ment ki ebből a világból, hogy gyakorlatilag egyszer sem számolta meg azt, hogy a ló felső és alsó állkapcsában hány fog van. Pedig ő nem egy honfoglalás-kori sírt feltárt.

*

Az országban a vérkeringést a táltos és a garabonciás biztosította. A garabonciás és a táltos szerepkörében vannak árnyalatnyi különbségek. Például a táltos nem szeret bemenni a városba. Emlékezzünk a népmesére. Miért könyörög a táltoscsikó a gazdájának: „Vigyél ki engem a városból!” A garabonciás viszont szeret a városba járni. Gondoljunk Mátyásra, a garabonciás deákra. Elmegy például Kassára, Pozsonyba, Kolozsvárra. Megleckézteti a kolozsvári, nemzet ellen működő bírót.

A garabonciásra az a legjellemzőbb, hogy áruhában járja az országot, és ez az áruha deákruha. A garabonciás hivatalos címzése: garabonciás diák, garabonciás deák. Ez az elnevezés egyértelműen utal arra, hogy ő valamit tanul. A garabonciásból csak tanulás után válik táltos. Nem a tudást kell neki elsajátítania, hiszen isteni kegyelem által készen kapott tudással, hatalmas erővel, hatalmas energiákkal rendelkezik a garabonciás is, de neki valamit nagyon meg kell tanulnia. Pap Gábor Csontváry Kosztka Tivadar festményeinek üzenetrendszerét nyomon követve, az ő életpályáját értelmezve nem egy alkalommal elmondta, hogy a garabonciásnak meg kell tanulnia az erőket működtetni. A garabonciás hatalmas erővel rendelkezik, erejét ingyenkegyelem útján kapja, de nem tud még vele gazdálkodni, nem tudja beosztani. Meg kell tanulnia, hogyan lehet a kegyelemből kapott tudást beosztani, hogyan lehet megszerezni.

A garabonciás pálya legalacsonyabb szintjén lévő garabonciás szeret kötekedni, szeret vitatkozni, mindent megtesz egy kis felfordulás kedvéért, és akkor finoman fejeztem ki magam. A táltosra ez sem jellemző.

A két világháború között minden olyan vallástörténész és néprajztudós, amelyik egy kicsit ad magára, a XIX. század mitológiai és ősvallás kutatási eredményeit ismertette elmondja (persze nem szívesen, nem vidáman), hogy a garabonciás neve nagyon nehezen fölfejtendő, nagyon nehéz értelmes jelentéssel megvilágosítani. Szerintük a gara a török népek nyelvében lévő karával, feketével azonosítható, a bonc pedig egy Belső-Ázsiában meglévő vallási kaszt, vagyis a garabonc, az karabonc, tehát maga a fekete pap. Nagyon szép az okfejtés, na de mi van, ha nem fekete a garabonciás?

A gara benne van a magyar nyelvben. Gondoljunk arra, ha valami nagyon nagy lendülettel megy a maga útján, azt hogyan szoktuk megnevezni mind a mai napig: nagy garral érkeznek. Végeredményben ez a nagy gar, ez egy hatalmas nagy, természetfeletti lendületnek a megnevezése, és lelki erőre vonatkozik. Ha valaki nagy garral érkeznek, de nem tud magán uralkodni, akkor a fejét elborítják az érzelmek. Ha olyan nagy az utazási sebessége, hogy nem tudja magát pályán tartani, bukásra van ítélve. A gar, az a karnak a szabályos névváltozata, a kar pedig egy háromléptékű embertérképen belül nem a szellemhez tartozik (bár föl tudja magát oda tornáztatni), nem a testhez tartozik (bár el tud odáig érni), hanem a lélek munkálkodásáért felelős. Ezért szokták azt mondani, hogy Magyarországon a karoknak is van

rendjük. A karoknak a rendje a közjóért volt felelős, mert ez magát a nemesi társadalmat jelentette egy jogi nézőpontból szemlélve. A magyar történelemnek volt egy olyan családja, akik főszerepet játszottak Nagy Lajos korától egészen a Hunyadiak koráig, ők a nádort adó nagyhírű, nagyon tekintélyes Gara-nemzetség. A viselkedésükben mindig ott lappangott a kiszámíthatatlanság, a pályafutásukat nagy garral való munkálkodás jellemezte.

A garabonciás nevében van egy olyan jelentéstartalom is, ami a karapán névben jelent meg Perzsiában. A Perzsa Birodalom idején ez egy méltóság neve volt, így nevezték a hadvezért.

Vizsgáljuk meg a garabonc jelentéstartományát (GRBNC). A *g* köhögős hang, indítsunk *k*-val, az *r*-t meghagyjuk, a *b* a pöfögősök közé tartozik, válthatja a *v*, az *n* megmarad, a *c* átmegy olyan sziszegősbe, amit *s*-nek írunk, de általában *sz*-nek ejtünk (KRVNS). Kihez jutunk el? Ahhoz a Korvinushoz, aki maga a garabonciás deák akkor, amikor Mátyás királyként álruhában járja az országot. A mitikus történelmünkben a garabonciás tevékenységének a jó oldala érhető tetten.

A hivatalos magyarázat szerint a garabonciás diák alakja a középkori vándordeákok alakjával vált egylényegűvé. Tudjuk, hogy a középkori nagy egyetemekre, különböző országokba vándoroltak ezek a deákok, elmentek oda, visszajöttek onnan, kialakult körülöttük egy mondanakör. De ez sehol sincs a garabonciás szerepköréhez viszonyítva. Az úgynevezett finnugorisztikai folklorizmus adattáraiból idézek: „A garabonciás nevében benne van a kara, ebből is lehet tudni, hogy ez fekete pap.” Na igen ám, de ez deák. Gyakorlatilag már itt búcsút lehetne inteni. „Ezek a vándordeákok nyugat-európai, úgynevezett sötét egyetemeken tanultak.” Tehát olyan egyetemeken, ahol mondjuk mágiát oktattak. „Volt egy nagy könyvük (mert nyilván minden mágikus tudománynak van egy könyvbéli lenyomata), és a mi garabonciás deákjainknak ők adták az alaptípust.” Vagyis, hogy a garabonciás nem a Kárpát-medencei magyar ősvallás fejleménye, hanem külföldi egyetemet érint. Tudni kell, hogy magyar diákok nem jártak olyan egyetemekre, ahol fekete tudományt, fekete mágiát tanítottak. Nem egy királyi rendeletet ismerünk, ahol megszabja a magyar király azt, hogy melyik egyetemre lehet tanulni menni. Fel vannak sorolva azok az egyetemek, ahol megtiltja a tanulást, mert méregkeverést, varázslást, démonomágiát oktatnak. Ilyen egyetemek voltak a középkorban Spanyolországban, Olaszországban, Franciaországban.

A garabonciás, mint deák, nem külső egyetemre járt, hanem belső egyetemre - ahogy Koszecz Sándor más okból kiindulva, szellemesen nevezi -, világegyetemre. Ő deák, tényleg tanul, de nem külső iskolában, nem egy külső egyetemen, nem külső mesternél, hanem egy belső egyetemen, belső mesternél. Mátyás, a deák. Soha nincs az hozzátéve, hogy „megy az ifjú Korvinus”, mert ő már nem ifjú, ő már öreg. Mindig van a viselkedésében egy csipet virtus, ez mindig az örök ifjúsághoz tartozik.

A garabonciás jár iskolába. Garabonciássá csak az lehet, aki a tizenharmadik iskolát is elvégezte. A tizenharmadik iskolát csak úgy lehet elkezdni, ha a tizenkettediket elvégezte. Végeredményben tehát két nagy iskola van, az egyik iskola a tizenkettes mérőszám révén mutatkozik meg. Mi a kettő közötti különbség? Ha mi a garabonciást kozmikus üdvtörténeti pályára állítjuk, akkor mit jelent a tizenkettő, és mit jelent a tizenhárom? Ezek kozmikus időmutató számok.

A tizenkettes olyan időmutató szám, amely évről évre a Nap útját mutatja, egy Napéven belül tizenkét hónap van. A tizenkettő a Napévnak az időmutató száma. Ha valaki csak a Nap útját ismeri, az nem lehet garabonciás. Egy szerves társadalomban ez a földműves, vagyis a paraszt szintje. A földműves, ha feljön a Nap, műveli a földet, azután hazamegy, lefekszik, másnap megint feljön a Nap, megint műveli a földet, megint hazamegy, megint lefekszik. A pásztornak viszont milyen az életritmusa: éjjel-nappal. Mikor indul meg igazából a ménés? Éjszaka. Főleg a nyári hónapokban. A pásztor éjjel-nappal talpon van, az ő tevékenysége nem a Nap függvényében mutatkozik.

A tizenhárom a Hold mérőszáma. Egy évben tizenhárom holdhónap van. A garabonciásnak először is tudnia kell, hogy mi van nappal. Erre bárki képes. Az igazi titok akkor fogja magát megmutatni, amikor a legtöbb ember visszavonul. Éjjel, amikor lemegy a Nap, akkor van igazán élet a pusztán, akkor van igazán élet az erdőben, akkor van igazán élet a szent helyeken. Amikor éjszaka ez a titokzatos élet beindul, ennek a működése nyomon követhető fény, hang, illatjelenségek útján. A tizenharmadik iskola tehát azt jelenti, hogy meg kell tudni, mi történik éjszaka. Meg kell ismerni a dolgok túloldalát.

Magyar népmesékben az igazi próbatétel soha nem a nappalhoz kötődik. Gondoljunk az Árgyéus királyfi históriára. Van egy csodálatos, aranyalmát termő fa, és az aranyalmákat éjjel elviszik. Kimegy Árgyéus az almafa alá, üldögél, amíg egy ólmos szellő pofon nem vágja, összeragadnak a szempillái, reggelig föl sem tudja nyitni.

Éjszaka talpon kell maradni, hiszen olyankor - ahogy Pap Gábor el szokta mondani - az égbolt sokkal részletesebb tartományait mutatja meg. A nappali égbolton a Nap útját tudom nyomon követni, a Holdat néha fázisaiban láthatom, de a hétbolygó-rendszer útját követő szinten már nem tudok tájékozódni. Tejútrendszeri szinten, a Tejútrendszeren túli galaxisok szintjén csak éjszaka tudok tájékozódni.

Nagyon sok távoli tejútrendszert lehet szabad szemmel látni, fátyolos ködként jelennek meg a csillagos égbolton. Ilyen például a Coma Berenices. Ezt Bereniké hajfürtjének nevezik, nálunk az elnevezései között találjuk a Tatárdúlást is, mert egy rendkívül veszélyes égi tartomány mutatkozik ott meg. Saját tejútrendszerünkön kívüli gyűrűs galaxisoknak tömege van ott, a mi tejútrendszerünkre is hatást tud gyakorolni. A Coma Berenices-t legmagasabb pontján április elején találjuk, akkor lehet igazából megfigyelni. Velence a Berenikének szabályos névváltozata, tényleg úgy viselkedik: kiszámíthatatlan, agresszív és veszélyes volt mindig. Mindig egy zűrzavaros, kalmár, rabló horda szellemiséget képvisel, mindig az önzésen jár az esze. Ne higgyük, hogy Velence eltűnt, és egy nagyon szép világszkanzenként működik tovább. Ma Velence az egész világ.

A garabonciás beavatás nagyon nehéz, összetett. A szilágylompéрти református templom festett mennyezetkazettás metszetein az első stáció a garabonciás beavatást követi végig. Szilágylompéрти festett mennyezetkazettái a szilágyási csoporthoz tartoznak, ilyen Szilágy-somlyó, ilyen Kraszna. Szilágylompéर्टnak van egy különlegessége: a mezősi Tancs után a legtöbb alakos, vagyis figurális kazetta itt található meg. A szilágylompéрти templom 1770 körül épült, a mesterek Kolozsvárról származtak, Budainak hívták őket. Nem véletlenül. Ismerünk valakit, aki Kolozsvárról származott, és budai király volt, ő Mátyás. Megint Mátyás köszön vissza. Van olyan játékosság a szilágylompéрти üzenetrendszerben, ami megint csak erre a vonatra emlékeztet. Szilágylompéर्टon Ady Endre is töltekezett, előszeretettel töltötte ott a nyarakat. Ha én hasonlítani akarom a templom képi világát, a kicsit már-már szürreális, képzeletgazdag képi világot, az embernek Ady Endre versei kapásból eszébe jutnak. Nem árt tudni, hogy bizonyos dolgok össze szoktak érni, csak bennünk nem találkoznak, sajnós.

Szilágylompéर्टon tényleg egy garabonciás típusú program jelenik meg. Valamikor tíz évvel ezelőtt ott jártunk, és az egy meghatározó élményt jelentett. Amikor bementünk a templomba, még ragyogott a Nap, világos volt. Ahogy becsukódott mögöttünk a templomajtó, abban a pillanatban már mennydörgött, villámlott, hatalmas nagy vihar kerekedett. Mi ott álltunk a *Jó és rossz szerencse kereki* alatt, és néztük, hogy a különféle események vajon hogy találkoznak. Mert akármilyen hitvallás útján járja valaki az életét, a *Jó és rossz szerencse kereki* elgondolkoztató.

Amikor ez a kép készült, a reformáció ott kifejezetten magyar vallásként működött. A templomban biblikus témák vannak, Jónás a főszereplő - hol Jónásként, hol Jánosként jelenik meg -, ott van Jákob lajtorjája is. Olyan feliratok vannak a templomban, amik egyértelműek. De ha van a templomban Jákob lajtorjája, akkor hogy kerül oda a *Jó és rossz szerencse kereki*? És ez a mennyezetben van. Hát milyen ez a vallás? Azért nem festenek meg egy

mennyezetet, hogy én - miközben nézem, mi van ott - azon tűnődjek: „Na lám, milyen az élet. Egyszer fent, egyszer lent.” Az élet bizony ilyen, még a hétköznapi élet is, de nagyon leépi az a társadalom, amelyiknek ezt így kell megállapítania. Magyar királyok jegyezték meg, hogy a jót és a rosszat egyaránt értékelték ennek a forgásnak a keretén belül: a jó szerencse soha nem tette őket önteltté, a rossz szerencse pedig soha nem csüggesztette őket.

A szerencse, az egy külön fogalom, és megint az Árgyélus királyfi mesét szeretném felidézni, mert tényleg tanulságos. Árgyélus királyfi ül az aranyalmafa tövében, már érzi azt, hogy jön az ólomszellő, hozza az ólom nehézségű álmat. Ilyenkor meg kell ám küzdeni az ébrenlétért, mert ha valaki nagyon álmos, fizikai szenvedést okoz neki az, hogy ébren tudjon maradni. Árgyélus kinyitja a kis szelencét, amit a zsebéből vesz elő. Amennyire a zsebéből, annyira az érzékenységből. „Sebed a világ.” Ahol én leginkább érzékeny vagyok a világ felé, ott nyílik fel egy seb, mert ez egy állandó érzékenységgé fog működni. A szelencének a szabályos hangtani megfelelője maga a szerencse. Kell-e szerencse ahhoz, hogy én Tündér Ilonával találkozom az életben? Nem olyan egyszerű a szerencsének a története. Mert ha a szerencse képviselőjét vagy mondóját aluljáróban találjuk meg, akkor lehet tudni, hogy nem ő jutott idáig, mi tartunk itt, bizony idáig jutottunk. Ez azt jelenti, hogy nekünk Zrínyi Miklós jelmondata már nem mond semmit: „Sors bona, nihil aliud.” Mit mond Zrínyi Miklós költő és hadvezér: „Csak jó szerencse, és semmi több.” Ez volt az ő hitvallásként működő jelmondata.

A *Jó és rossz szerencse kereke* magának az életnek és a halálnak a kereke. Hogy jön ez a garabonciához? Lehet, hogy soha nem jutott volna senkinek az eszébe. De amikor Szilágyolompérton voltunk, és az időjárási tünetek hirtelen elkezdődtek, mi néztük a *Jó és rossz szerencse kereke*-t. Ipolyi Arnold már a XIX. század közepén leírja, hogy ki lehet garabonciás. Elvégzi a tizenkettedik iskolát, azt, amit a Nap útjáról tudni kell. Gondoljunk Csontváry Kosztká Tivadarra, a Napút festőjére. Ő a tizenkét iskolával megtanulta, hogy hol kel fel a Nap, hol megy le a Nap, tulajdonképpen a napfelkelte, a napnyugta helye éves változása rendjében tökéletes tájékozottságot ért el. Tudja, hogy a hajnali Nap fényében élet van. Tudja, hogy a lemenő Nap fényében áldozat van, ezért mondják napszentültének, napszálltának, napnyugtának. Tehát itt a fénynek a színváltozásai játsszák a főszerepet. Ilyenkor a Naprendszeren belül is a Napra koncentrálódik az ismeretanyagunk. Éjszaka a hét bolygó útját tudom nyomon követni.

A garabonciások elindulnak a tizenharmadik iskola felé. De hol van a tizenharmadik iskola? Külön hangsúlyozzák az idevonatkozó szövegek, hogy át kell mennie tengereken, át kell mennie vizeken. Tengereken és vizeken. A vizek játsszák itt a főszerepet, és ha valaki átmegy a nagy vízen, az egyben átment az életnek erről a partjáról a túlsó partra is. Mert a Hold, az a holtak, tehát a halál haladási irányának a fő égi biztosítója. Az ókorban és a középkorban minden műveltség, vallás, kultúra - akár magas, akár alacsony rendű - hangsúlyozza, hogy a Földről távozó lélek első állomáshelye, ahol kipiheni magát, az maga a Hold. Ezért tudom, hogy Szűz Mária miért áll Hold-sarlón, és miért köpenyes Mária ő, ahol aztán a bűnösök utoljára még menedéket találhatnak. Mert bizony mindig Hold-sarlón áll Boldogasszony Szűz Mária. Aki a tizenharmadik iskolát is el akarja végezni, átmegy tengeren és vízen, minden veszedelmen átkel, elérkezik egy barlangba. A barlangban belülről természetesen világosság van. Emlékezzünk vissza, hogy a magyar alapítású szerzetesrend életében hol vannak a beavatások: barlangban. Nem a templomban, nem a templom udvarában, hanem egy hegy belsejében található barlangban, ahol pedig nincs barlang - ilyen az Alföld -, ott a föld alatti alagutak veszik át a barlangoknak a szerepét.

A barlangban van egy szerencsekerék, a garabonciás beavatás első számú eszközlője a szerencsekerék. „Sors bona, nihil aliud. Csak jó szerencse, és semmi több.” Összegyűlnek, bevárják egymást, ez mindig társas tudomány, közösségi tudomány. Az adott évjáratban a garabonciások ismerik a társaikat. Tizenketten gyűlnek össze, és ez egy kerék. A Napnak a pályáját, az égitestek pályáját egy kerékkel szokták jelölni, amikor a pályát, az útirányt

akarják jelölni. Megjelenik maga a kerék, ami a jó és rossz szerencse vonatkozásában elég általános képlet.

Ez a kerék viszont nekünk máshonnan is ismerős lehet. Galeotto felteszi a kérdést, hogy a magyar királyi székhelyet, Budát kiról nevezték el. Mi is egyből mondanánk: Atila testvéréről, Budáról. Buda milyen szintet képvisel: buddának, a megvilágosodottnak a szintjét. Hogyan indítja el ezt a megvilágosodási útnak nevezett világvallást a sákják, vagyis a szkíták bölcse? Megforgatja a tankereket. Ez azt jelenti, hogy a Napot és az összes ellipszis pályát járó bolygót a mi világunkban mozgásba hozza. Galeotto azt mondja, hogy a magyarok fővárosát, Budát egy indiai királyfiról nevezték el. Mikor írja ezt le? Mátyás fiának, Korvin Jánosnak írja. Magyar írja le? Művelt olasz humanista. Elég hiteles most, az uniós láz idején? Nem arról van szó, hogy körülbelül száz éve létezik egy nemzeti romantika, és össze-vissza, mindenféle elfogult dolgokat mondanak, publikálnak, amit nem röstellnek. Ezt a világ tartotta rólunk. Galeotto leírja azt, hogy a Kárpát-medencében fellelhető helyek - akár városnevek, akár földrajzi nevek - a világ nevezetes tájait nevezik meg. Például Bihar állam van Indiában is, Arad van Betlehem környékén is. A Kárpát-medencében minden eleven, ami a világ más táján már holt. Működik egy világalakító és világműködtető logika, és ez leginkább itt, a Kárpát-medencében, a magyar műveltség belsejében érzi jól magát, mert itt tud a legtöbbet mondani, itt tudja a világról a legösszetettebb képet felmutatni.

Tizenketten felülnek a szerencsekerékre. Elkezd kegyetlenül pörögni a kerék. Nagyon elszántak, de nagyon félnek. Tudják, hogy valaki le fog róla esni, a tizenkettő közül valaki meg fog halni. Nincs kibúvás. Egyvalaki mindig az egész életét fogja feláldozni a nemes ügy érdekében. Az lesz majd a garabonciás, aki rajta marad ezen a keréken. Ez amennyire a félelemnek, annyira az elhivatásnak a próbája. Ha bennem van igazi elhivatástudat, akkor én nem fogok félni a haláltól. Az fog leesni a kerékről, akiben nem működik az elhivatástudat kellő intenzitással. Ez a hivatásos küldetés próbáltat meg a szerencsekeréken. Aki gyenge jellem, abból nem lesz garabonciás, aki erős jellem, az viszont nem esik le a kerékről.

Tetten lehet érni ezt a viselkedéstípust mondjuk Csontváry Kosztka Tivadar életpályájának függvényében is. Csontváry a hivatás próbáját ugyanúgy élte meg, mint a garabonciás, amikor föllép a jó és rossz szerencse kerekére. Amikor a Földközi tengeren utazik hajóval, hatalmas vihar tör ki a tengeren. A hajón mindenki úgy gondolja, hogy ez az utolsó útja. Csontváry lemegy a kabinjába, és azt mondja: „Ha neked ennyit jelent az én küldetésem, akkor köszönöm szépen.” Lefekszik, és elalszik. Pontosan tudta, hogyha neki küldetése van ebben a világban, idő előtt nem halhat meg.

A szilágylompéрти mennyezetkazetta ábráján a garabonciás beavatás első stációját érhetjük tetten. A szerencse kerekin fent természetesen a király van. Meddig van fönt ökelme? Ő most holtponton van. Fönt van, igen ám, de merre fordul a kerék? Ő lesz a következő. Az 1770-es években vagyunk. Ez Mária Teréziának és kalapos fiának a kora. A kalapot már II. József életében, a trónra lépésének a kezdetén leírják, versbe foglalják. Pálos atyák egészen egyszerűen csak kalaposnak nevezik. Van egy óriási gond ám a kalapossággal. A világban ez egy hovatarozás szinonimája. A kalapos ott válik főszereplővé, ahol én megemelem, és leveszem a kalapom. Egy kalapos királyról lehet tudni, hogy szabadkőműves, azt is lehet tudni, hogy mit akar a világban. Ugyanazt, amit a maiak. A magyar nemességet - aki a művelt kori magyar értékeknek a letéteményese, mert a minta a vérében van - tönkretenni. A szilágylompéрти mennyezetkazettán a nemes már lezuhant, a földműves pedig éppen zuhan lefelé. A földnek a kiforgatása láb alól, ez történik éppen. Ki az, aki följön: a katona. Egy agresszív világállam kialakulását lehet tetten érni. Van egy ilyen üzenet is. A katona kerül nyeregbe, akinek földje van, az éppen zuhan, aki értéket képviselt, az már a túloldalon lezuhant, és már a király, a mindenkori uralkodó sem marad ki a képből. Ezt nevezik világgöztársaságnak. A világgöztársaság min alapul: katonai diktatúrán és ellenőrzésen.

Szilágylompérton van egy történelmi panoráma is, ami kimutatható. Telis-tele van jövendölésekkel ez a rendszer. Nagyon sok felirat van, ami ekkor még csak jövőfélben volt, de tudták, hogy jön olyan kor. Itt még Mária Terézia korában vagyunk, a kazettán megjelenik az MT felirat. Megjövendölnek egy Jozef nevezetű emberkét, meg is örökítik. Utána van egy olyan kazetta, ahol két vörös oroszlán néz egymással szembe, és mond valamit, nagyon kemény, veszedelmes, éles, bántó dolgot. Nagyon ronda, éles nyelvük van, és vörösek. Nem az van odaírva, hogy oroszlán, hanem „orosz jön”. A reformkorban mi jelenti a legnagyobb veszélyt? Minden író és költő és nemzetben gondolkozó elmondja. Az igazi veszélyt pánszlávizmusnak hívják, és az igazi veszély akkor már bizony az orosz. Ez okozott sokkot 1849-ben a Kárpát-medencében. Mert egy történelmi végzetszerűséget élhetett meg az a nemzedék. Az 1770-es években Szilágylompérton tudták, hogy jön az orosz. Tudták azt is, hogy jön majd a majmoknak a kora. Egy majom ül egy láda előtt. Kicsit emberszerű a megjelenése, a teste undorítóan van ábrázolva, és hogy felismerjük, az már rég nem ember, legfeljebb emberszabásúnak mutatkozó főemlős, oda van írva, hogy majom. Tehát teljes a leépülés. Hol lehet ezt ma tetten érni: ül valaki otthon a televízió előtt. És az a legcsodálatosabb - amit nagyon nehéz elhinni -, hogy minden rossz után kitavasodik. A majom után egyszer csak a legváratlanabb pillanatban bejön a képbe a pegazus, a táltosló. A pegazust ábrázoló kazetta kompozíciója átlóra íródik, a pegazusnak virágból van a szája és gyönyörű a szárnya. Az egész rendszerből kivezet bennünket. A következő lépés már a bárány, a világ megváltója. Tehát igen is, vannak elrontott történelmi helyzetek, de a végjáték, az borítékolható. Ez a nemzet ilyen múlttal, ilyen hagyatékkal, ilyen örökséggel nem morzsolódhat föl, nem porladhat el, nem szűnhet meg.

A szerencsekerék közepén egy rusnya, ronda nőfélét lehet látni. Halteste van, vörös haja, maga az a bizonyos vörös parázna, nem tudok rá jobb kifejezést mondani. Egy hatalmas, felülről, oldalról érkező indulat hajtja a kereket. Ez az, amikor nagy garral működik valami. A garabonciás beavatás esetében a teremtői erőnek a hatalmas lendülettel való áradása a főszereplő, a garabonciás itt van nagy veszélyben. A legnagyobb gondja az, hogy hogyan fegyelmezze, hogyan ossza be ezeket az energiákat.

Ha a garabonciás elvégezte a tizenharmadik iskolát, soványan, rongyosan, fáradtan, könyvvel a kezében, viharfelleghajtó köpenyben szokták látni. Rongyos. Mit kezdünk ezzel, mert a táltoscsikó is rongyos. Szent Margit milyen ruhát viselt: rongyos ruhát. Amikor a király álruhában jár, és nem éppen deákként, milyen ruhában járja az országot: rongyos ruhában. Nem az az igazi érték, ami külsődlegesen megmutatkozik, hanem az, ami valóban eleven, belső, éltető maggal rendelkezik. Mit rejt a rongyos külső: rangos belsőt. Ennek a látásához kell egy szemlélet, látnom kell, hogy „csacsog a felszín, hallgat a mély”. Ez a mélységben való hallgatás, ez az értékek működését jelenti a látszatvilág mögött. A táltosparipával való első találkozás pontosan ilyen. Hogyha én nem veszem észre a külsődleges, rossznak tűnő adottságok mögött lévő pozitív belső értékeket, akkor tulajdonképpen embernek is kevés vagyok, nem beszélve arról, hogy ilyenkor az ember a táltoslovat végképp nem érdemli meg.

Ha el akarom rejteni a rangomat, és ismerem azt a nyelvet is, amely közegében az életem tevékenysége folyik, akkor tudom, hogy a rangot hogyan tudom elrejteni. Külsődleges szempontokat figyelembe véve ez mindenhol így van, de hol rímel rá a nyelv minderre? Rongyos (RNGYS), az r és az n megmarad, a gy -t a g váltja fel, az s megmarad (RNGS), és már ott vagyunk: rangos. Tehát rangrejtve járja az országot a garabonciás.

A garabonciáshoz hozzá tartozik a könyv: „hóna alatt könyv”. A garabonciás könyvet használ. Ebből tud kiolvasni bizonyos dolgokat, például, hogy egy betegség esetében milyen utat kell követni a gyógyulás érdekében. A garabonciásnak nem akármilyen könyve van, egy csodálatos, nagy könyve van, csak ő tud belőle olvasni, senki más. Ha véletlenül más is, akkor ez a tanulság végett domborodik ki. A garabonciás fölkéredzkedik a szekérre, és elszundít,

kicsit olyan révülésben van. Aki felengedte őt a szekérre, az kinyitja a garabonciás könyvét, amiben egyetlenegy szó szerepel: fölme gyünk. Ahogy elolvassa, abban a pillanatban a szekér hatalmas sebességgel elindul fölfelé, már fönt járnak a Nap körül. A szekeres ember izzad a félelemtől, már-már becsukná a könyvet, de egyszer csak észreveszi, hogy van még ott valami: leme gyünk. Kimondja, hogy leme gyünk, erre ébred fel a garabonciás. Leérnek, azt mondja a garabonciás, jó, hogy nem csukta be a könyvet, mert akkor össze-vissza tört volna a szekér, és mind a ketten meghaltak volna. Tehát valójában csak ő tud ebből a könyvből olvasni.

Széttárt köpenye, felleghajtó köpenye van. Petőfi Sándort hogyan szokták megörökíteni, amikor nagyon meg szeretik örökíteni? Ha a garabonciást tetten akarjuk érni, akkor jó példának ott van Petőfi Sándor. Nagy garral, nagy lendülettel. A garabonciással nem jó kötekedni, a garabonciásnál nagyon érzékeny lélekre lehet találni. Ha valaki Petőfivel próbált összeszólalkozni, ki húzta a rövidebbet? Nagyon híres volt az érzékenységről. Ha egy város vezetősége nem ment elé, nem fogadta kellő ünneplés közepette, amikor lehetett tudni, hogy ő odamegy, akkor nem ment be a városba, és a várost néhány napig szélvihar, fergeteg és mindenféle egyéb időjárásbeli események ostromolták. Úgy gondolta, hogy megsértették, vérig sértődött, és nagyon tudott büntetni. Petőfi költészetéről el szokták mondani, hogy egyetlen. A versei között vannak olyanok, hogy a leghitványabb fűzfapoéta hitványságát meghaladó módon versel meg valamit, és vannak remekművek. Na, ez a garabonciás. Pontosan az a legnagyobb hibája, hogy nem tudja az ingyenekegyelmi ajándékként kapott erőt beosztani. Ha a garabonciás örömeben van, mit fog tenni: adományoz. Na de túláradó az adományozási kedve, mértéktelenül adományoz, eláraszt adománnyal. Ha büntetni akar, akkor a büntetés az egész vármegyét sújtani fogja, nem áll arányban a vétséggel.

A garabonciás jelenséghez a széttárt köpönyeg és a nyitott könyv mellett hozzátartozik az ostor. Ha a garabonciás lovagolni akar, akkor ő nagyon finnyás. Néha nem is jó neki a ménesből kiválasztott ló, mert sárkányon szeretne ökelme lovagolni. A ló, az definíció szerint a táltos hátasállata. A garabonciásnak a hátasállata, az definíció szerint a sárkány. Ez nem azt jelenti, hogy a garabonciásnak ne lenne táltoslova, csak itt bizonyos tömörítéseket lehet tetten érni. A szerepkörök kezdenek szétválni, de mégis összetartoznak. A garabonciás a pályafutása első éveiben a sárkányra specializálódik. Pap Gábor mutatta be, hogy a técsői református templom festett mennyezetkazettáján ott van a sárkányon lovagló garabonciás. Lovagol a sárkányon, és karikás ostor van a kezében, mert fegyelmezi a sárkányt. Az, aki a sárkányt zabolázza, az általában a garabonciás, de olyan táltosról is lehet tudni, akinek volt sárkánya. Ilyen volt Csuba Ferenc, a sárréti táltos.

Csuba Ferenc példája a mai időkig szóló, időtálló tanulságokkal szolgál. Garabonciási módon, a Mátyás deák féle eljárásokkal igen gyakran lepi meg a karcagiakat, a püspökladányiakat, a kabaiakat, és ilyenkor a városházán köt ki ökelme. A Duna-Tisza közén vármegyék réme volt, a városbírákat és vezetőket látogatta meg, és időnként megleckéztette őket. Többek között azt mutatta be, hogy egy pökhendi városi bíróságot hogyan kell megregulázni, ennek érdekében tényleg mindenre képes volt. Mint egy Mátyás história. Köröző okiratot adtak ki ellene. Csuba Ferencnek volt saját bejáratú sárkánya, sárkányokkal társalkodónak vallotta magát. Egy rajz is van róla, ahol táltosként sárkánnyal sétál.

Ha az évkörre, tehát a Napútra állítjuk rá az úgynevezett rendkívüli tulajdonságokat - Pap Gábor nyomdokát követve -, akkor a garabonciás melyik évköri egységnek lesz a par excellence kifejezője, képviselője? Viaskodás, csipkelődés. A tudását, az erejét egészben, ingyenekegyelem útján kapja, Tejút-energiákat kap, de nem tudja beosztani. Ez maga az Ikrek. A garabonciás az Ikreknél jelenik meg. Az Ikrekben a Sárkányfej, a felszálló Hold-csomópont pedig erőben van. Ő sárkányon lovagol, neki a sárkány lesz a szívügye

Minden évköri egységen belül van három dekanátus. Az Ikrek első tíz napja az Ikrek-tulajdonság képviselőjében telik el. A Ikrek levegős elem, a második tíz nap, az a következő

levegős jegy, a Mérleg, a Mérleg keleti váltópárja a Sárkány. Itt kezd el az ember gyanakodni, hogy miért ennyire sárkányos az Ikrekben működő garabonciásnak a tevékenysége. A harmadik tíz nap az Ikrekben, az a következő levegős jegy tulajdonság az évkörön belül, a Vízöntő. A garabonciás hóna alatt egy nagy könyv van. Ha szétnyitja a könyvet, mi jön ki belőle: sárkány. Jövünk szépen visszafelé. Ha én lerajzolom a kinyitott könyv formáját tendencijelként, akkor melyik évköri egység tendencijelét írom le: a Vízöntőt. Szétnyílik egyik irányba és a másik irányba. Hova jutok el: sárkány jön ki belőle. Ott van a Mérleg. A nyugati hagyományban Szent Mihály hava. Szent Mihály milyen tevékenység révén híresül el? A sárkánnyal való kapcsolata révén. Igen ám, de az egészen belül egy rendkívüli bolygótulajdonság pedig erőben van, ez a felszálló Hold-csomópont, vagyis a Sárkány feje. Ha igaz az okfejtésünk, a sárkánynak meg kell jelennie a szilágylompéрти mennyezetkazettán. Ha a sárkány nem jelenik meg, az egész szerencsekerék história véletlen volt.

A változó kereszt szárvégein megjelenő tulajdonságok következő stációja, ahol meg kell tanulni a beosztást. A változó kereszt következő szárvégén milyen tulajdonságok jelennek meg: Szűz. Ott van a Szűz tulajdonságokat ábrázoló kazetta. Már jön a szerencsekerék útján. Ez egy átlós kompozíció. Megjelenik a következő, Jákob lajtorjája. Erre mondják a nagyon jó helyen végzett református atyafiak, akik mindent jobban tudnak, hogy: „Látja kérem, ez az igazi kereszténység, jó ószövetségi alapozottsággal.” A szerencse kereki, az az akkori világ népi fantáziájának a játékos kedvét idézi meg, de arra már nincs magyarázat, hogyan kerülnek ezek egymás mellé. Nagy indulat hajt valamit. Hogy tudom én azt az energiát megismerni? Úgy, hogyha részleteiben fölosztom. Tehát jön az úgynevezett beosztás. Beosztom az energiát, beosztom az erőmet, beosztom azt a tudást, amit ingyenkegyelem útján kaptam, ez maga a Jákob lajtorjája. Tehát szó nincs itt Jákob álmáról. Különben is, ha ennyire kötjük a dolgot, akkor kössük. Ilyenkor elfelejtene kötni. Hol van Jákob? Jákob milyen úton megy, amikor éjszaka alszik, és azt látja álmában, hogy van egy létra, ami az eget éri, a tetején ott van a Teremtő Úristen, és a fokain angyalok jelennek meg? A Mezopotámiába vezető országúton. Erre szokták azt mondani: „Köszönjük szépen!” Az, hogy milyen úton ér engem rendkívüli esemény, az nyilván ahhoz is társítható, hogy az út honnan indul, és hova vezet. Tehát a rendkívüli élmények útja, az Mezopotámiába vezet.

A szilágylompéрти mennyezetkazettán viszont nem Jákob álmának illusztrálása jelenik meg, már csak azért sem, mert az, hogy Jákob vagy Jakab, az úgy is értelmezhető, hogy valami nagyon jól működik itt. Ha én elindulok a létrán fölfelé, és van egy nyílás az égben, azt hogyan nevezem ilyen nyelvi indíttatás alapján: jó kapu. Tehát ez a jákobság, ez a jó kapunak az egyik szabályos változata. Angyalfejek jelennek meg szárnyaló szellemekkel. Az angyalfej a szellemiség. Mi a baj a garabonciással? Mit kell megtanulnia? A szellemi erejével bánni. Na de hol a zabola? Hol a zabla? Hol a kantár? Hol van az a visszafogó erő, ami néha nem árt? A beosztásnak az ereje? Ha nincs ez a fokozatiság, mi lesz ezekkel a szárnyaló szellemekkel: elszállnak. Így is szoktuk mondani. Maga a létra nem függőleges állásban jelenik meg, hanem átlóra íródik. Vajon miért? Mert a Tejút innenső oldaláról indul ki. Tehát mi a tej útjának a hagyományaiból építjük fel ezt a beavatásunkat, és Tejút-erőket kell megtanulni beosztani.

Jön a következő stáció, a változó kereszt következő szárvége, ez maga a Nyilas. A kazettán ez olvasható: hétfejű sárkány. Itt nekünk lovat kellene várnunk, mégpedig táltoslovat, de honnan indultunk: szerencse kereki, tehát tipikus garabonciás út. A garabonciásnak a sárkányként működő energiákat kell megtanulnia betörnie. Hol lakik a sárkány? Őkelmében benne. Ez a mi kis bestiánk. Mindenkiben ott van. És ha azt hiszem, hogy egy rossz tulajdonságomat már megszüntettem, akkor kis buksi fejével már dugja a másikat. Mire rájövök, hogy hoppá, hát itt egy másik arculata jelent meg ugyanannak a belső tulajdonsághalmaznak, addigra elburjánozhatnak ezek a tulajdonságok. Na itt jelenik meg a garabonciásunk. Elemében van. Técsőn, a festett mennyezetkazettán a garabonciás a

sárkányon lovagol. Szilágylompérton bonyolultabb a helyzet, mert az egész beavatási utat követjük végig. A sárkánnyal való kapcsolat a részletező.

Az Ikrekben a Sárkányfej erőben van, a Nyilasban a Sárkányfej erővesztésben van. Az Ikrekben a Sárkányfarok erővesztésben van, a Nyilasban a Sárkányfarok erőben van. Ha összeadjuk a kétféle tulajdonságot - a Sárkány farkát a Sárkány fejével -, akkor milyen bolygótulajdonságok működése rajzolódik ki? A Sárkányfej és a Sárkányfarok együttesen adják azt a hétfejű sárkányt, aki egyébként a magyar népmesék főszereplője is. Találós kérdésként Pap Gábor el szokta mondani: „Ezek szerint hol lehet levágni a sárkány fejét?” Gondoljunk a Fehérlófia mesére. A Nyilasban, mert a Nyilasban a Sárkány feje erővesztésben van. Az Ikrekben, ahol a Sárkány feje erőben van, ne akarjunk a Sárkányfejjel konzultációt folytatni, mert ott ő az úr. A Nyilasban a Sárkányfarok erőben van, és a garabonciás ezen a rendszeren, ezen a hurkos pálya utat bejáró képződményen rajta tapod. Nem gyilkolássza a sárkányt, hanem fegyelmezi. Ez a garabonciás már megtanulta beosztani az energiákat.

Ha az előző mennyezetkazettán, a Szűz téridő egységénél láttunk két aranyos szárnyaló angyalfejet, és én ott a szárnyaló szellemiség útján haladva megtanultam a beosztást, akkor itt is két fej jelenik meg, de most már én irányítom az egész rendszert. A felszálló, leszálló Hold-csomópont, az egy nagy hatalom. A Napot mit tudja elsötétíteni? A Holdat mi tudja elsötétíteni? Maga a Hold-csomópont. Itt kapunk egy óriási figyelmeztetést a Naprendszer működésének vonatkozásában, hogy a Napnál és a Holdnál - ha csak átmenetileg is, ezért lehet veszélyes - van bizony egy nagyobb hatalom, és ez egy rendkívüli hatalom. Ha ezzel nem tudok élni, akkor ez a hatalom ellenem fog tevékenykedni, mert hatalmas erő munkálkodik benne. Ha a Sárkányt tendencijelként rajzolnám le, gyakorlatilag ennek a felszálló, leszálló Hold-csomópontnak az összetett képletéhez jutnék el. Hurkolódik egyszer a farka, utána még egy csomópont, utána még egy csomópont. Hova rakja a lábait a Sárkány? Nyilasban vagyunk, tehát min utazik maga a Sárkány: a Sárkány farkán. Itt a Sárkányfarok van erőben. Ebből jön ki szökőkútként a túloldal végén erővesztésben lévő Sárkányfej. Ezt fegyelmezi a garabonciás egy lándzsaszerű képződménnyel. Tehát a garabonciás nem meggyilkolni akarja a sárkányt - nem is teheti, mert egy mélyebb rétegben a saját tulajdonságairól van szó -, hanem fegyelmezi. Ez az ő igazi nagy feladata.

A táltos és a garabonciás működése nem néprajzi érdekesség. A magyar népet minden időben a Nyilas jegyhez kötik, megvalósulás szintjén pedig az Ikrekhez. A táltos a Nyilashoz tartozik, a garabonciás az Ikreknél jelenik meg. Tulajdonképpen a Tejút, vagyis az élettengely mentén lehet a pályaképet kirajzolni. Egy egész világmindenséget hatékonyan működtető erő hivatott képviselője a táltos és a garabonciás. Hogyha üdvtörténeti pályára állítjuk, akkor ennek természetesen az egész nemzet életében megvan a maga miértje, hogy végül is miért kell ezeket a stációkat végigjárni. Ha valaki garabonciásnak indul, bizony meg kell ismernie a tudományos fokozatot is, ez a Szűznek a képviselőjében jelenik meg. Meg kell ismernie a táltos fokozatot is, ez a sárkányon lovagló vagy tapodó garabonciás. Ő a táltos tulajdonságok keretén belül nem táltos, hanem garabonciás, neki itt egy sajátosság fogja ezt a szintet megmutatni, az itt erőben lévő Sárkányfarok és erővesztésben lévő Sárkányfej. Na de miért megy mindez végbe? A változó kereszt utolsó szárvége, az a Halak. Milyen világhónapban vagyunk most? A Halakban. A Halak Jézus születéséről híres.

Amikor megkérdezik Jézustól, hogy valami jelet tudna-e mutatni, valami csodát akarna-e tenni, akkor hogyan válaszol: „Hitetlen, parázna nemzedék jelet kíván, de nem kap.” Egyet mégis kap. Jónás próféta ama nagy jelét. És ez példa értékű, mert Jézus szinte egyedül Jónásra hivatkozik az ószövetségi hagyatékából. Direktben. Ennyire ószövetségi alapozottságú az a kereszténység, aminek ő a főszereplője és az első képviselője. Egyetlenegy fejezet. Ez azt jelenti, hogy nem az ószövetségi alapozottságot tartja fontosnak, hanem az újszövetségit. És ha valaki régi tömlőbe akar új bort tölteni, magyarul az Ószövetségbe akarja az Újszövetséget önteni, az magára vessen. Ma mit csinál az egyház? Egyfolytában ezt gyakorolja. Végy egy

kis Újszövetséget, töltsd bele az Ószövetséget tartalmazó edénybe, és mérgezd így a világot. Hát maga Jézus figyelmeztet, hogy nem lehet. Milyen törvényt hirdet meg Jézus? A szeretet törvényét. Miről beszélünk? Judeo törvényekről vagy a szeretetnek és a kegyelemnek a törvényéről? Teljesen világos a képzet.

Szilágylompérton Jónás, vagyis János főszerepet játszik. A szilágylompéerti kazettarendszer Jónásnak Jánosként és Jánosnak Jónásként a passiótörténetét beszéli el. Ez hogyan szól hozzánk? Mi történt 1526. augusztus 29-én, Keresztelő Szent János fölvételének napján? Nézzük meg, hogy a Szent Koronán a felső emeleten, direktben melyik az az apostolkép, amelyiket látni lehet. Egyetlenegy lehet látni, és ez az a János, akinek az üdvfeladatát akár Jónásként is lehet értelmezni. Tehát végeredményben ez az, ami a magyarságot szíven találja. A mesebeli világból ismert hétfejű sárkányt ki szokta legyőzni? János.

Szilágylompértban a szilágy a sziládság hozományaként jelenik meg, a lompéert magának az álomnak a partja. Ezek a képzeletgazdag képek végig egyfajta álomlogikának engedelmessé válnak. A Jónás és János (JNS) névben ott van valakinek a neve. A *j*-nek az egyik váltóhangja többek között az *l*, az *n*-nek pedig az *m*, az *s* pedig megmarad (LMS). A mi hősünk egy újabb rétegét tárja fel, ez maga Álmos.

Amikor jelet kérnek, Jézus mit mond: „Nincsen jel, Jónás próféta nagy jele van.” Milyen jelet adott Jónás? Egyet szoktunk számon tartani, mert könnyen értelmezhető, de az egész históriából egy kegyelmi program nyilatkozik meg, erre viszont sajnos nem szoktunk odafigyelni. Jézus miért Jónást állítja elének?

Kezdjük az egyszerűvel. Elnyeli a hal, és három nap elteltével a hal gyomrából éppen kiemelkedik. A szilágylompéerti kazettán ennek a példázatát látjuk. Megállapíthatatlan, hogy kimondja őt a hal, vagyis éppen most jön ki belőle, vagy éppen most nyeli le. Nem lehet eldönteni, hogy éppen befelé megy, vagy kifelé jön. Ugyanaz az arc, ugyanaz a kifehéredett haj jelenik meg, amelyik ott ül a szerencsekerék tetején. Egy biztos: ott van az élet és halál kerekének a torkolatvidékén. A példázat rendkívüli. Ha én kimondom, hogy hal, akkor magyarul nemcsak azt mondom, hogy itt van egy cethal, hanem a példázat értelmét is meg tudom magyarázni. A mi nyelvünkön a hal azt is jelenti, hogy halál. Ez nyeli el Jónást.

Jónásnak és a cethalnak van erkölcsi üzenete. Szilágylompértban a szerencsekerékkel a hivatás próbája jelöli őt. A garabonciásnál az utolsó pillanatig kétséges az, hogy rádöbben-e arra, hogy a hivatása nagyobb nála, vagy megmarad huszadrangú senkiháziaként, aki nem hiszi el, hogy mire rendeltetett. Az utolsó nagy próba Jónás és a cethal próbája. Az Atya mit mond Jónásnak: „Menj el Ninivébe.” Azt mondja erre az ószövetségi alapozottsággal nagyon megterhelt Jónás, hogy ő bizony nem megy Ninivébe, mert ő jobban tudja. Ez a jobban tudás, ez a judeokrisztianizmusnak nagyon megy. Ninive, az nem ószövetségi zsidó város. Az Új-Babiloni Birodalom indulásánál szkíta seregek veszik be Ninivét. Eredetileg Ninive rendelkezik mezopotámiai őselőzménnyel, aztán az Asszír Birodalom kultuszhelyévé válik. Ha szimpatikus, ha nem, hova küldi az Úr Jónást: idegenek közé. Jónás nem akar idegen népeknek prédikálni, sőt kegyelmet hirdetni. Megpróbál megszökni a hivatás, az elhívás elől. Ha büntetésből elpusztul, az még belefér a képzeletébe, azzal semmi gond nincs, de az, hogy kegyelmet kaphat, ha megtér, az már nem. A tengeren vihar tombol, és a hajósok sorsot vetnek, hogy kinek a bűne miatt van ez a hatalmas vihar, mert ha ennyire fenyegető a haragos tenger, esetleg bennem van a vétség. A sorshúzás Jónásra esik. Itt jön Jónásnak a gyönyörű példázata.

Ezt egyébként Pap Gáboron kívül nem nagyon szokta más elmondani, mert ennek a tanulságai tényleg nagyon messzire vezetnek. Mert ha ez a példázat él majd egy állami alakulat viselkedésében, akkor lehet a világ sorsát jobb irányok felé kormányozni, és erre megvan a lehetőségük a saját hagyományuk alapján is. Tehát igen is működhet így egy olyan társadalom, amely eredetileg nem erre rendelkezett be. Jónás azt mondja: „Engem dobjatok a vízbe, mert miattam van ez az iszonyatos katasztrófa.” Ez egy erkölcsi példázat, itt Jónás

nagyon magas szintre emelkedik. Képzeljük el, hogy a tévé képernyőjén megjelenik valaki, és ezt bejelenti...

A magyarság viselkedésére mindig is ez volt jellemző. Az ellenségeinek is képes kegyelmet hirdetni. Az Őszövetségben egy helyen fordul ez elő, az is egy méltatlankodási sorozatba ágyazva. Ez Jónásnak a története. Jónást elnyeli a hal, aztán kiköpi a tengerparton. Jónás ezután elmegy Ninivébe. Mi a példázat értelme: van feltámadás. Emlékezzünk Pál apostolra: „Feltámadás nélkül mit ér a mi hitünk.” Akkor, amikor a magyarság számára minden irányból, minden azt mondja, hogy elveszett az egész ügy, ahogy van, mert a nagyhal bekebelezte a Kárpát-medencét, akkor mire intő példázat egy ilyen eset? Lehet, hogy neked elveszett, de én pontosan tudom, hogy nemzetem, hazám harmadnapra föltámad.

Elindultunk a garabonciás beavatásnak az útján, és ez az utolsó tétel. Átmegy a legkeményebb próbatételre, és hogyha innen kiemelkedik, akkor ő garabonciás. Gyakorlatilag a keresztény üdvtörténeti rendszerbe ágyazva kaptuk meg az ő felelősségteljes munkáját. Hogyha garabonciással indultunk a változó keresztnap útján, akkor a Szűznél a tudományos fokozat jön, a Nyilasnál a táltos, a Halaknál pedig maga a megváltó jelenik meg. Tehát végeredményben a garabonciás és a táltos tevékenységére az a jellemző, ami a megváltónak a tevékenységére. Nyilván nem ugyanabban a nagyságrendben, de ugyanazzal az elhivatottság érzéssel.

*

Ha táltosokról beszélünk, nem árt tudni, hogy nem valamilyen rendkívüli, misztikus, csak átvitt értelemben lévő titokzatos ködökből felbukkanó jelenségekkel állunk szemben. A táltosok valóban éltek, és valóban élnek, közöttünk élő, közöttünk járó, értünk működő, hús-vér emberek. A XVIII. század óta nagyon jó információs rendszerrel rendelkezünk, ismerjük a táltospályáknak a csomópontjait. Eljöhete már végre annak az ideje, hogy ezekről a táltosokról megemlékezzünk. Ezek az emberek tényleg csodálatos, világot megrázkódtató, világot megrengető (jó értelemben!) tetteket hajtottak végre. Minden kornak, így egészen biztos, hogy a mai kornak is megvannak a táltosai. Minden korban nevesítették a táltosokat. Például a vén Madar Mihályt, a Sárrétnek a nagyon híres táltosát, Tápai Istvánt, aki nagyon finom kifejezéssel bohém lélek volt, az öreg Holdast, aki azért kapta a Holdas nevet, mert egy Hold-szerű jel volt az arcán, Balácsi Erzsébetet, Gali Bálintot, Csuba Ferencet, Táltos Kelemen Dénest.

A Szent Margit gyermekkoráról fennmaradt hagyományvilág egyértelműen jelzi, hogy táltosképeségek működtek a szent királylányban. Ugyanez elmondható Kunigundáról, IV. Béla legidősebb lányáról, és II. András lányáról, Szent Erzsébetről is. Pontosán tudjuk, hogy ők egy úgynevezett nyugat-európai kereszténység hitvilágából szabályszerűen kiemelkedtek és kilógtak.

A néphagyomány szerint a királyaink mellett - amellet, hogy ők rendre táltoskirályként mutatkoznak - mindig ott találjuk a táltost. Szent István halála után a Vata-féle táltoslázadás azért robbant ki, mert Szent István özvegye, Gizella az országot át akarta játszani a németeknek. Leírja a Képes Krónika, hogy Orseolo Péter Gizella testvére volt, és Gizella azért emelte őt - ma úgy mondanánk - puccs útján hatalomra, hogy az országot ezáltal átadják a németeknek. Erre jön a nemzet irányából érkező hatalmas nagy válasz, a Vata-féle pogánylázadás.

A magyar királyi udvarban mindig is működtek táltosok, és ezt nemcsak a néphagyományból tudjuk, hanem például egy művelt olasz humanistától is. Galeotto leírja, hogy Mátyás udvarában, a királyi tanácsban volt egy főúr, ráadásul főpap, akinek az egyik kezén két hüvelykujja volt. Galeotto, mivel ez az ő hagyományukban születési

rendellenességnek számít, azt gondolta, hogy ezt módfelett röstellte. Egyáltalán nem röstellte. Mátyás udvarában voltak táltosok. Beatrix nápolyi királylány volt, ő ilyet addig nem látott, nem értette, hogy egy ringyes-rongyos embert, egy jöttment embert Mátyás miért részesít akkora tiszteletben, mi az, amit még a király is megsüvegel. Bizony kiderül, hogy a táltos tudása az, amit Mátyás, mint táltoskirály megsüvegel.

Zsigmondnak volt-e táltos kísérelője? Zsigmond segítője Tar Lőrinc volt. Ő annyira segítette Zsigmondot, hogy érte révülésben a poklok mélyére is alászállt. Félreértés ne essék, én nem kedvelem Zsigmondot, csak hogy érthető legyen: ha az uralkodóban egy szikrája él a magyar királyból, előbb-utóbb már megvan az ő segítője. Mátyásnak ilyen ismert világi szinten volt-e hadakozó táltos barátja? Nagy erejéről volt híres: Kinizsi Pál. Nagy Lajos számára ki a táltos toldalék: Toldi Miklós. Hatalmas erejével ő toldozza meg Nagy Lajos királyt. Ha megjelenik egy ilyen nevesített hős és dalia, lehet tudni, hogy nincs veszve a nemzetnek az ügye. Ha valaki méltatlan, melléje már nem áll oda senki. Az Árpád-házi királyok ideje alatt nagyon nehéz táltos kísérelőt találni, mert ezek a királyok általában éppen elég fényt sugároznak. Az Árpád-kor végénél van egy kiválóság, egy dalia, egy rendkívüli ember, a Csák-nemzetség tagja, fényes embere: Csák Péter. Táltosnak nem, garabonciásnak annál inkább lehet nevezni. Csák Péter IV. Béla mellett állott, ott van V. István mellett, és ott áll az unoka és fiú, Kun László király mellett. Tehát amíg szusz van a lelkében, amíg él.

Mátyás királynak a hagyományköre nagyon szépen fel van dolgozva. Mátyás milyen király? Kétesélyes. Mert ha deákként járja az országot, könyvvel a hóna alatt, nagy katonai vagy deákköpennyel a vállán, akkor ő garabonciás. Elindul egy úton, garabonciásként kezdi. Amikor már kicsit magasabb szinten vagy a túloldalnak a szintjén jár, már táltosi tetteket hajt végre, táltosi fokozaton van. Ezt részletesen tárgyalja a néphagyomány. A garabonciás és a táltos nagyon közel vannak egymáshoz. Mátyás király lova, a Holdas nevezetű paripa, táltosló volt. Ha Mátyásnak a táltoslova Holdas volt, akkor azt is lehet tudni, hogy Mátyás utazásai és révülései milyen tartományhoz kötődtek. Ezek az utazások egészen biztos, hogy inkább az éjszakához kötődtek, a Hold járásának a ritmusa adta ennek a révülésnek a maga belső szabályait. A Világegyetemben való igazi nagy révüléses utazásokat éjszaka lehet elindítani. Ilyenkor az éjszakai égbolt veszi át a hatalmat, a hozzánk tartozó kozmikus valóság megmutatja igazi arcukat, sokkal pontosabb képet lehet kapni a világ működéséről. Éjszaka az égboltnak égi magassága van, ahol mindenféle jótékony üzenet érkezik az emberiség számára.

Nagy Lajos királyról is maradt fenn olyan hagyomány, hogy táltoslova volt. Arany János nemcsak irodalmi műveltséggel rendelkezett, nagyon ismerte a néphagyományt. A *Toldi szerelmé*-ben úgy látja meg a fiatal Lajos királyt, hogy bemegy az istállóba, választ magának egy girhes-görhes csikót. Álrühát ölt magára, a király és a ló is rangrejtve indulnak vándorútra. Itt is tetten lehet érnit azt a fajta táltoskirályi magatartást, amely az egész magyar királyi hagyományt a felső szinten átjárja.

Volt egy olyan uralkodó, aki a par excellence táltoskirály: Szent László. A táltoskirályok fényes nemzetségén belül Szent Lászlóban mutatkozik meg legtisztábban a táltosság. Táltoslovának a nevét is fennhagyta az emlékezet. Szögnek hívták Szent László lovát.

Szent István királynak az eredeti magyar legendái nem maradtak meg, csak néhány, a Róma által elfogadott, kanonizált legendája, amik idegentollúságra engednek következtetni. Ezek gyomlált legendák, egy legendaáradatból megmaradt törmelékek, és biztos, hogy a leggyengébb törmelékek. Még egy ilyen, nem magyar emberek által írt, a judeokrisztian egyház által megszürt, megritkított, agyongyomlált, jól becsomagolt legendarendszeren belül sem tudják kizárni Szent István király rendkívüli képességeinek a tartományát, olyan képességhálózatát méltatják, amilyen szinteken a táltosképesség működik. Egyetlenegy példát fogok mondani. Nincs olyan legendája, amiből éppen a táltosrévülést ki tudták volna gyomlálni. „Szent István egyszer elmegy vadászni.” Ha egy király vadászni megy, és

legendában emlékeznek meg erről, akkor érdemes nagyra nyitni a szemünket, mert ez mágikus vadászat, ez szertartás. A vadászó király, tehát az a király, aki tényleg elmegy a mélységek mélyére, az erdők belsejébe, aki elhagyja ezt a világot, és a túlvilágot megidéző erdő mélyében kutatja fel a célpontot, az a király a vadászatot ténylegesen szakrális szinten gyakorolja. Szent István király a táltos révület, a révületben való repülés képességével rendelkezett.

Az úgynevezett vallástörténeti vagy mitológiai hagyomány ezt az egyébként egyetemes jelenséget, ezt már ténylegesen vagy meditációnak nevezi, vagy a magyar táltos vallás szakszavát idézve, révülési útnak. Meg lehet tekinteni az ókori Mezopotámiának vagy a Nílus-menti egyiptomi kultúrának az idevonatkozó ábrázolásait. Egy egyiptomi fáraót milyen cselekedetek gyakorlásában idéznek meg a leggyakrabban? Gondoljunk Tutankhamon fáraónak a sírleletére. Festett ládákon, egyéb ötvösművészeti alkotásokon is megjelenik az az esemény, ahol a király egy vadászat kellős közepében üzi a vadat. Géczy Gábor figyelmeztetett arra, hogy Mezopotámiában az úgynevezett sumer-korszakban, amikor az öntözőcsatornák kiépítése megtörténik, már nem lehet a szó klasszikus értelmében mezopotámiáról beszélni. Mert a mezopotámiai, folyamközi műveltségek az ártéri víz- és földgazdálkodást eszközölték, és ahol a csatornázás beindul, onnantól kezdve a folyószabályozásnak egy teljesen indoeurópai vagy szemita karakterű megfélemezése történik, ami maga után vonja a föld sivatagosodását. De akár szerves műveltségnek nevezzük, akár egy kicsit szervetlenebb, megkeményedett, csontos, megkövesedett műveltségnek, a király feladatköre, az tényleg egyetemesnek nevezhető. Akármennyire leépült egy társadalom, függetlenül attól, hogy a műveltség milyen gyökerekkel táplálkozik, a királyról még pontosan tudja, hogy van egy rendkívül fontos szerepköre, és ez maga a vadászat. A vadászó király Mezopotámiában évezredek áthidaló folyamatossággal megjelenik. Ez a vadászat azt az utat idézi meg, amikor egyedül, a legbelső erőit mozgósítva kell megtalálnia a megoldást, megtalálnia a világ baját orvosló gyógyírt. Ez egy teljesen elmélyült állapot, ezt nevezzük a táltos vallás vagy táltoshagyomány útján révülésnek.

Szent István révülésében a ló nem játszik főszerepet, de a mondai hagyományban Szent Istvánnak táltoslova van. Honnan tudjuk meg? Éppen a Koppánnyal való összecsapás eseményeiből. A Koppány, István ügyet most táltos-szűrőn keresztül nézzük.

Jön az inkvizítor, és mit mond: „Koppány, a maradi, az Európához nem csatlakozó, a múlt mocsaraiba, ingoványaiba süllyedő... ő az, aki nem halad.” Valahogy így jelenik meg. Ehhez képest nagyon halad az idővel, mert természetesen feleségei is vannak, és az egyik világvalláson belül a több feleség nagyon pozitív lenne ám. Mikor volt ez a szkíta népeknél szokásban? És mondja, hogy: „ezek a csábító asszonyok”. Milyen szépen mondja. Torz képet kapunk Koppányról. Még azt is mondja, hogy: „Bizánc jelét magamra vettem.” Az ember elkezd tűnődni. Sok-sok felesége van. Ajtonnyal tényleg előfordult, de Ajtony egy külön kategória, egy trubadúrlíra keretében jelenik meg. „Bizánc jelét magára vette.” Egyet elfelejtenek. Ha valaki áruló, akkor is áruló, ha Nyugat-Róma felé árulja el az országot, és talán még nagyobb áruló, ha Kelet-Róma felé árulja el az országot. Milyen a képünk Koppányról? Hihetetlen. Két árulót kap az ifjúság: az egyik nyugatra áruló, ő Szent István, a másik pedig Bizánc felé, értsd dél-kelet felé áruló, ő Koppány. Két szemétláda között - mert ez ezt jelenti - kellene erkölcsi szinten választani. Nem lehet. Olyan is az ifjúságon belül tapasztalható közéletre való fogékonyság. Eleve kozmetikázott ez a történelemkép. Attól függetlenül nagyon népszerű. Augusztus 20-ához ez is hozzátartozik. Most már iskolákban is. Ha nem maga a főprodukció megy, akkor megcsinálják a gyerekek. De még ezzel sem lenne semmi gond, ha néha a valódi információkat is átengednék. Nemcsak a szűkre szabott csatornák, hanem egyszer tudja meg az ország, hogy mi volt a Kárpát-hazában.

Hogyan jelenik meg István és Koppány vonatkozásban a táltos ügy? Gyönyörű a somogyi néphagyomány. Koppány somogyi herceg volt, a hercegsége, vezérsége Somogyországra

terjedt ki. Somogyország viszont nem Somogy megyével volt azonos léptékű, hanem egészen az Adriáig terjedtek a csápjai, észak-keleti irányban pedig egészen be a Pilisbe. Bakonykoppányra gondoljunk. Hol van a nagy ütközet? Veszprémben.

Veszprémmel gond van, ezt már évek óta lehet tudni: ha ez a mindenkori királynénak a városa, akkor el lehet képzelni azt, hogy a királyé Buda? Egy bajor Gizellával én is szívesen kötnék távházasságot: „Akkor te mész Veszprémbe, tudod, mert odavaló vagy, én meg itt vagyok Budán.” Mikor találkoznak? A mai Veszprém Veszprém volt mindig. De ha én azt mondom, hogy Óbuda-vár, akkor nem árt tudni, hogy a Bakonyban is van, a Balaton északi partvidékén is van Óbuda, és van Erdélyben is Buda. Vagy gondoljunk Fehérvárra. Melyik Fehérvár? A Nándor? A Dnyeszter? A Tenger? Mert van Tengerfehérvár is. Székesfehérvár és a királyi Fehérvár... Metszeteken lehet látni, hogy van egy hegyi vár, Fehérvár, mellette pedig elmegy a Sárvíz, ami nem egy jelentéktelen, kicsi, átugorható patak, egy nagyon nagy szélességgel rendelkező folyónak tűnik. A mai Veszprém mellett hogy hívják azt a patakot? Sédnek hívják. A régi Veszprém, mármint ami a metszeteken van, sehogy nem illik a mai veszprémi látképbe. Molnár Attila foglalkozott ezzel a kérdéskörrel. Ahol volt a király, a folyó partján ott volt a hegyek között az igazi Veszprém is. Aki ismeri a Koppány-hagyományt, az pontosan tudja, hogy a Felvidéknek a déli része, tehát a Dunának a túlsó oldala miről híres: Koppány ellen onnan indul ki Szent István, és ott ütköznek meg. Hol van ez a mai Veszprémhez és Somogyhoz képest? Már rég bent vagyunk a központ belsejében.

Szent István nem sokat gondolkodik, mi legyen Koppánnyal. Üldözi Koppányt, Koppány menekül előle. Ez még akár a Szent László legendát is földidézheti. És jön a folytatás. Szent István lova táltosló - nincs félreértés -, Koppány lova táltosló. Testvérek. A lovasok is testvérek és a táltoslovak is testvérek. Szent István kiált egy nagyot. Nem Koppánynak szól, hanem a táltoslónak: „Állj meg, mert nem veled van dolgom, hanem a gazdáddal.” Megáll Koppány lova, mire Koppány mit mond: „Ó, rossz ló.” Oroszlónak innen származik a neve. Gondolom, érzékeljük azt, hogy a súlypont, az egészen máshol jelenik meg. Mind a kettőt ugyanaz az energia repíti, és úgy tűnik, hogy itt a szempontok különböztek, de nem azon a szinten, ahogy mi ezt általában tárgyalni szoktuk.

*

1725-ben Balázsi Erzsébet, debreceni táltosnőtől megkérdezik, hogy mi a tisztjük és feladatuk a táltosoknak. „A táltos az égben harcol a birodalomért.” Meg kell vívnia, itt egy vállalat működik. Nem térhet ki a küzdelem elől. Ez az ő igazi hivatása. Harcolni. A harc itt megint külön kategória. Legmélyebb szinten kivel mérkőzik meg: saját magával. Emlékezzünk Szent László harcára a kun vitézzel. Elmondják, hogy amikor a táltos révülésben odavan, az országért járja be azt az utat, megküzd az ország ellenségeivel. Nem akkor küzd meg, amikor már az ország ellenségei benyomulnak az országba, hanem egy nagyon magas szellemi szinten már az előjelenségeket hívja ki küzdelemre.

Hét éves ciklusokban tevékenykedik a táltos. Általában hét éves korban történik meg az elhívás. A táltosharc, a táltosviaskodás is a hetes szám kötelmei szerint alakul. Egy táltos a saját életében hétszer vívhat meg egy másik táltossal, de akármikor nem lehet megvívni. Nincsenek olyan szabályok, hogy kategóriákat állítunk fel, de általában hét évenként kell megküzdeni. Ez a hét év minden egyes táltos esetében tovább bontódik, a hét éves gyerek korához viszonyítva a hetedik hónapban, a hetedik hónapoz viszonyítva a hetedik héten, és a hetedik héthez viszonyítva a hetedik napon.

Melyik bolygó pályadataiban játszik közre a táltos? Kettő van, az egyik a Hold, a másik a Szaturnusz. A Hold-ciklus ideje 28 nap. A Szaturnusz keringési ideje 28 év. A Szaturnusz a Holddal belső rezonanciában van. Végrehajtói szinten a sors felelőse, az élet lezárója a Szaturnusz, a halál ügye a Holdra tartozik. Ha negyedeljük, az egyik irányban 7 nap, a másik

irányban pedig 7 esztendő lesz. Amióta van csillagászati, asztrológiai, asztronómiai hagyomány, a Szaturnusz mindig a próbatételek bolygója. A táltosok mindig egy végveszélyszerű helyzetet próbálnak meg elhárítani. Itt egy hétbolygó-rendszer működése, vagy nem működése a tét. A táltos amennyire a nemzetnek a gyermeke, és a nemzet legjobb képességei sűrűsödnek az ő hivatásában, annyira tartozik felelősséggel az egész emberiség sorsáért.

Éjszaka a hét szabad szemmel látható bujdosóról, égi vándorról egy világgép kezd bennem kialakulni. Hova vezet engem ez a világgép: haza. Hogy hívják ezt a hazát? A magyarok másodszor is beköltöznek a Kárpát-hazába. Ki vezeti őket: a hét fejedelmi személy. Az emberi élet természetes ritmusához is hozzá tartozik a hetes szám, ez az úgynevezett hét évenként újuló, változó ritmusképlet. Ez a hetesség a személyes élet, a biológiai élet és a társadalmi élet területén is nagyon szépen kimutatható. Hét évenként teljes átalakuláson megy át az emberi szervezet, hét évenként minden sejt megújul az emberi szervezetben. A hét éves ciklus egy valóságos kozmikus és egyszer s mind emberi életritmus, a természet valóságos ritmusait követő minőségről van szó.

A táltost hét éves koráig otthon őrzik. „Az asztal lábához kötötték szent kötéllel.” Hét éves kora után azonban nem marad meg otthon, akárhogy őrzik, eltűnik. Amikor ő révülésben van, tehát eljön hozzá a csikó, akiből aztán táltosparipa lesz, ezt a szülei nem látják, csak azt, hogy élet-halál között lebeg, vért verejtékezik, szenved. Örülnek, amikor felébred. De az ő táltos-hivatása akkor kezdődik. És nem odahaza teljesedik ki, hanem a Kárpát-hazában. Ez pedig azt jelenti, hogy az elhívása után elhagyja a szülői házat. „Elmén hazulról.” A családban tudják, hogy ő táltos, azt is tudják, hogy el fog menni, de hét éves kora után is megpróbálják otthon tartani. Van egy közhelyszerű mondás szülőknek: „Jegyezzétek meg, a gyerek nem a tiétek, általatok jött.” A szülői szeretetnek van egy határa, amit itt tetten lehet érni.

Szívhez szóló emlékek, leírások maradtak fenn, hogy mit jelent ez az eltűnés. Meddig lehet őrizni a táltosgyermeket? Hét éves kora után nincs az a kötelék, amely otthon tartaná. Egy pillanatra kihagy a szülői, nagyszülői figyelem, kicsapódik a belső figyelem biztosítéka. Például befelhősödik az idő, kimegy a gyerek, visszanez, és azt mondja: „Édesanyám, nekem mennem kell.” „Nekirepkedett, és már el is tűnt.” Innentől kezdve soha nem fog visszatérni a szülői házba. „Búcsút mondott a szüleinek is.” Tehát amikor a bába kiveszi a foggal született gyermek fogát, az anya érdekében is cselekedhet. Ha már végre kinnal megszüli a gyermeket, akkor maradjon meg neki. Igen ám, de a táltos, amennyire családi kötelékek között születik meg, a nemzetnek a gyermeke. Ő nem a családhoz, hanem a nemzethez jön el. A szülőknek nagyon szépen megköszöni, hogy világra jött, örök életében hálás marad, de az ő otthona a Kárpát-medence, a Kárpát-haza. Eltűnnek a táltosgyerekek, mégis mindig otthon maradnak. Mert eljött az a pillanat, amikor a szülői ház átlényegül a hazává, onnantól kezdve a gyermeknek ott van az otthona, ahol a hazája. „A táltosgyerekek mindig olyanok voltak, hogy mindig mentek, mert bennük volt a természet.” A mesehős hol válik mesehőssé? Ahol ő odahaza van, vagy ahol azt találjuk: „és akkor nekiindult a világnak”? Ott kezdődnek a hősök, amikor nekiindulnak a világnak.

„Bolyongó volt a természetük, mindig mentek.” Ha az ember elolvassa mondjuk Szűcs Sándornak a sárréti táltosokról szóló írásait, de akár Diószegi Vilmosnál is címszóként jelenik meg: bolyongó táltos. A táltos egész életében bolyong. Bolyongó a természetük, és a hetedik évben váltódik ki ez a bolyongásra való hajlandóság. Utána neki bolyongani kell. Miért olyan erőteljes, hogy állandóan bolyonganak, hogy nekik menniük kell, hogy állandóan úton vannak? Itt lehet valamit kitapintani. A bolyongás nemcsak azt jelenti, hogy én úton vagyok. A bolyongás, az végeredményben a rejtezéshez és a révüléshez tartozik. Ahogy Ipolyi Arnold leírta: „A táltos pedig úgy születik azzá, hogy maga sem tehet róla. Már a planéta, amelyben született, hozza magával.” A planéta a görögből származik, azt jelenti, bolygó, bolyongó, bujdosó. A bolyongó a magyar nyelvben nem csak azt jelenti, hogy én bolyongok, keresem az

utamat, hanem azt is, hogy az állócsillagokhoz képest vannak mozgó, tehát bolyongó, bujdosó, bolygó csillagok. A magyarságnak a fő planétája, a fő bolygója a Jupiter, a magyarok csillaga. A planéta az, ami nem hagyja, ami a bolyongásra kényszeríti. A gyermeknek a gondozását földi körülmények közepette ez az úgynevezett égi minőség veszi át. Az igazi révülés hova vezet: föl az égbe vissza. Ha én azt akarom tudni, hogy mi lesz majd ebből a világból, nekem föl kell mennem. Hol vezet ez az út: belül.

A táltos egész életében bolyong a Kárpát-medencében. Az otthonuk, a működési területük minimálisan a Kárpát-medence. Mindig úton vannak. Bolyonganak. Milyen alakú a Kárpát-medence? Koponya alakú. Milyen régi az a felismerés, hogy a Kárpát-medence végeredményben egy oldalra fordított koponya modelljét adja? Nagyon ősi. Amióta beszélnek Koponya hegyről, Golgotáról, vagy bármiről, amióta van tapasztalata az embernek, így látja. Nem lehet másként értelmezni. Ami egy fejben a Világmindenségről összegző tudásként megjelenhet, az a Kárpát-medencében jelen van. A búcsújáró helyek energia szempontjából a legteljettebb ösvényeken vezették az embert. Ezek ténylegesen szent utak. Molnár V. Józsefnek ez a fő területe. Elmondja, hogy régen a búcsúvezető szent ember nem önjelölt volt, még tíz évvel ezelőtt is maga a Teremtő Isten hívta el szolgálatra.

Amikor elmondják, hogy a táltos szekéren utazik, ez nem jelenti feltétlenül azt, hogy ott vagyunk azon az országúton, ahol jön az ökrös szekér, és elfuvarozza őt az egyik állomáshelyről a másik állomáshelyre. Itt mindig a példázat a fontos. Természetesen az országúton fut a szekér, de ég és föld viszonylatában. Amikor Toldinak nagy szívfájdalma van, hova tekint: „Fölnézett az ég országútjára.” Az ég országútja azért vénebb, mint maga az országút, mert az maga a Tejút. A Tejút országútján viszont már ott van a Szekeres. Éppen a Tejút egyik lejárata a Nappályára, tehát az Ekliptikára, az Ikrek és a Bika között fent a Tejútban ott van az Auriga, vagyis a Szekeres csillagkép. A magyar csillagászati hagyomány fényes csillagnak nevezi a Szekereset. Ha a táltos szekéren utazik, akkor nem nehéz belátni, hogy itt Tejút-erők működnek a Szekeres csillagképen keresztül. Ha én Göncöl táltos szekerét keresem, hol fogom megtalálni? Legalább három vagy négy helyen érdemes keresni. Az egyik természetesen a Nagy Göncölszekér, a másik pedig a Kis Göncölszekér. Mind a kettő Göncöl táltosról lett elnevezve. Aztán a pontosítás után polarizálódik nemek szerint. A Kisgöncöl a női tulajdonságok szekere. Boldogasszony társzekere, Tündéresszony társzekere. A Nagygöncöl a férfi szekér, Szent László szekere, Jézus Krisztus szekere. Nevezik Szent Mihály szekérének, Illés szekérének. Ezek összhangzatos működése teremti meg azt az egységet, hogy én az igazi szekérközpontot a Tejútban érzékelni tudjam. Mert amikor azt mondják, hogy Göncöl táltos vállán lehet bejutni az Öregistenhez, akkor tudni kell azt, hogy ezt sem a Kisgöncöl, sem a Nagygöncöl vonalán nem lehet tetten érni. Miért? Mert mind a kettő szekér. Nekem pedig egy olyan szekeres kell, ami már nem szekér, hanem maga a Szekeres. Ez maga az Auriga. Ha a pokoli misztérium vallások és az öskereszténység vonalán tájékozódunk, akkor van az Aurigának más elnevezése is. Kései csillagászati atlaszokban megörökítik. Nyoma nincsen szekérnek. A Tejútban bent térdel egy fiatal férfiember, a kezében lószerszámot tart, a vállán pedig kis gödölyécskének mennek fel. Ő maga a Jópásztor, aki vállalja a megváltást. Itt egy jézusi magatartásmintának a kozmikus megidézése történik. Göncöl, mint szekeres, itt érhető tetten. Az ő vállán lehet bejutni magához az Öregistenhez. Kiderül, hogy van ennek a táltosútnak ténylegesen egy ívelődése. Mert a Tejút központ a Nyilasban van, és van ennek egy nagyon szép elnevezése: Koldusszekér. Szekérnek is nevezik. Ez az a szekér, amivel ténylegesen érdemes járni-kelni.

Elmondja a hagyomány, hogy mit szállít ez a szekér: villámot, vagyis teremtmői energiát. A Szekeresen keresztül hozzák le az Állatövre, a mi világunkba a Tejút-energiát. Népmesei példát érdemes idézni. Világszép Nádszálkisasszony. A Nap nem a saját energiáját használja, hanem szekéren hordják neki a fát. Honnan kapja az utánpótlást? Az Ekliptika két ponton metszi a Tejutat, a Tejútnak két lejárata van az Állatövre, az egyik a Nyilasnál, a másik az

Ikreknél. Itt a szekeres út. Miért fa? A Tejútnek van három fő képe. Egyik az út, a másik a folyó, a harmadik pedig maga a fa. A Nap tehát a Tejút-központról, a magból kapja az energiát. Minden életet adó energia onnan jön.

A hétbolygó-rendszer a földi élet záloga. Ha a rend felborul, a földi élet veszélybe kerül. Húsz évvel ezelőtt ugyanaz az apparátus vizsgálta a világot, mint ma. Lehetett-e akkoriban olyan híreket hallani, hogy valahol közvetlenül a Föld mellett elhúzott egy kisbolygó? Ma ezt a hírt gyakorlatilag az időjárási frontjelenségekhez hasonló gyakorisággal lehet hallani. Ez mit jelent: a Naprendszeren belül egy harmónia megbomlott. Ki bomlasztotta fel? Van-e arról fogalmunk, hogy bármilyen szó, ami egyszer elhangzik, hangrezgés útján mennyi ideig marad fent? Addig, ameddig a világ. Jézus az evangéliumokban nem egyszer figyelmeztet: „A világ végéig elhall szózatod.” Semmi nem marad titokban, mindennek eljön a maga ideje, és a te tetteid, a szavaid utolérnek téged. Ez kökemény tény. Mivel szennyezi az ember a földi légkört és a világot? József Attila nagyon szépen megfogalmazza: „Én a széken, az a földön / és a Föld a Nap alatt.” Tehát bármit csinálunk én a Földön, az az egész Naprendszerre ki fog hatni.

„Egyik a másikkal küzdött. Akkor felhők jöttek és viharok.” Révülésben van, felment az égbe felhőként. A táltosok a viaskodáskor felhővé válnak, felhőből indulnak, abból válnak másik alakzatba. A felhő, az nagyon lényeges. A gyermek, ha látja a vonuló felhőket, szájátva nézi. A felhő gyakorlatilag az égnek és a Földnek a közös lélegzetéből származik. Az egész földi légkör működtetésének a főszereplője a felhő. Elemi szinten a forgósél milyen képződményre vetíthető vissza? Egy hurrikán és egy Tejútrendszerünkhöz hasonló spirálgalaxis képét egymás mellé téve nem lehet eldönteni az alakról és a mozgáspályáról, hogy melyik a galaxis, melyik a hurrikán. Az ember nem érti, hogy népmeséinkben a sárkányok miért járnak táltoslóval. Emlékezzünk, hogy a felszálló, leszálló Hold-csomópontnak, Sárkányfej, Sárkányfaroknak két erőnléti helye van, az egyik a Tejút egyik lejárataánál, az Ikreknél, a másik pedig a túloldalon, a Nyilasnál. A Tejútról végeredményben csak jó származik, és a két lejárataánál már megjelenik ez a csodálatos mitikus lény, ez egy hatalmas nagy erő. Emlékezzünk a szilágylompereti festett mennyezetkazetta tanulságára: a garabonciás nem megöli a sárkányt, hanem rajta tapod. Tehát irányítani fogja, maga alá gyűri ezt a hatalmat. Egy hurrikánban és egy spirálgalaxisban ugyanaz az erő működik, de más a kifutása. A táltosnak leginkább ezekkel az elszabadultan száguldozó, hatalmas erővel és energiákkal kell megvívnia a földi élet színpadán.

A Sárreton a táltos a következőket mondta a pásztoroknak: „Tekintsenek fel éjféltájban az égre. Ott küzd majd két bika felhő alakban.” Aki látott szürke, szilaj bikát, az pontosan tudja, hogy iszonyú erő van benne. Hatalmas állat, egy igazi, jól megtermett bikának a szarva közé több embert lehetne egymás mellé ültetni. És nem robotosan gnóm, hanem hatalmasan fenséges. Nézzünk bele egyszer egy ilyen jószágnak a szemébe. Fenséges, méltóságos erő sugárzik belőle. Miért bika alakban vívnak a táltosok? A kiinduló pont, az az égbolt. Van-e az éven belül olyan évszak, amikor én a Bikát éjfélkor tényleg ott látom fent az égen? Ez gyakorlatilag fél évre tehető, mert a Bika, mint csillagkép, téli csillagkép. Már ősszel felbukkan, tavasszal pedig időnként még nagyon jól látható. A Tejút spirálgalaxis, ívelődik, a Tejútrendszer széle kifelé a Bikánál van. A Tejútrendszer által generált erő, energia és élet a Tejút szélénél, a Bikánál sodródhat ki magából a Tejútrendszerből. Azért viaskodnak bika formában a táltosaink, mert ők felelősek a Tejútrendszer működéséért.

Milyen természetű a küzdelem: Ikrek. A táltos a Nyilas irányából, a Tejútközpontról kapja az erőt. A túloldalon, a megvalósulások síkján ez az erő ikerpárszerű viselkedésben fog megmutatkozni. Az Ikrek havában mit csinál a természet: elindul egy felfelé való versengés. A táltosok a Tejútnek és a magyar népnek a gyermekei, a megvalósulási szinten elindul a viaskodás. Amikor az Ikrek havában vagyunk, akkor a precessziós csúszda miatt nem az Ikrek csillagkép előterében kel fel a Nap, hanem az eggyel korábbi csillagképnél, a Bikánál. Ez tehát ikertermészetű küzdelem, és a táltosok általában bika alakban vívnak.

Viaskodhatnak elemi szinten is. Ilyenkor láng képében küzdenek, az egyik tálto piros, a másik kék lánggá változik, és ezek a tüzek csapnak össze. Ilyen esetben az életért folyik a küzdelem, mert minden életnek az alapja a belső hevület, ha kihűlnek a tüzek, akkor maga az élet is kihűl.

„Tekintsenek fel éjfél tájban az égre.” Éjfél tájban vagyunk egyforma távolságban a már elmúlt napnak a még világos időszakától és az eljövendő napnak a fényes időszakától. A csillagos égbolton ekkor lehet a legjobban tájékozódni. Ilyenkor olyan világok is feltárulkoznak az égbolton, amelyeket napszállta, napkelte előtt vagy után már, vagy még nem lehet érzékelni. Éjfél túloldalán van a dél. A néphagyomány szerint álló délben megáll az idő. Ilyenkor valami kiugrik a szokásos téridő keretből. Éjfélkor nagy valószínűség szerint ugyanúgy kizökken a normális idő a maga kerékvágásából, ezért mondják a pásztorok, hogy: „Pásztor ember éjfélkor soha nem alszik.” A pásztor éjfélkor ugyanúgy foglalja el magát, ahogy álló délben: imádkozik. Álló délben keresztet vet, ránéz a Napra, köszönti a Teremtő Istent, aki a fény és világosság útján mutatkozik meg. Arról, hogy éjszaka is van ilyen személyes szinten folyó szertartás, arról sajnos nem sokat tudunk, de a népmeséink erről is fel szoktak világosítani.

Van amikor az időt kell egy kicsit kiugrasztani, mert több időre van szükségem, és nem tudom a földi időből kigazdálkodni. Gondoljunk Pengő királyfi meséjére. Elindul, találkozik az estével. Köszöntik egymást. Pengő elgondolkozik: „Ha az este megy mellettem, én nem érkezek el abba a távoli tartományba, ahova el kell jutnom.” Kéri az estét, hogy álljon meg. Az este nem áll meg, erre a királyfi fához köti. Tehát egy napszakot, a napszálltát fához köti. Megy tovább, találkozik az éjféllal, azt is fához köti. Találkozik a nappallal, azt is fához köti. Ezt nevezik jobb helyeken relativitáselméletnek. De ez magyar népmese. A relativitáselméletben igaz, de itt a huncut paraszt kitalálta. Unatkozott otthon, szeretett volna több estét eltölteni a szomszédasszonnyal, azon képzelődött, hogy lehetne az időt közömbösíteni. A mesében, miközben megáll az idő, Pengő királyfi testvérei a tűz mellett alszanak. Mi történik ebben a pillanatban: ekkor veszi kezdetét az úgynevezett nagy révülés, az igazi nagy elrejtezésben történő utazás.

Az időnek legalább két jelentése van. Jelenti az időjárást: jó idő vagy rossz idő, és jelenti magát az időt, az idő folyását. A tálto fellép a pusztító időjárás ellen, megbirkózik a termést elverő, az aprójószágot elpusztító erővel. Ma pontosan látható, hogy az időjárás felborult. A Kárpát-medencén belül is egyre gyakrabban jelentkeznek hatalmas méretű viharok. Hogyha villámlott és mennydörgött, még nem is olyan régen mit mondtak az öregek: „Na, csatáznak a táltook.” Amikor a táltook viaskodnak, megrendül az ég és a föld, beleremeg a levegő, villámlik és mennydörög. Szűcs Sándor figyelt fel arra, hogy a táltook az időért viaskodnak. „Állat alakban voltak, egyik a másikkal vívott, akkor vívtak. Tátorjános időnek nevezik ezeket az időszakokat.” Az idővel való, a nagy idővel, a tátorjános idővel való nagy viaskodás nem egyszerű dolog. Amikor a táltook küzdenek, amikor bikává változnak át, és a szarvukkal öklelődnek, a villás szarvuk beledőf az égbe. Ilyenkor villámlik és mennydörög, megrendül a föld, mint hogyha az egész világ egyetlen nagy összecsapás útján járna. Ők gerjesztik a villámot és a mennydörgést. Itt megint a nyelv veszi át a szerepet. Ez egy szellemi kisugárzás. Nem azt jelenti, hogy van egy bika villás szarvval, hanem azt jelenti, hogy egy hatalmas nagy erő a kisugárzás révén működik. A pusztítva újrateremtő erő működik, a rosszat kisöpri, a jót újrateremti. Ehhez hatalmas erőt kell mozgósítani.

Elmondják, hogy a tálto ott volt mellettük, előbb felhővé, azután egy hatalmas, sötét bikává változott, a szarvának a villája felért a fellebbe. Ezt a villát magyarul hogyan nevezik: villám. A villámlásban óriási erő van. A tudósok nem tudják egzakt pontossággal megmagyarázni, hogy mi a villámlás. Olyan energia és erőttöbblet jelenik meg, amely az időjárási körülményeket figyelembe véve semmilyen természeti mozgásból nem következik. Amikor a földi élet születését modellezik, általában nem számolnak azzal a többletenergiával,

ami a Teremtőnek az ujjából származik. Az életről beszélnek a láncolat szintjén. Na de hogyan indult el? Amikor laboratóriumi körülmények között életet próbálnak létrehozni, mit adnak hozzá a lombikban lévő kísérleti anyaghoz: villámot gerjesztenek. Csak többletenergiával indulhat el az élet. Molnár V. József számtalanszor elmondta már, hogy a hagyomány szerint miért fontos a villámlás, mint teremtői energia. A villámlást az egész Kárpát-medencében a következőképpen értelmezik: ilyenkor az égbolt kék kárpítja felhasad, és a megvasadt égi kárpiton keresztül be lehet látni a mennyei világba, a Teremtő országába. Amikor a táltosok egymással viaskodnak, ők nem egymás ellen küzdenek. Az ő erőfeszítésükre van ahhoz szükség, hogy az égbolt kárpítja megnyíljon, a hatalmas öklelődés nyit kaput az ég útján végiggördülő teremtői energiának.

Arany János milyen szépen fogalmaz: „daliás idők”. Amikor még szépen folytak az idők. Ha van ideje egy nemzetnek, akkor van ideje gondolkodni, föl tudja mérni, hogy mi a feladata. Miért viaskodnak a táltosok, amikor az időért viaskodnak: legyen idő észhez térni, tehát az utolsó utáni pillanatban is eszmélni. Emberi számítás szerint már régen elmúlt az az idő. Lehet érzékelni, hogy kaptunk még egy kis haladékot, megint kaptunk egy kis haladékot. Nem igaz az, hogy a múlt, az megkövesedett, becsontosodott, azon már nem lehet alakítani. A múltra a jelenből is lehet hatást gyakorolni. Az elkövetkező generációk felelőssége mindig a múlttal való kapcsolatukban mutatkozik meg. Amennyi erőt tudnak a múltból, az élő múltból meríteni, annyi fog a jövőben pozitívumként megvalósulni egy nép életében.

Diószegi Vilmos jegyezte le az '50-es években: „Minden tizenkét évben találkoznak valamilyen jelben. Bika vagy Oroszlán jelben találkoznak és így verekszenek, küzdenek a levegőben.” Olyan embertől hallotta, akinek egy garabonciás mondta el, de ez nem azt jelenti, hogy táltos nem élheti át. A jel ugyanaz, mint nekünk a jegy, az állatövi jegy. Az Állatövön belül tizenkét jegy van. Tizenkét évenként találkoznak. Állatövön belül vagyunk, innen kell majd kiemelkedni, állatalakban folyik a küzdelem, bika és ló alakban. A Ló a Tejút központja felé vezet, befelé, a Bika csillagképnél van a Tejútrendszer széle. A Ló irányában befelé megyünk, a Bikánál, ha nem figyelünk oda, ki lehet sodródni, ki lehet esni a rendszerből. Bika és ló alakjába kell öltözni. Ez a két legfontosabb.

Tizenkét évenként van a küzdelem. Az Állatövön belül a tizenkettő a Napnak a mérőszáma, hónapokban. A Nap a Jupiterrel van rezonanciában. A Jupiter otthona a Nyílasban, a Napé az Oroszlánban van. Ha hiba van a Naprendszerben, a Jupitertől kell kiindulni, mert onnan visszajutunk a Tejút-központra. A Jupiter az atyai, a Nap a fiúi szerepkör letéteményese. A Nap fiúi szinten árasztja magából az energiát fény, hő és egyéb sugárzások formájában, a Jupiter pedig rejtett módon, atyai szinten. A Jupiter direkt módon ritkán szól közbe, de amikor közbeszól, lehet tudni, hogy nagyon nagy baj van. Ez a küzdelem típus - ne felejtjük el, hogy nem régen jegyezték le - azt jelzi, hogy óriási nagy gond van.

Miért Bika vagy Oroszlán jelben találkoznak? A kis évkörnek a csúcspontja a nyári napforduló időszak, a Rák hava. A nagy év, a precessziós világév csúcspontja az Oroszlánban van. Ha Oroszlán jelben találkoznak, akkor a nemzetért történik a küzdelem. Miért jön be a Bika? Mert a kis éves tengelyen a sötétet a világostól elválasztó nap-éj egyenlőségi tengely a Kos-Mérleg. A precessziós világéven belül a nap-éj egyenlőségi tengely a Bika-Skorpíó. Itt lehet a nemzet idejéért küzdeni. Oroszlánban és Bikában. Oroszlánban, augusztus 15-én van Nagyboldogasszony névünnepe. Szent István felajánlja a Szent Koronát Szűz Máriának. Itt Nagyboldogasszony a főszereplő, ebben az időszakban a nemzetnek óriási feladatai vannak. Az Oroszlán túloldalán Vízöntő. A Vízöntő kétfelé szalad szét. Itt időt lehet nyerni, azt az időt, ami elfolyt, vissza lehet téríteni. Az Oroszlánban belül a harmadik dekanátus a Kos. Kosban mi szokott történni: feltámadás.

„Minden hetedik évben kénytelen elmenni más országba, és az ottani táltossal megvívni.” Ezt nem tárgyaljuk részletesen, mert túlságosan aktualizált mondatokat kellene mondani, hogy kivel, mivel kell mostanában megküzdenie egy elhivatott küldetéses embernek. 1711-

ben az egyik debreceni táltosper jegyzőkönyvében ez áll: „Már háromszor találkozott a német táltossal, és háromszor győzte le.” A német táltos azért itt idézőjel, csak hogy ne kelljen magyarázkodni.

Már láttuk, hogy a táltosi képesség nincsen nemekhez kötve. A női táltosoknak a sorsa sokkal tragikusabb volt a XVII-XVIII-XIX. századi üldözések idején. Mint ahogy a Habsburg hatóság kifejezetten rájuk specializálódott volna. A táltosperek jegyzőkönyvei szerint tíz elítélt táltosból kilenc biztos, hogy nő volt. Erőben a női táltos nem biztos, hogy különbözik a férfi táltostól, ugyanolyan ügyességgel lehetett volna időben távozni. Lehet érzékelni, hogy itt nagy valószínűség szerint önként hozott áldozatról van szó. Ilyenkor megpróbálja menteni azt, ami egy bizonyos szempontból sokkal, de sokkal fontosabb. A női táltosok ugyanis a legritkább esetben harcolnak idegen országok táltosaival. Előfordul, de itt a férfiaknak kitüntetett szerepe van. A Kárpát-hazának erre a képességre minden időben óriási nagy szüksége volt, így van ez most is, ebben a pillanatban.

Amikor verekedni, viaskodni kell menni, akkor a táltosoknak nincs jó kedvük. Fej-fej melletti a küzdelem, és bele lehet halni. Az első vívás hét éves korban van, az utolsó pedig a halál pillanatában. Viaskodással áll táltospályára, és viaskodással, küzdelemmel távozik ebből a világból. Pénzásó Pista szomorúan gubbasztott egy sarokban, megkérdezték tőle, hogy miért búslakodik. Elmondta, hogy jön egy sötét felleg, egy nagyon sötét felhő, abból jön ki egy bika, és neki azzal a bikával meg kell vívnia azért, hogy ki lesz a király. Ha ő lesz felül, akkor a jó király fog eljönni, de ha a másik, akkor nem a jó lesz a király. Milyen évszámot írunk? Első világháború idején. Ő ekkor a királyért küzdött.

A táltosküzdelemnek nagyon sok célja lehet. Lehet a királyért is küzdeni. A Jupiter a magyarok csillaga, a szakrális királyság bolygója. A magyar király szakrális király. Gondoljunk Hunyadi János kormányzó levelére: „Királyt kívánjunk, aki fényt áraszt a sötétségbe, és orvosolja bajainkat.” Ezt nagyon kell óhajtani. Ha a nemzet egy szívvel kívánja, óhajtja, akarja, jön az a király. Leírja Aeneas Sylvius Piccolomini, a későbbi II. Piusz pápa, aki követségben jár Magyarországon, hogy a magyarok megbolondultak, mert annyira kívánnak egy királyt, aki a hitük szerint az égből száll alá, hogy ő ehhez nem tud mit hozzá tenni. Lehet ennyire óhajtani, akarni egy királyt. A krónikák leírják, hogy a mennyből adatott csodaképpen Mátyás. Január 24-ről 25-re virradó éjszaka a Dunán jégpáncél keletkezik, és a seregek a Duna közepére be tudnak menni. Ez a jégtörő Mátyás história. Még azok is Mátyás mellé álltak, akik nem szívelték őt. Miért érdemes küzdeni a királyért? Mert még mindig megvan a Korona. A Korona nem azért van, hogy ne legyen király, hanem azért, hogy legyen. Ez egészen biztos. Ha a Koronának nem lenne feladata, küldetése a világban, az évszázadok forгатagában már réges-rég elveszett volna. Na de akárhonnán nem jöhet ám király. Születnie kell, ahogy a táltos születik. Gondoljunk az Árpád-házi királyokra. Minden krónikánk külön hangsúlyozza, hogy a király a tekintetével eloszlatja a legnagyobb bajt is. Milyen fény lakik az ember tekintetében? Az, ami a szívében. Ők ezzel a fénnel születtek.

Egy magyar királynak nemcsak földi viszonylatban kellett tájékozódni, sőt földi viszonylatban azért tudott tökéletesen tájékozódni, mert tökéletesen ismerte a Világegyetem működését. Nemcsak a Kárpát-hazát járta be, hanem révülésben beutazta az egész Világegyetemet. A magyar királyok szakrális uralkodók voltak. Tevékenységükhöz mindig hozzátartozott a vadászat, amikor egyedül, legbelső erőit mozgósítva kellett megtalálnia a világ baját orvosló gyógyírt.

Szent István király álló délben elmegy vadászni. Az álló dél az az időszak, amikor az ebéd után az ember ejtőzik egyet. Az ejtőzés azt jelenti, hogy ilyenkor a test mozgása visszafogódik, a lélek legmélye felé elindulok egyfajta révüléssel suhanásban. Szent István álló délben egy fa tövében álomra hajtja a fejét. Egy fa tövében. Ez már táltos révülés.

Ha én a rendezett világ útján járok, akkor tudnom kell, hogy ott meg kell jelennie a világfának, ami a magyar népmesei hagyományban rendkívül változatos neveken bukkan fel,

például égigérő fa, tetejetlen fa, mindenmag-termő fa, a világ jósfája. Ez a világfa rendezi a világot, a törzse köré rendeződik a világ, a gyökerei a mélyben, az alsó világban vannak, a koronája pedig magát a felső világot idézi meg. Már a legősibb, tehát tulajdonképpen már a barlangművészet idejéből tetten érhető világkép arról tanúskodik, hogy az ember együtt születik egy csodálatos világismerettel, már az eszmélésnek az idején egy belülről hozott tudás révén tudja és vallja, hogy a világ hármas tagozódású. A felső világot az alsó világgal a középső világ köti össze. Ennek a hármas tagozódású világnak az alapképlete, a megidézője a világfa. Ha rendezett a világ, akkor a világfával lehet megidézni.

Szent István király a világfa tengelye mentén elindul fölfelé. Megnézi, hogy milyen helyzetben van az ország szakrális védelmi rendszere. Látja, hogy keleti irányból a besenyőknek a harcias népe éppen rá akar támadni a magyar királyságra. Révülésben megütközik a besenyők vezetőjével, aki ugyancsak szakrális fejedelem. Szent István azt mondja neki: „Ne merdd megtámadni az én országomat, mert nem árt, hogyha tudod, hogy Boldogasszony Szűz Mária védelmezi.” Visszatér a révületből az ébrenléti állapotba, és abban a pillanatban megerősíti a keleti védelmi vonalat, megakadályozza a besenyők betörését a Kárpát-medencébe.

Nem egyszerű a magyar király hivatása. Igazából akkor lehet látni, hogy a Kárpát-medencét milyen nagy gond irányítani és kormányozni, amikor nincs magyar király. Irtózatos - most jó értelemben - erők összpontosulnak a Kárpát-medencében, és hogyha az uralkodó ezeket nem tudja odaszögezi a táltosló hátára, nem tudja megülni ezeket az energiákat, egyszerűen ledobják róla. És itt nem ugorhat be mondjuk egy hasonló jó képességű nemesi családnak a sarjadéka. A királyság, az egy külön kategória. Táltoskirályok nemzetsége. Kiket neveznek így? Árpád-házi királyokat. A szakrális királyságnak van egy belső erőközpontja, ahol ő nem is annyira keresztény - bár igazából keresztény -, de inkább már egy táltoskirályi működés érhető tetten. Ma egy politikusnak fogalma nincs arról, hogy mi történik holnapután Európában. Ez a különbség egy király és egy politikus tájékozódása között. Mert a király, a táltoskirály elébe megy az ügyeknek, tudja, hogy mi fog történni, és ennek függvényében fog cselekedni.

Ez a téma hatalmas. Igazából most kezd kibontakozni az a világ, amiért érdemes volt belevágni, de ahogy mondani szokták, jól van ez így. Nagyon helyénvaló és rendjén való minden.